

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 483. Usque Ad Annum 561.

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1759

VD18 90117824

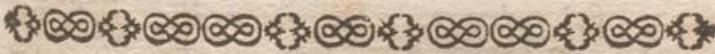
Liber XXXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66066)

HISTORIA
ECCLESIASTICA.
LIBER XXXII.

S. JOANNES I. PAPA.
JUSTINUS, IMPERATOR,
ET THEODORICUS, REX.

§. I.

S. Sigismundi Mors.

Cum Sigismundus Burgundionum Rex Sæculum VI.
ad secundas Nuptias transiisset, Si- A. C. 524.
gericum filium calumniante Nover- Greg. III.
ca neci dedit. Sera deinde pœnitentia hist. c. 5. 6.
subiit Patrem, & plures dies in jejunio Mar. A-
& lacrymis ad S. Mauritii tumulum tran- vent. Chr.
figens Greg. de Gl.
Mart. c. 75.

Sæculum VI. A.C. 524. sigens Deum orabat, ut in hac potius vi-
 ta quam in altera puniretur. Non in-
 cassum cecidere preces. Anno sequente
 523. Maximo Consule Indictione prima
 a Clodomiro Rege Francorum bello la-
 cessitus, ipsis Burgundionibus tradenti-
 bus captus est. Clodomirus cucullo
 Monastico indutum cum uxore & liberis
 abduxit, & prope Aureliam carceri in-
 clusit. Postquam Captivos ibi servasset
 usque ad annum sequentem 524. Justino
 & Opilione Consulibus, in Burgundiam
 rediturus, ut Godomaro Sigismundi Fra-
 tri bellum inferret, decrevit, ut interfi-
 cerentur. S. Avitus Abbas Miciensis
 prope Aureliam Regem hortabatur in
 hunc modum: *Si captis Principibus par-
 cis propter Deum, tecum erit auxilium
 ejus, & vinces. Si interim iusseris,
 eandem subibis sortem; tu & uxor &
 filii tui peribitis.* Clodomirus spreto
 S. Viri consilio dixit, non adeo insanire
 se, ut post tergum relinqueret hostem.
 Ergo Sigismundo, uxore ejus, & liberis
 jugulari, & in puteum demergi jussis in
 Burgundiam movit. Verum & ipse in
 illa Expeditione cecidit, relinquens tres
 filios tenera ætate Theodebaldum, Gun-
 tarium, & Clodoaldum, quos Avia ipso-
 rum S. Clotildis educavit. S. Sigismun-
 di Corpus Agaunum in Ecclesiam S. Mau-
 ritii

ritii reductum editis miraculis celebre
 evasit. Illi præ aliis juvabantur, qui fe-
 bricitantes (*) ad Sancti honorem Mis-
 sas legi petebant. Hinc Ecclesia Sigis-
 mundum in Sanctorum numerum re-
 tulit, ejusque Memoriam prima Maji
 colit.

Sæculum VI.

A. C. 524.

Martyr.

Usu. & R.

1. Maji.

§. II.

Concilia in Hispania.

Eodem anno 524. aliqua Concilia cele-
 brata. Tria in Regionibus, quæ
 Theo-

Tom. 4. Conc.

p. 1622.

(*) Im Anfange dieses Buches finden wir gleich
 ein außerlesenes Stück der Aufrichtigkeit unsers
 deutschen Uebersetzers. Hier saget Fleury: Où il
 se fit plusieurs miracles: principalement sur
 ceux, qui ayant la fièvre, faisoient celebrer des
 Messes en son honneur. Ein aufrichtiger Ueber-
 setzer hätte es geben müssen: Woselbst verschie-
 dene Wunderwerke geschahen; sonderlich an
 denen, welche das Fieber hatten, und zu sei-
 ner Ehre Messe halten ließen. Allein unser
 Uebersetzer auf seiner 168. Seite im 5. Theile hat
 es gegeben: Sonderlich aber ließen diejenigen,
 welche das Fieber gehabt hatten, zu seiner
 Ehre Messe lesen. Erstlich ist in dieser Ueber-
 setzung eine Falschheit; weil dieses nicht ausge-
 drückt wird, daß den Febricitanten geholfen wur-
 de, und dann eine Verhöhnung, welche einem red-
 lichen Mann unanständig ist; denn freylich war kein
 Mirackel vonnöthen, diejenigen, welche das Fieber
 gehabt hatten, zu befreyen.

Sæculum VI. Theodorico parebant, acta sunt. Eorum
A. C. 524. primum est Arelatense quartum sexta
 Junii Opilione Consule, cum aliqua Ec-
 clesia dedicanda esset, celebratum. Præ-
 fuit S. Cæsarius, Episcopis duodecim &
 quatuor Presbyteris, qui absentium no-
 mine intererant, assistentibus. Condide-
 runt quatuor Canones de Ordinationi-
 bus, ut antiquam Disciplinam confirma-
 rent. Diaconus annos vitæ numeret
 viginti quinque, Presbyter aut Episcopus
 triginta. Laicus non ordinetur Diaco-
 nus aut Presbyter, priusquam post ipsius
 Conversionem annus effluxerit. Cleri-
 ci vagabundi non recipiantur.

c. 1.

c. 2.

c. 4.

Reliqua duo Concilia in Ditionibus
 Theodorici Regis Lerix & Valentix, an-
 no 15. Regni ejus in Hispania, nempe
 hoc anno 524. celebrata. In Concilio
 Leriensi octo fuere Episcopi, & Cano-
 nes sexdecim condiderunt. In primo
 constituitur, ut illi, qui ad Altare ser-
 viunt, qui Jesu Christi Sanguinem di-
 stribuunt, aut Vasa Sacra tractant, a san-
 guinis humani effusione se abstineant,
 quæcunque demum occasio se offerat,
 nec ipsis liceat etiam urbem ab hostibus
 obsessam defendere. Clerici, qui sangui-
 nem fuderint, duobus annis agent Pœ-
 nitentiam, & ad Ordines altiores nun-
 quam possint promoveri. Hic observo,
 quod inter frequentes Barbarorum in-
 cursio-

to. 4. p. 1620.

curfiones urgente neceffitate Civitates defendendi fenfim Clerici antiquæ Lenitatis Ecclefiasticæ oblivifci cœperint. Id etiam deprehenditur ex alio Canone, in quo Epifcopi arbitrio relinquitur, qua pœna caftigandi fint Clerici, fingulare certamen ineuntes. Etiam prohibetur Clericis, ne fuum mancipium aut Difcipulum ex Ecclefiâ, quo confugiffet, rapiant, ut virgis cœdant. Si aliquis ex Ministris Altaris in peccatum carnis labatur, Interdicto fuberit, donec ipfius Pœnitentia Epifcopus judicaverit effe factifactum; fed omnis fpes Promotionis præfcindatur. Si relabatur, Communionem nifi in mortis articulo non accipiat. Quod ad Monachos pertinet, Decreta Concilii Agathenfis & Aurelianenſis obſervari jubentur, idque ſolum additur, in Poteflate Epifcopi relinquendum, ut fi videatur, conſentiente Abbate, ordinet, quos Ecclefiæ utiles futuros judicaverit. Epifcopus Bona Monafteriis ſine fraude donata relinquet intacta.

Qui foetum ex adulterio ipforum editum interemerint; tandem Pœnitentia annis ſeptem peracta Communionem accipient, & nihilominus toto vitæ fuæ tempore inter Pœnitentes perfeverabunt. Si Clerici ſint, poſtquam ad Communionem iterum fuerint admiſſi, Altari

Hift. Eccleſ. Tom. VII,

C c non

Sæculum VI.
A. C. 524.

c. 11.

c. 8.

c. 5.

c. 3.

Sup. XXXI
n. 1. 3.

c. 2.

Sæculum VI. non amplius servient, sed in choro cum
A. C. 524. Cantoribus interesse licebit. Venefici

c. 4. 6.

non ante mortis articulum Communio-
 nem accipient. Incesti, donec a nefan-
 do commercio abstineant, excommuni-
 cati sint, & ad Missam Catechumeno-
 rum solummodo admittentur. Qui Eccle-
 sia exire recusaverit jubente Episcopo ad
 longius tempus in pœnam inobedientiæ
 excludetur. In hoc Concilio occurrunt
 aliqui Canones de Catholicis ab Hære-
 tics scilicet ab Arianis rebaptizatis, qui
 eodem jure ac Apostatæ habentur. In
 ultimo Canone prohibetur, ne quis E-
 piscopi defuncti Bona diripiat. Id ipsum
 in Concilio Valentiaë actò strictius pro-
 hibitum.

s. 10.

c. 9. 13. 14.

p. 1617.

Illi Concilio Episcopi sex non plures
 interfuere, & sex tantum Canones con-
 diti. In iis præcipue statuuntur, quæ Se-
 de vacante observanda sunt. Si Deo
 disponente Episcopus obierit, Clerici ex
 rebus illis, quæ in Domo ejus, aut in Ec-
 clesia, sunt, nihil sibi arripiendum exi-
 stiment. Si quidquam acceperint, Au-
 thoritate Metropolitanæ, & Episcoporum
 Suffraganeorum ad restituendum cogan-
 tur. In hunc finem observetur Conci-
 lii Rejenfis Canon, quo præcipitur, ut
 aliquo Episcopo defuncto Episcopus vic-
 cinior veniat, Exequiis præsit, & curam
 Ecclesiæ illius usque ad ordinationem
 Suc-

s. 2.

Concilia in
 Hispania.

*c. 6. Sup. L.
 XXVI. n. 47*

Illi Concilio Episcopi sex non plures
 interfuere, & sex tantum Canones con-
 diti. In iis præcipue statuuntur, quæ Se-
 de vacante observanda sunt. Si Deo
 disponente Episcopus obierit, Clerici ex
 rebus illis, quæ in Domo ejus, aut in Ec-
 clesia, sunt, nihil sibi arripiendum exi-
 stiment. Si quidquam acceperint, Au-
 thoritate Metropolitanæ, & Episcoporum
 Suffraganeorum ad restituendum cogan-
 tur. In hunc finem observetur Conci-
 lii Rejenfis Canon, quo præcipitur, ut
 aliquo Episcopo defuncto Episcopus vic-
 cinior veniat, Exequiis præsit, & curam
 Ecclesiæ illius usque ad ordinationem
 Suc-

Successoris gerat. Infra octavam obi-
bitus Diem curabit conscribi Inventa-
rium, & transmittet ad Metropolitanam;
Is virum deliget idoneum, qui Clericis
pensiones distribuat, & si diutius Sedes
vacet, Administrationis suæ rationem
Metropolitæ reddet.

Sæculum VI.
A. C. 524.

Episcopi defuncti affines & consan-
guinei moneantur, ne de Bonis ipsius
Metropolita & illius Provinciæ Episco-
pis nescientibus quidquam sibi auferant,
quod periculum subsit, ne Res Ecclesiæ
cum Rebus ad Hæreditatem pertinenti-
bus confundant. Si quis vero modeste,
quæ sibi debentur, repetat, Metropoli-
ta vel ille, cui Metropolita hoc negotium
commiserit, quod æquum fuerit, faciat.
Non nunquam contingebat, ut defuncti
Episcopi Exequiæ indecore differrentur,
quod Episcopus Commendatarius seu
Visitator, cui Vacantis Ecclesiæ curam
gerere incumbebat, abesset; ad hoc ma-
lum tollendum jubet Concilium, ut E-
piscopus, qui ad Exequias celebrandas
invitari solebat, Episcopum ægrotantem
invisat, moneatque, ut rebus suis pro-
spiciat, quo ipse ultimam ejus volunta-
tem exequi possit. Quamprimum ani-
mam Deo reddiderit, Sacrificium pro
ipso offeret, (*) terræ mandari curabit,

Valent. c. 3.

Cc 2 &

(*) Wiederum eine kurze Anmerkung aus der
Gottes

Sæculum VI. & quæ superius statuta fuere, observa-
A. C. 524. bit. Si Episcopus subito ex vivis exces-
 serit, Corpus defuncti una die & nocte
 custodietur, & continuo Psalmi decanta-
 buntur; tum Presbyteri illud feretro
 imponent, sed necdum tumulo inferent,
 donec Episcopus invitatus adveniat, qui
 defunctum solemnibus cæremoniis sepe-
 liat.

6. 5.

Præterea Concilium Valentense sta-
 tuit, ut Clerici vagi officio suo fungi
 prohiberentur, & Episcopi neminem or-
 dinarent, nisi promitteret, se in loco, in
 quo ad Dei servitium assumeretur, per-
 mansurum. Item decernitur, ut in Missa
 legatur Evangelium, antequam oblata
 afferrentur, & dimitterentur Catechu-
 meni,

Gottesgelehrtheit unsers Uebersetzers. Er sagt:
 Diese letzten (Gebethsformeln) wie sie noch je-
 zo in den *Constitutionibus Catholicis* befindlich
 sind, enthalten nun keine Spur von einem
 Fegfeuer, daraus die Seele des Verstorbenen
 entweder durch das Opfer des Leibes Christi,
 oder durchs Gebeth errettet, oder ihm eine
 Erleichterung verschaffet werden solte. Ue-
 ber wie dumm ist dieses Geschwätz! denn wenn die
 alten Christen nicht geglaubet haben, es gäbe eine
 Zeit, in welcher den Todten eine Erleichterung könn-
 te verschaffet werden, warum haben sie denn für
 sie den Leib Christi geopfert? Warum haben sie
 gebethet?

meni, ut Domini Nostri Præcepta, & Episcopi Doctrina non solum a Fidelibus, sed etiam a Catechumenis, a Pœnitentibus & ab omnibus illis, qui ab Ecclesia separati essent, audiri possent. Etenim aliqui hac via convertebantur.

Sæculum VI.
A. C. 524.

C. I.

§. III.

Concilia in Africa.

Sub ejusdem anni 524. finem celebratum est Concilium Juncæ in Africa in Provincia Bizacena, cui S. Fulgentius tanquam Episcopus Ruspensis interfuit.

Tom. 4. p. 1627. vit. S. Fulg. c. 29. n. 59.

Ex Episcopis aliquis, cui Nomen QuodvultDeus, conquestus est, quod sibi Fulgentius præferretur; at omnes Patres pro Fulgentio steterunt. Tunc quidem S. Fulgentius tacuit, ne Auctoritati Concilii adversari videretur. Cum vero adverteret, illum Episcopum hac re admodum affligi, timens ne Charitas læderetur, in quodam alio Concilio posteriore, Suffete (*) celebrato, publice Patribus suppliciter accidit, ut Episcopum QuodvultDeus sibi præponerent, quod Episcopi

Cc 3 copi

(*) Suffetes Livio sunt Judices Carthagenenses. Lib. 28. Suffetes eorum, qui summus Pœnis est Magistratus. & Lib. 34. Cum Suffetes ad jus dicendum consedisent. Hinc credibile quemdam Carthagine locum id Nominis retinuisse.

Sæculum VI. copi ipsius humilitatem admirati con-
 A.C. 525. cesserunt.

*tom. 4. Cont.
 p. 1630.*

Bonifacius Episcopus Carthagenensis
 in illa Civitate Concilium Generale ex
 omnibus Africae Provinciis convocavit.
 Hujus rei causam indicat in Epistola ad
 Missorem Numidiæ Primatem data; Pa-
 cem in Ecclesiam Africae post tam di-
 ram & diurnam Persecutionem redu-
 ctam intus turbari ab aliquibus Episco-
 pis Præpositis suis refractariis. Misso-
 rem ergo rogat, ut ex sua Provincia
 mittat Episcopos tres Firmum, Marianum
 & Felicem, qui in defendendis Ecclesie
 Carthagenensis Prærogativis se adjuvent.
 Non rogat, ut ipse veniat, quod ipsum
 gravi Senectute impediri sciret. Pro
 antiqua consuetudine ipsum certiorum
 facit, Pascha tertio Calendas Aprilis id
 est 30. Mart. in quem diem anno 525.
 incidebat, esse celebrandum. Mittit
 quoque Episcoporum mortuorum Indi-
 cem, & nomina eorum, qui mortuis
 successerant, quod etiam Theophilus A-
 lexandrinus in suis Epistolis Paschalibus
 fecisse legitur.

*Sup. l. XXI.
 §. 2.*

Postquam Provinciarum Legati ad-
 venerunt, Episcopi universim sexaginta
 Carthagine in Aula secreta Ecclesie
 S. Agilci Martyris quinta Febr. anno se-
 cundo Regni Hilderici id est anno 525.
 congregati sunt. Bonifacius initium
 dicendi

dicendi fecit, agens Gratias Deo, quod ^{Sæculum VI.} Pacem Ecclesiæ dedisset, & jam Episco- ^{A. C. 525.} pis tanto numero convenire licuisset.

Episcopi maximum gaudium profitebantur, quod Ecclesiæ Carthagenensi Dignum Pastorem præesse cernerent, postquam Sedes tam diu vacasset, hortabanturque, ut Aurelii Antecessoris sui Exemplo Canonum Auctoritatem tueretur. (*) Tum Bonifacius Litteras suas Episcopis Provinciæ Proconsularis, Tripolitanæ, & Numidiæ prælegi jussit, nam ex his tribus Provinciis Legati aderant. Ex Mauritania Cæsariana unicus aderat; ne plures venirent bellum prohibuerat. Ex Provincia Sitifiensi Optatus Carthagem venerat, sed tunc ob Regis mandatum aberat. Itaque Bonifacius de sola Provincia Byzacena quebatur, quod Liberatus Primas non adesset, quamvis binas ad ipsum dedisset Epistolas. Rogabant eum Episcopi ut Liberatum usque in diem alteram expectaret. Verum ipse recitari jussit Canones, in quibus Ordo Provinciarum Africae definiebatur. Lectum etiam Excerptum aliquod ex Concilio prima Ma-

C c 4

ji

(*) Id non ita accipiendum, ac si toto temporis spatio nullus Episcopus fuisset. Nam, ut superius vidimus, interim S. Eugenius, etiam in Exilio, Episcopatum gessit.

Sæculum VI. ji anno 418. celebrato, unde dispiciebatur, Provinciam Proconsularem esse ordine primam, seu Carthaginensem, secundam Numidiæ, & tertiam Byzacenam.

Sup. L. XXIII.

S. 49.

To. 2. Conc.

p. 1667.

to. 4. p. 1635.

Ut præprimis Fides stabiliretur, lectum est Symbolum Nicenum secundum Exemplar olim ab Attico Constantinopolitano transmissum, & omnes Episcopi edixerunt; quicumque huic Symbolo non subscriberet, pro Catholico haberi non posse. Postea ad docendos juniores Episcopos legi jussi sunt aliquorum Conciliorum Africae Canones de variis Disciplinae Articulis tractantes. Sub Aurelio solo viginti Concilia celebrata recensentur. Tum speciatim de Privilegiis Ecclesiae Carthaginensis agi coeptum, & jubente Bonifacio hac super re Canones lecti. Primo lectus est Canon Nicenus, in quo generatim de Privilegiis Majorum Cathedrarum agitur, & deinde quorundam Conciliorum Canones, quibus Ecclesiae Carthaginensis Majoritas super omnes Ecclesias Africae demonstratur. Inter cæteros lectus est Canon Concilii Hipponensis, quo singulis Provinciis Primatem suum habere permittitur, ita tamen, ut Ecclesiae Carthaginensis Majoratum agnoscant. His actis, cum nox ingrueret, reliqua in diem alterum dilata, & Episcopi sexaginta illius diei

Actis

p. 1637.
v. Sup. L. XXIV. §. 10.

Nicen. can. 6.
Sup. L. XI.
S. 20.

p. 1640.

Actis subscribere. Januarius Mascula-
 nus unus ex Numidiæ Legatis non sua
 sed alterius manu, quia senectute debilis
 erat, subscripsit.

Sæculum VI.
 A. C. 525.

§. IV.

Exemptio Monasteriorum.

Altera die sexta Febr. 525. Episcopis in
 eodem loco congregatis Bonifacius
 dixit: *In Collatione besterna, quæ nos pe-
 ne usque ad Vesperum distinuit, omnia,
 quæ ad utilitatem communem Ecclesiarum
 spectant, ordinata fuisse puto. Hinc
 transeundum nobis est ad Causas privato-
 rum.* Gaudiosus Diaconus dixit: *Pe-
 trus Abbas cum aliquot Senioribus sui
 Monasterii ad fores stat, & petit audiri.*
 Bonifacius dixit: *ingrediantur.* Admis-
 si Libellum tradiderunt contra Libera-
 tum Primatem Byzacenum, atque ut eo-
 rum Causa clarius intelligeretur, jussit
 Bonifacius legi omnia Acta ad eam per-
 tinentia, quæ ex Tabulariis Ecclesiæ Car-
 thaginensis fuere exprompta. Res vero
 ea ita se habebat; Quidam Monachi ex
 diversis Africæ Regionibus imo & ultra-
 marinis convenerant, Monasterium in
 Provincia Byzacena fundaturi, illudque
 propinquorum suorum aliorumque pio-
 rum Fidelium auxilio ædificarunt. Mo-
 nasterium Ecclesiæ Carthaginensis imme-
 diate subjecerunt, & electo sibi ex gre-

p. 164r.

Sæculum VI. A. C. 525. mio suo Abbate quodam Subdiacono
 Provinciæ Byzacenæ, Ecclesiam suam a
 Reparato Episcopo Puppienensi (civitas
 hæc erat Provinciæ Proconsularis) dedi-
 cari curarunt. Sedes Carthaginensis
 durante persecutione Regis Trasamundi
 vacavit annis 27. Cum vero tam lon-
 go temporis spatio necessarium fuisset,
 ut Presbyteri ad Ministrandum in Mona-
 stero ordinarentur, adierunt Bonifacium
 Episcopum Gratianensem Byzacenæ Pri-
 matem, qui aliquot Monachos ordina-
 vit. Bonifacio fatis functo Liberatus,
 ipse in Primatu Successor, Monasterium
 sibi esse subiectum affirmabat, atque Pe-
 trum Abbatem ipsius Jurisdictionem a-
 gnoscere recusantem cum omnibus Mo-
 nachis excommunicavit. Fideles illius
 Provinciæ Mandato Episcopi obedientes
 fugiebant Monachos, & hospitio recipere
 nolebant, etsi Monachi sua ex parte
 Hospitalitatis leges piissime observarent.
 Ecclesiam ingredi volentibus clausæ fo-
 res objiciebantur, aut jam ingressi exire
 jubebantur. Nemo excommunicatis sa-
 lutem dicere, aut ab ipsis accipere au-
 debat.

Ecclesia Carthaginensi Libertati re-
 stituta & Bonifacio Episcopo ordinato
 Petrus Abbas eidem Libellos supplices
 obtulit, quibus ejus Patrocinium expete-
 bat,

bat, atque justam Monasterii sui Exemptionem argumentis pariter & Exemplis probabat. Argumenta afferebat: illorum, qui Monasterium fundaverant conditionem; fuisse enim viros ex variis Provinciis collectos: etiamsi primus Abbas fuisset Subdiaconus & Provincia Byzacena, ipsum tamen non tanquam Subdiaconum, sed tanquam Monachum fuisse electum, nec ad ipsum Monasterii Dominium vel Proprietatem pertinuisse; denique tantum ideo Monachos petiisse, ut sibi Presbyteri a Primate Byzacenæ ordinarerentur, quia Sedes Carthagenensis vacabat. Ejusmodi Exemptionis Exempla adducebantur: Monasterium Precisinum, quod, licet in medio Diocesis Leptiminen-
 sis Provinciæ Byzacenæ situm esset, nihilominus Episcopo Vicatariensi, alterius ejusdem Provinciæ Civitatis suberat. Monasterium Baccense prope Ecclesiam Maximiani in Numidia Primate Byzacenæ subiciebatur. Monachi Adrumetini præterito Civitatis Episcopo semper petierant, Presbyteros suos ultra mare ordinari.

Petrus Abbas, ut Causæ suæ Justitiam demonstraret, Acta sequentia producebat; *Sup. lib. XXIV. §.*
 Excerptum ex Sermone secundo S. Augustini de Vita Communi, ex quo dispicitur, Monasteria ab ipsius Discipulis fundata

Sæculum VI.
 A. C. 525.

Exemptio
 Monasterio-
 rum.

Sæculum VI. data (*) nec ad Fundatores, nec ad Ec-
A. C. 525. clesiam Hipponensem sed ad Communi-
 tatem pertinuisse. Item Privilegium an-
 no 517. cuidam Monasterio Virginum a
 Bonifacio Byzæenæ Primæte concessum,
 in quo postquam generatim dictum, Mo-
 nasteria utriusque Sexus secundum Pa-
 trum consuetudinem a Clericorum con-
 ditione exempta esse oportere, licentiam
 facit sibi ipsis deligendi Presbyterum, qui
 in earum Monasterio Myſteria celebret
 addito Mandato, ut ad Altare Primatis
 illius Provinciæ memoriam agat. Ulti-
 mum, quod refert, est tertii Concilii Are-
 latensis Decretum, quo Lis inter Episco-
 pum Theodorum & Faustum Abbatem
 Lerinensem dirimitur, sicut retulimus.
 Bonifacio Liberatus in hac Causa non sa-
 tisfecisse videtur; jamque anno superio-
 re in litteris Liberato significaverat, con-
 suetudines a multis Episcopis observatas
 a se mutari non posse, alias enim nihil
 amplius firmum in Disciplina Ecclesia-
 stica futurum. Acta ultima hujus Con-
 cilii Carthaginensis nobis non supersunt;
 aliunde autem certum, quod Sententiam
 Petro faventem pronunciaverit; & ge-
 neratim decreverit, Monasteriis liberta-
 tem, quam semper habuissent, intactam
 esse relinquendam.

§. V.

(*) Hæc ad antiquitatem DD. Canonicorum
 Regularium demonstrandam facere videntur.

§. V.

Sæculum VI.

A. C. 525.

Joannes Papa Constantinopoli.

Justinus Imperator cogere Arianos volebat, ut converterent se, Ecclesias suas ritu consueto consecrari sinerent, & Catholicis traderent. Hac re comperta Theodoricus Rex Italiæ vehementer exandescens minabatur, eodem rigore Catholicos se persecuturum, dum Italia cæde & sanguine redundaret. Ergo Joannem Papam Ravennam accersitum Legationem Constantinopolim (*) suscipere iussit, & omnem operam impendere, ut illa mandata revocarentur, & Ecclesiæ Ariani restituerentur. Theodoricus Papæ socios

Pontif. Lib.
in Joa.
Theoph. an.
6. p. 145.

(*) Hier leget unser Protestant aus seiner eigenen Phantasien, denn er bezieht sich auf keinen Zeugen, dem Könige Theodoricus eine pathetische Predigt in den Mund, in welcher er unter andern zum Pabst Joannes saget: Bey meinen Gnadenweisungen habe ich bisher keinen Unterschied zwischen einem Orthodoxen und Ketzer gemacht. Wenn aber der Kayser seine Maasregeln nicht ändert, so muß ich die meinigen ändern. Leute von anderer Religion mag der Kayser tractiren, wie er will, obwol ein jeglicher Mensch ein natürliches Recht hat, seinem Schöpfer auf die Art zu dienen, die er ihm am wohlgefälligsten zu seyn erachtet. pag. 175. Dieser Regel zufolge hat unser Uebersetzer ein vollkommenes

Seculum VI. **A. C. 525.** socios Legationis dedit Senatores quatuor Theodorum, Importunum & Agapitum, qui Consules fuerant, & alterum Agapitum Patricium. Et tunc quidem prima vice Romanus Pontifex Constantinopolim profectus est. Narrant a *Greg. III. Dial. c. 3.* co rogatum fuisse, cum urbem per portam deauratam ingrederetur, ut ipsi visum redderet, eumque imposita super oculos ipsius manu coram omni populo sanasse; nam magna multitudo venienti obviam processerat, & eximio cultu exceperat. Incolæ omnes cum Cereis & Crucibus urbe excefferant ad duodecim miliaria. Justinus Imperator coram Papa in terram se demisit, (*) & ipsius manibus

fommenes Recht, ein Mahometaner oder ein Jud zu werden, wenn er will. Da erhellet es, wie weit es kömmt, wenn man nur die Schrift, wie unser Protestant, und nicht auch die Kirche Christi zur Richtschnur seines Glaubens annimmt. Uebrigens, wenn alle Menschen ein natürliches Recht haben, ihrem Schöpfer auf die Art zu dienen, die sie ihm am wohlgefälligsten zu seyn erachten, so haben es auch die Katholicken, und so handelt denn unser Uebersetzer wider das natürliche Recht, und Billigkeit, wenn er in seiner Uebersetzung die Römische Lehre, und sonderlich die Geizlichkeit unverschämmt verhöhnet, verlachet, und verachtet.

(*) Hier haben wir die Ursach, warum unser Uebersetzer in seiner vorigen Anmerkung saget, des Kayser

nibus denuo coronari voluit. Invitatus ab Epiphanio Patriarcha, ut Officium celebraret, non prius consensit, quam sibi concessum fuisset, primo loco sedere. Itaque Officium solemne lingua latina in Die Paschæ trigesima Martii Indictione tertia Philoxencio & Probo Consulibus id est anno 525. celebravit. Communicavit cum omnibus Orientis Episcopis, (*) excepto Timotheo Alexandrino Concilii Calcedonensis hoste manifesto. Joannes Papa bona fide, (**) quæ sibi mandata erant, perfecit. Cum enim Justino Imperatori ob oculos posuisset periculum quod Italiæ immineret, obtinuit, quod petebat, scilicet, ut Arianis salva esset libertas.

Sæculum VI.
A. C. 525.

Marc. Chr.
525.

Hist. misc.
Lib. 15. sub
fin.

§. VI.

Kaysers Justinus Religionseifer wäre Enthusiastisch gewesen, und in der folgenden, er sey vor seiner Erhöhung zur Kayserlichen Würde ein Bauer gewesen, und nach seiner Erhöhung ein Bauer verblieben.

(*) Hier wird wiederum unser Uebersetzer mit seiner groben Lüge beschämnet; da er hingeschrieben, die Constantinopolitanische Kirche wäre von der Zeit des Heil. Chrysostomus an mit der Römischen nicht mehr vereiniget worden.

(**) Hæc verba propter calumniam, quam Interpres Protestans in S. Joannem Papam annotatione sequente allaturus est, bene notanda sunt.

Sæculum VI.
A.C. 525.

§. VI.

Boetii & Symmachi fata.

Papa Constantinopoli versante Rex Theodoricus vinculis dedi iussit Senatores duos omnium illustrissimos Symmachum & ipsius Generum Boetium, qui ambo Consulari Dignitate fulserant. Criminis læsæ Majestatis incubantur, nempe quod Senatus Auctoritatem adversus Theodorici molimina defenderent. Ceterum ea quoque causa subesse potuit, quod Boetius ferventer amaret Religionem Catholicam, quam editis multis libris tuebatur. Libros duos inscripsit Joanni Papæ tunc temporis Ecclesiæ Romanæ Diacono; scilicet unum contra Eutychem & Nestorium de duabus Naturis & unica Jesu Christi Persona, alterum de Quæstione logica, an Pater, Filius & Spiritus Sanctus de Divinitatis Substantia prædicari & affirmari possint. Symmacho Socero suo inscripsit Tractatum alium, in quo demonstrat, Trinitatem unum Deum non vero tres Deos esse. Maxime operam dederat Aristotelis Logicæ, cujus tractatus aliquot vertit & explicavit. Is primus inter Latinos fuisse fertur, qui illius Philosophi Doctrinam Theologiæ accommodare cœperit. Inter opera ejus celeberrimum elegantissimumque est Liber de Consolatio-

ne

ne Philosophiæ, (*) quem in carcere con-
cinnavit. In eo de Providentia & Præ-
scientia Dei digne loquitur. Boetius Ti-
cini comprehensus & neci datus est jam
anno 524. Justino & Opilione Consulibus
Indictione secunda; haud diu postea anno
sequente 525. Socer ejus Symmachus in
vincula conjectus & necatus est.

Sæculum VI.

A. C. 525.

Mar. Chr.

§. VII.

(*) Cum in manibus mihi sit præstantissimum
opusculum, juvat illud ex Libro IV. excerpere:
*Sed cum ultra homines quemque provehere sola
Probitas possit, necesse est, ut quos ab humana
Conditione dejecit, infra hominis meritum de-
trudat Improbitas. Evenit igitur, ut quem
transformatum vitiis videas, hominem existi-
mare non possis. Avaritia fervet alienarum
opum violentus ereptor? similem lupi dixe-
ris. Ferox, atque inquietus linguam litigiis
exercet? cani comparabis. Infidiator occul-
tis surripuisse fraudibus gaudet? vulpeculis
exæquetur. Iræ Intemperans fremit? Leonis
animum gestare credatur. Pavidus, ac fugæ
non metuenda formidat? cervis similis habea-
tur. Segnis, ac stupidus torpet? asinum vivit.
Levis ac inconstans studia permutat? nihil ab
avis differt. Foedis, immundisque libidinibus
immergitur? Suis sordidæ voluptatibus deti-
netur. Ita fit, ut qui probitate deserta homo
esse deserit, cum in Divinam Conditionem tran-
sire non possit, vertatur in belluam.*

Hist. Eccles. Tom. VII.

Dd

Sæculum VI.

§. VII.

A.C. 525.

Joannis I. obitus. Felix III. Papa.

Joannes Papa quoque a Legatione sua reversus Ravennæ jussu Regis Theodorici, cum Senatoribus, qui eum comitati fuerant, carceri datur. Verosimile est, quod crediderit Rex, ipsos Boetii & Symmachi causa implicatos. (*)

Maxi-

(*) Da kömmt eine Anmerkung des Uebersetzers, welche mit Galle und Bitterkeit angefüllet ist. Es hat sich jemand eine Critik über seine Uebersetzung angemasset. Das machet ihn böß. Allein wir wollen sehen, wie schimpflich er den Heil. Pabst Joannes antaste. Er hebet die Anmerkung so an: Die Geschichtschreiber kommen in Ansehung dieser Gesandtschaft darinn überein, daß der Kayser den Vorstellungen des Pabstes und der übrigen Gesandten Gehör gegeben, seinen Befehl wiederrufen, und den Arianern die Kirchen wieder eingeräumet. Nichts desto weniger zieht er hernach aus seinem Gehirne eine Muthmassung hervor, warum Theodoricus über den Pabst ungehalten geworden, und saget: Es ist aber noch eine andere nicht unwahrscheinliche Ursach vorhanden, warum Theodoricus auf diese Gesandtschaft so zornig geworden. Wenn man nämlich die Instruction ansieht, die der Theodoricus den Abgesandten und sonderlich dem Pabste gegeben, so fassete sie nicht nur den Punct in sich, daß der Kayser die den Arianern abgenommenen Kirchen wieder ein-

räumen

Maximi etiam honores, qui Papæ Con-stantinopoli fuerant exhibiti, Theodori-
 ei animum in Pontificem speciatim ac-
 cenderant; nihilominus cum Justini Im-
 peratoris Indignationem pertimesceret,
 non ausus est viros occidere, sed in ar-
 cto carcere custodit. In illis vinculis

Sæculum VI.
 A. C. 525.
 Hist. Misc.

D d 2

Joan-

räumen, sondern daß er auch denen, die ge-
 zwungen worden von der Arianischen Secte
 abzutreten, Freyheit gestatten möchte, wieder
 zu ihrer vorigen Parthey zurück zu gehen.
 Nun nimmet er diese Muthmassung als eine Rich-
 tigkeit an: und saget ferner: Ueber diesen Punct
 war nun der Pabst entweder hingewischet,
 oder hatte ihn dem alten Kayser nicht mit ge-
 hörigem Ernste vorgestellt . . . . so reizte die-
 se Unterlassung den König zu einem heftigen
 Zorn . . . . Sigonius, ein Römischcatholischer
 Scribent, hat über dieses Verhalten des Pab-
 stes in seiner *Delineatione sincera veræ Catholi-
 cæ Ecclesiæ* p. 503. sehr nachtheilig geurthei-
 let. Er entschuldiget die übrigen Geandten,
 beschuldiget dagegen den Pabst, daß er nicht
 als ein ehrlicher Mann gehandelt . . . . da er
 doch als ein Christlicher Bischof den Kayser
 belehren sollen, daß dieses nicht die rechte
 Befehrungsart sey, indem Christus sein Reich,
 als welches nicht von dieser Welt sey, nicht
 durch weltlichen Arm, sondern durch Geist
 und Wahrheit . . . . erweitert wissen wolle.
 Ich habe in dem Moreri, und im Gravelon, welche
 beyde

Sæculum VI. Joannes Papa morbo defunctus est 27.
A. C. 526. Maji 526. Olybrio Consule, postquam Sa-
 cram Sedem annis duobus & novem
 mensibus tenuisset. Corpus ejus Ro-
 mam translatum, & ad S. Petrum sepul-
 tum. Diem obitus ejus Ecclesia tanquam
Mart. Rom.
27. Maji. S. Martyris celebrat. Joannes Episcopus
 quin-

bede die Schriften des Carolus Sigonius nam-
 haft machen, nachgeschlagen, und keine Meldung
 von diesem Buche gefunden. Weil es auch ohne
 dem des Uebersetzers Schuldigkeit gewesen wäre,
 die eigentlichen Worte Sigonii zu latein herzusetzen,
 so ist die ganze Beschuldigung einer Verleum-
 dung ganz ähnlich. Ja, so kann sich nur ein un-
 gezogener Lutheraner wider einen Heil. Pabst aus-
 drücken. Endlich lässet er sich merken, warum er so
 ungelassen sey, und setzet hinzu: das übrige, das
 noch empfindlicher lautet, mag ich nicht ein-
 mal hersetzen, ersuche aber denjenigen, der
 sich zu Maynz eine Critik über diese Kirchen-
 Historie und Uebersetzung angemasset hat,
 diese Stelle unbeschwert nachzuschlagen; er
 wird daselbst von einem Sohne der Römischen
 Kirche eine Lehre finden, die er von einem
 Kezer schwerlich annehmen möchte. In dies-
 sem Geschwäze leget der Uebersetzer zum Grund,
 daß dersjenige, welcher sich eine Critik über seine
 Uebersetzung angemasset, der Meynung sey, man
 soll das Reich Christi und den Catholischen Glau-
 ben mit Gewalt erweitern; dieses aber ist eben so
 falsch, als die übrigen Grundsätze, welche er in sei-
 nen Anmerkungen der Römischen Kirche andichtet.

quinque ordinaverat. Ei successit Felix III. Sæculum VI.
 de Gente Samnitium Castoris Filius. Feli- A. C. 526.
 cem Rex Theodoricus post maturam de- S. Felix Papa.
 liberationem delegit, Senatus Romanus Lib. Pontif.
 tanquam dignissimum recepit. Ordina- Cassio. VIII.
 tus est 12. Julii 526. & S. Sedem tenuit var. 15.
 annis tribus Mensibus duobus.

§. VIII.

Theodorici Regis fata.

Theodoricus Rex non ultra tres Men-
 ses Joanni Papæ Superstes fuit. Cum *Procop. I.*
 quadam die ministri piscis prægrandis *Gotth. c. I.*
 caput mensæ Regiæ inferunt, visus sibi
 est conspicere recentissime amputatum
 caput Symmachi labia sua admordentis,
 ipsique furioso intuitu minitantis. Tan-
 to horrore concussus est Rex, ut toto cor-
 pore frigere cœperit. In lectum se pro-
 jicit, & Elpidio Medico, quid sibi obje-
 ctum fuisset, narrat, crimen inter lacry-
 mas confessus, quod Symmachum & Boe-
 tium calumniis violatos interfecisset.
 Sentiens se moriturum præcipuos Duces *Jornand.*
 ex Gente Gothorum advocat, jubetque
 Regem venerari Athalaricum Nepotem
 octennem puerum ex Filia sua Amala-
 funta & Eutarico tunc defuncto geni-
 tum. Ita e vita exiit Theodoricus (*)

Dd 3 Olybrio

(*) Hier fänget unser Uebersetzer seine Anmerk-
 ung an mit den Worten: In diesem Theodo-
 ricus

Sæculum VI. Olybrio Consulatum gerente Indictione
A. C. 526. quarta id est anno 526, ætate admodum
 provec̃ta postquam Regnum annis 33. tenuit. Amalaricum Theodorici ex alia
 Filia Nepotem Visigothi in Hispania & in illa Parte, quæ Galliis contermina est, usque ad Rhodanum fluvium, Regem receperunt.

§. IX.

Patriarchæ Jerosolymitani & Antiocheni.

In Oriente Joannes Patriarcha Jerosolymitanus e vivis abiit anno 525. cum ab anno 517. Sedem tenuisset annis 7. Mensibus 9. Successorem habuit Petrum Eleutheropoli natum. Antiochiæ Euphrasius Patriarcha terræ motu concussa Civitatis ruinis obrutus est die Veneris 29. Maji Olybrio Consule Indictione quarta nempe anno 526. In ipsius locum electus est Ephrem genere & lingua Syrus

vit. S. Sab.
n. 68.

ricus vereinigten sich alle grosse Eigenschaften, und Tugenden ꝛc. Auf seiner folgenden Seite heisset es hingegen vom Kayser Justinus also: Der Ruhm, den Justinus hinterlassen, kann nicht einmal zweydeutig genennet werden. Er war ein Bauer aus Illyrien, und blieb es auch bis in seinen Tod. Warum lobet unser Uebersetzer den einen, und beschimpfet den andern? Justinus war ein Catholik, und Theodoricus heinet.

rus, qui variis Muneribus antea bene fun-
ctus tunc Comitum Orientis Dignitatem
obtinebat. Cum illa calamitas urbem
Antiochenam affligeret, ipse quibuscun-
que poterat modis succurrebat miseris;
hinc populi amorem sibi conciliavit; nam
inter cœteras, quas colebat, virtutes sem-
per charitas in pauperes eminuit. Mag-
no etiam zelo profitebatur Religionem
Catholicam, quam pluribus editis libris
Græco Sermone, quippe hanc quoque
linguam non ignorabat, defendit.

Sæculum VI.
A. C. 527.

Sup. XXXI

§. 32.

Evagr. IV.

hist. c. 6.

Phot. Cod.

128. p. 773.

§. X.

*Justini obitus. Justinianus Impe-
rator.*

Justinus Imperator comperta Civitatis
Antiochenæ ruina vehementer indo-
lens magnam pecuniæ copiam misit, ut
repararetur. Anno sequente, cum haud
multum temporis se supervicturum omi-
naretur, Justinianum Nepotem suum
Augustum pronunciavit, eumque cum
Theodora uxore coronari jussit prima
Aprilis Indictione quinta Mavortio Con-
sule id est anno 527. Justinus exinde
circumactis quatuor Mensibus die Domi-
nica prima Aug. anno ætatis septuagesi-
mo septimo vivere desit, postquam an-
nos novem imperasset. Justinianus an-
nos vitæ numerabat quadraginta quin-

Theoph. an.

9. p. 147. 148.

Chr. Pasch.

p. 334. &

375.

Marc. Chr.

an. 526. 527.

Dd 4

que,

Sæculum VI. que, regnavitque annis triginta novem.

A. C. 527. Huic Principi statura corporis erat supra
mediocrem, oculi valde instabiles, aspe-
ap. Rub. hist. ctus jucundus, rari capilli. Barbam mo-
Ravenn. p. re Romanorum sibi radebat. Ita repræ-
897. sentatur in tabella operis Musivi, quæ

hodieque Ravennæ in Ecclesia S. Vitalis
visitur, & Justiniani ætate picta creditur.

Cang. fam. Hæc ex uno latere Altaris Majoris collo-
Byz. in Ju- cata, ex altero in simili tabella Theodo-
stin. p. 97. ra Imperatrix exhibetur, uterque tan-
Alam. not. ad quam oblationem suam in Ecclesiam por-
Procop. p. tans. Justinianus Capitis tegumentum
366. habet, quod cudonis figuram refert, unio-
nibus distinctum. Id a Persis mutuatus

fuisse videtur, nam dicit de eo Proco-
pius, Justinianum Barbarorum vestibus

Proc. Anecd. fuisse delectatum. Non multum cibi ca-
c. 14. c. 8. 12. piebat, nec somnum protrahebat, solitus
sæpe de nocte surgere, & in Palatio am-
bulare. In Quadragesima post alteram

demum diem sumebat alimentum, nem-
Id. i. edif. pe olera Sylvestria Sale & aceto macera-
c. 7. ta, eaque ipsa pauca, & sine pane. Tunc
etiam sola aqua sitim levabat. Ante-
quam Imperator fuisset salutatus, omnia

Bona sua Ecclesiis S. Sergii & S. Bachi,
atque SS. Apostolorum, quas in ædibus
suis ædificaverat, donavit, ibique sele-
ctissimorum virorum Monasterium fun-
davit. Paucis, magno fervore & zelo
Religionem colebat.

§. XI.

§. XI.

Leges Ecclesie faventes.

Sæculum VI.
A. C. 528.

Ad Justiniani initia refertur Constitutio, L. 5. Cod. de
Sum. Trin.
Sup. XXXI
§. 48. quæ ipsius Fidei Professionem de Tri-
nitate & Incarnatione complectitur. Ea
quidem integre Orthodoxa est; notari ta-
men potest, quod exprimat, unum ex Tri-
nitate Carnem assumisse, quamvis olim
Scythiæ Monachos hujus Propositionis
Defensores damnasset. Hæreses omnes
speciatim autem Nestorium, Eutychem &
Apollinarem anathematizat. Edicit et-
iam omnes illos pœnis, quæ in Hæreti-
cos legibus statutæ sunt, subjici, quos
huic Fidei Confessioni contraria credere
Episcopi deprehenderint.

Jam anno Regni primo duas Consti- L. 43. Cod.
de Episc. tutiones circa Episcopos edidit. Prima
ad Epiphanium Patriarcham Constanti-
nopolitanum directæ, & decimo Calend.
Mart. Justiniano secundo Consule id est
21. Febr. anno 528. data. In illa de Re-
sidentia Episcoporum agitur, eorumque,
quæ Imperator præcipit, Summa hæc
est:

*Episcoporum absentia causa est, quod in
Ecclesiis ipsorum officium Divinum negli-
gentius peragatur, negotia tractentur
somnialese, & Ecclesie redditus Episco-
porum itineri, eorumque cum Clericis &
Domesticis, qui ipsos comitantur, in urbe*

D d 5

ista

Sæculum VI. *ista commorationi impendantur, ita ut sa-*
A. C. 528. *pe contingat, ipsos cogi ad pecunias mutuas*
cum onere præstandæ usuræ, & magno Ec-
clesiarum damno, accipiendas. Itaque præ-
cipimus tibi, ut omnibus Metropolitibus, qui
tibi subjiciuntur, notum facias, ne ipsi
aut Episcopi ex Provinciis sibi subjectis
Ecclesias suas sine Custode relinquunt, &
suo arbitrio in hanc Civitatem veniant,
nisi speciaticim a nobis vocati fuerint.
Quodcunque supervenerit negotium, nulla
tamen recipietur excusatio. Si quid oc-
currerit, quod eos cogat Clementiam no-
stram implorare, mittant unum duosve
Clericos, qui vel ipsi in conspectum nostrum
veniant, vel te Patrono utantur. Pro-
mittimus, hac via ipsos, quod petaturi sunt,
obtenturos. Si vero judicaverimus, ne-
cessarium esse, ut ipsi Episcopi in hanc Ci-
vitatem veniant, eos venire jubebimus.
Si quis contra hoc nostrum mandatum ege-
rit, Nostram Indignationem incurret, &
si Metropolita est, a te excommunicabitur,
si Episcopus Suffraganeus a Metropolita suo
Communione excludetur. Non credidi-
mus utile esse, si Multam pecuniæ quoque
transgressoribus injungeremus, ne dam-
num pecuniæ forte Ecclesiæ ferendum sit.

L. 24. Cod.
de Episc.

Lex altera ad Atarbum Præfectum
 Prætorio directâ, prima die Martii eo-
 dem anno 528. data est: *Si Sedes Episco-*
palis vacaverit, illius urbis incolæ scripto
Decreto

Decreto viros tres nominabunt, quorum ^{Sæculum VI.} vitam & optimos mores omnes noverint; A. C. 528.
 ex his dignissimus eligatur. Qui Episcopus ordinandus erit, nec liberos habeat nec nepotes, ne cura Rei familiaris ipsius mentem a Dei Servitio & Ecclesiæ negotiis avertat, & ipse Bona ad pauperes alendos donata in suos profundat. Episcopi nec testamento nec Donatione aut cujuscunque alterius generis alienatione de Bonis post susceptum Episcopatum acquisitis decernere possint, nisi de iis tantum, quæ ipsis hæreditate Patris, Matris, Patruï aut Fratris obvenerint. Reliqua omnia Ecclesiæ adjudicentur, quippe certissimum est, illos qui Episcopis Bona sua donant, in ipsis rationem Sacerdotii considerare.

Post obitum Episcoporum æconomi Bonorum quæ reliquerint rationem reddent. Oeconomi autem maturo examine præcedente constituentur, annis singulis rationem Episcopo reddent, & damnum Ecclesiæ illatum resarcient. Si, antequam rationem reddiderint, moriantur, Hæredes ipsorum reddere teneantur. Hospitiorum Curatoribus, sicut Episcopis, in ea, quæ ^{Leges.} post munus susceptum, acquisiverint, libera potestas non sit, sed ab ipsis acquisita omnia ad Hospitia pertinebunt, ad quorum emolumenta a Fidelibus donantur, cum omnes certissime credant, Curatores in hæc pia opera etiam Bona sua propria impendere.

Sæculum VI. *dere.* Hospitiorum cura tunc temporis
 A. C. 528. erat munus Ecclesiasticum, quod non ni-
 si Presbyteris aut Diaconis explorata
 charitatis committebatur. Ulterius Lex
 prosequitur in hunc modum: *Quod ex
 Reditibus Hospitiorum supererit, ad no-
 vos Reditus acquirendos impendatur, ut
 Fideles ad conferendum magis excitentur.
 Si Curator hoc munus abdicet, Successor
 rationem reddi petat, cujus Conscientiam
 oneramus.*

*Secundum Sacros Canones Episcopi,
 Chorepiscopi, Visitatores, Presbyteri &
 omnes ceteri Clerici gratis ordinentur.
 Nihil etiam detur ad obtinendum æcono-
 mi, Defensoris Ecclesiæ, aut Curatoris
 Hospitii officium. Qui hac ex causa ali-
 quid dederit, aut acceperit, deponatur, &
 officio suo privetur. Omnes Clerici in om-
 nibus Ecclesiis Officium Nocturnum, Ma-
 tutinum & Vespertinum cantabunt. Id
 est, ut hodie loqui solemus, Matutinos,
 Laudes & Vesperas, nam Horæ minores
 necdum publice recitabantur. Ulterius
 dicitur: *non satis sit ipsis, Ecclesiæ fru-
 ges consumere, & Clericorum Nomen ge-
 rere, functiones autem muneris omittere;
 absurdum quippe est, quod constituent Mer-
 cenarios, qui ipsorum vices subeant &
 cantent, dum multi Laici sponte sua &
 Religionis amore Laudi Divinæ interfunt.
 Episcopo, duobus Archipresbyteris, Archon-*
 te*

ti seu Exarchæ & uniuscujusque Ecclesiæ Syndico præcipimus, ut hæc a Clericis observari curent, illosque Clericorum ex ordine ejiciant, qui raro Officiis Divinis intersunt, secus enim Fundatorum voluntati non satisfaceret. Omnibus cujuscunque conditionis hominibus licentiam reos denunciandi facimus.

Sæculum VI.
A. C. 528.

In Italia sub Nomine novi Regis Athalarici promulgata Lex fuit, quæ Clericis Romanis favebat. In ea more antiquo confirmato dicit Rex: *Si quis contra Ecclesiæ Romanæ Clericum Actionem movere vult, primo Papam adeat, qui vel ipse judicabit, vel Judices delegabit. Si Actori non fuerit satisfactum, ad Judicem Sæcularem convertetur, postquam probaverit, Justitiam a Papa sibi fuisse denegatam. Qui vero ad Nos venerit contempta Sacræ Sedis Auctoritate causa cadet, & multam decem Librarum auri pendet, quas Papa manibus suis in pauperes distribuet.* Hæc illa ætate Papæ Jurisdictio in Clericos fuit Romæ in Causis profanis, si Clericus in Judicio reus esset, poteratque ab eo ad Judicem Sæcularem appellari. (*)

ap. Cass.
VIII. var.
c. 24.

§. XII.

(*) Hæc placent nostro Protestanti, qui Annotatione addita dicit: *Es ist aber wohl zu merken, daß sich dieselbe (Verordnung) blos auf*

Sæculum VI.
A. C. 528.

§. XII.

Concilia in Gallia.

Ep. III. 10.
4. p. 1657.
p. 1663.

Eodem anno 528. Justiniani primo Felix Papa ad S. Cæsarium Arelatensem Epistolam dedit, qua confirmat illud Decretum, ne Episcopi ordinentur, nisi prius inter Clericos Ecclesiæ ministraverint. Anno superiore 527. sexta Nov. S. Cæsarius Concilio sexdecim Episcoporum, si & ipse adnumeretur, Carpentoracte celebrato præfuit. In illo Concilio decretum, ut, si Ecclesia Cathedralis opibus valeat, quæ Parochiis ruralibus donata fuerint, ad sustentandos Clericos, qui ibi ministrant, aut in facta tecta Ecclesiæ, impendantur. Si Episcopi Reditus ad expensas necessarias non sufficiant, Parochiis illa tantum relinquuntur, quæ ad alendos Clericos & reparandas Ecclesias requiruntur; reliqua Episcopus accipiet. In annum sequentem
indi-

auf bürgerliche Sachen erstreckte. Denn in Criminal-Sachen hatte sich die Clerisey nicht die geringste Ausnahm zu versprechen. Wer in den Kirchengeschichten nicht gar ein Fremdling ist, der weiß, wie es in Criminal-Sachen mit der Clerisey allezeit gehalten worden. Heut zu Tage aber ist es auch jedermann bekannt, daß ein Clericus in Criminal-Sachen sich nur vor seiner geistlichen Obrigkeit verantworten müsse.

indicatum est Concilium eadem die sex-^{Sæculum VI.}
ta Nov. Vafione celebrandum, sed de-^{A.C. 529.}
mum post annos duos Patres conve-
nerunt. ^{p. 1666.}

Interim aliud Concilium Araufione actum 3. Jul. Decio juniore Consule, cui cognomentum Basilius, nempe 529. Huic Concilio celebrando occasionem dedit Dedicatio cujusdam Ecclesiæ, quam Liberius Præfectus Prætorio in Galliis in Civitate Araufionensi ædificaverat; nam ad illud Festum condecorandum multos Episcopos invitavit. Tredecim Episcopi adfuere, quorum primus est S. Cæfarius, & ceteri sunt ferme iidem, qui in Concilio Carpentoraactensi adfuerant. In hoc Concilio Araufionensi Patres loquuntur in hunc modum: *relatum est ad nos, aliquos ex animi simplicitate in materia de Gratia & libero Arbitrio opiniones fovere Fidei Catholicæ non consentaneas; unde justum & rationabile nobis visum, aliquos articulos a S. Sede ad nos transmissos & ex SS. Scripturis atque antiquis Patribus de hac Doctrina excerptos proponere, iisdemque subscribere. (*)*

Tum

(*) Hic P. Balduinus a Fleurio sensum Concilii truncatum dicit, & affert verba Concilii: *Pervenit ad nos &c. . . . unde & Nobis secundum Auctoritatem & Admonitionem Sedis Apostolicæ justum & rationabile visum est, ut pauca Capitula*

Sæculum VI. Tum ponuntur viginti quinque Arti-
A. C. 529. culi, quorum octo, qui priores occurrunt,
 ad modum Canonum scripti sunt, ana-
 thema autem non est adjectum, sed ex
 Sacræ Scripturæ verbis probantur. Ho-
 rum articulorum Summa est. Adami
 peccatum non solum corpori, sed etiam
 animæ nocuisse. Item illud peccatum
 non soli Adamo fuisse noxium, sed poste-
 ris quoque communicatum. Gratiam
 Dei non illis dari, qui Deum invocant,
 sed Gratiam facere, ut invocent. Libe-
 rationem a peccato & initium Fidei non
 a nobis sed a Gratia procedere. Paucis,
 nos sine Gratia non valere quidquam age-
 re, aut cogitare, quod ad Salutem con-
 ferat. Reliqui articuli septendecim nu-
 mero non tantum Canones esse videntur,
 quam Axiomata ex S. Augustino & S. Pro-
 spero excerpta, quæ Gratiæ prævenien-
 tis necessitatem probant. Positis his vi-
 ginti quinque articulis Patres Concilii
 Arausionensis prosequuntur in hunc mo-
 dum: *Igitur docere tenemur & credere;
 Liberum Arbitrium per peccatum primi
 hominis*

*pitula ab omnibus servanda proferre, & mani-
 bus nostris subscribere deberemus. Ego non in-
 venio diversitatem dignam, ut vir, qui aliunde in
 suis Excerptis Auctoritatem Summi Pontificis in
 universam Ecclesiam centies demonstrat, mala
 fidei argui possit. Judicet Lector.*

hominis ita fuisse debilitatum, ut exinde Sæculum VI.
 nemo potuerit Deum amare, ut decet, in A.C. 529.
 eum credere, aut Bonum amore ipsius fa-
 cere, nisi a Gratia præventus. Ideo cre- Hebr. II.
 dimus, Abel, Noe, Abraham aliosque Patres Concilium
 illam Fidem, quam S. Paulus in ipsis lau- Arausionen-
 dat, non a Natura, sed a Gratia accepis- se.
 se. Nam post Domini Nostri Adventum
 Gratia in illis, qui Baptismum desiderant,
 non a Libero Arbitrio, sed a Jesu Christi
 Misericordia est. Credimus etiam, omnes
 baptizatos posse & teneri cum Auxilio
 & Cooperatione Jesu Christi illa imple-
 re, quæ ad obtinendam Animarum ipsorum
 Salutem conducunt, si fideliter laborare
 velint. Aliquos a Dei omnipotentia ad
 malum prædestinatos fuisse, non solum non
 credimus, sed si quis credat, detestamur, ei-
 que anathema dicimus. Credere debemus,
 Fidem boni latronis, Cornelii Centurionis
 & Zachæi non a Natura sed a Gratia ha-
 buisse originem. Huic Fidei Definitioni
 non solum Præsules subscripserunt, sed ut
 Laicis quoque errandi occasio adimere-
 tur, voluerunt, ut etiam viri illustres, qui
 Dedicacioni adfuerant, scilicet Liborius
 Patricius & septem alii subscriberent.
 S. Casarius hanc Fidei Confessionem Ar- Bonif. ep. 2.
 menio Presbytero & Abbati Romam de- p. 1687.
 ferendam tradidit, ut eam Papa approba-
 ret. Ad idem tempus refertur Conci-
 lium Valentiaë etiam super Doctrina de
 Hist. Eccles. Tom. VII.   Ec   Gra-

Sæculum VI. Gratia celebratum, cui S. Cæsarius mor-
 A.C. 529. bo impeditus non interfuit; at Cypria-
 nus Episcopus Telonensis ibi Fidem Ca-
 vit. S. Cæs. tholicam fortiter defendit.
 Lib. I. n. 35.

Concilium Vasionense ante annos
 duos indictum septima Nov. hoc anno
 529. celebratum est. Adfuere S. Cæsa-
 com. p. 1679. rius & undecim Episcopi. Postquam Ca-
 nones pro more perfecti, nemo habuit,
 quod contra Episcopos præsentis affer-
 ret. Itaque in illo conventu nihil actum,
 nisi quod mutuo conspectu levarentur, &
 conservaretur Charitas. Nihilominus
 antequam recederent, quinque Canones
 condiderunt, in quibus statuitur, ut Pres-
 byteri rurales secundum consuetudinem
 utilissimam, in tota Italia receptam, ju-
 venes Lectores, qui uxorem non habent,
 in domos suas suscipiant, cura paterna
 educandos. Hos doceant psallere, &
 S. Scripturam legere, eisque Legem Di-
 nam explicent, ut sibi dignos aliquando
 Successores præparent. Si quis eorum,
 postquam ad ætatem maturiorem perve-
 nerit, matrimonium inire voluerit; id
 faciendi libera ei facultas sit.

c. 1.

c. 2.

Ad majorem populi profectum Pres-
 byteris permittitur, ut non tantum in ur-
 bibus, sed etiam ruri in omnibus Paro-
 chiis prædicent. Si Presbyter aliqua
 corporis infirmitate prædicare prohibea-
 tur, Diaconi Patrum Homilias prælegant.
 Tum

Tum prosequuntur Patres in hunc modum: *Ut sequamur exemplum S. Sedis & multarum Provinciarum tam in Oriente quam in Italia, ubi saepe & devotissime Kyrie eleison recitatur, illud in Nostri quoque Ecclesiis ad Matutinum, ad Missam & ad Vesperas dicatur. In omnibus Missis, etiam in Quadragesima & in Missis pro Defunctis, ter SANCTUS dicatur, sicut in Missis publicis. (*) In nostris Ecclesiis Nomen Papæ recitetur, & post Gloria Patri addatur: Sicut erat in Principio, quod Romæ etiam, in Africa, & in Italia, ad confundendos Hæreticos, dicentes, Filium Dei originem habuisse in tempore, additur. Id nempe dicebant Ariani, quorum maximus in illis Provinciis numerus erat.*

Sæculum VI.

A.C. 529.

c. 3.

c. 4.

c. 5.

§. XIII.

S. Benedicti initia.

Antiquissimum, quod nobis hodie superest, Breviarii Ecclesiastici exemplar in Occidente est Regula S. Benedicti

E e 2

sub

(*) Eximium hoc est contra Protestantes de Antiquitate Missarum privatarum, quibus hic distincte Missæ publicæ opponuntur, & Missarum pro Defunctis Testimonium! quod ut Interpres Protestans suis Lectoribus subtraheret, illa verba: *& in Missis pro Defunctis*, reddidit: Und bey der Beerdigung . . . . soll man das Kyrie eleison singen. Egregie!

Sæculum VI. sub illud tempus scripta; quippe celeberrimi ejus Monasterii Montis Cassini Fundationem ad hunc annum 529. referunt.

S. Greg. II. Dial. c. I. S. Benedictus circa annum 480. in Nursia nobili genere natus est Patre Eutropio & Abundantia Matre. Litterarum addiscendarum causa Romam missus, cum

a pravis adolescentum contubernalium moribus abhorreret, clam aufugit, & Nutricis quoque, quæ alumnum secuta fuerat, decepta industria ad locum, qui

v. Itin. Ital. Mabill. Sublacus dicebatur, quadraginta milliarum Roma diffitum venit, ibique in Specuvalde angusto se occulit. In hac solitudine S. Juvenis tres annos moratus est

nemine conscio, nisi uno Monacho, cui Nomen Romanus. Is, cum sibi fugiens Benedictus occurrisset, percepto ejus proposito, habitum Monasticum ipsi dedit, omne auxilium contulit, & arcanum servavit.

Romanus in Monasterio vicino sub Abbate Theodato degens, portionem panis sibi pie subtractam sæpe ad S. Benedicti latibulum deferebat.

Ceterum nulla semita erat, quæ a Monasterio Theodati ad S. Benedicti specum duceret, sed sublimis montis vertex attol-

lebatur; quamobrem Romanus panem longo funi illigatum cum tintinnabulo, quo moneretur Benedictus, demittebat.

Acta SS. Bened. tom. I. p. 81. Posterio- re tempore S. Romanus in Galliam profectus, prope Civitatem Antiffiodoren-

dorensem Monasterium rexit, ibidemque Sæculum VI.
A. C. 529.
fatis functus est.

S. Benedictus in antro suo latitans ne-
quidem quam diem transigeret sciebat.
Cum quadam die Presbyter in loco re-
moto habitans sibi ipsi cibum præpara-
set, Deus ipsi revelavit locum, in quo
Servus suus pene inedia emoriebatur.
Non sine magno labore invento indica-
vit, illo die Festum Paschale celebrari,
quo ipsum jejunare non oporteret, & ob-
sonium, quod attulerat, famelico præbuit.
Sub idem tempus Pastores in specu hæ-
rentem invenerunt, & quia pellibus te-
ctum inter fruticeta videbant, brutum
esse putarunt; postquam vero cognove-
runt esse Servum Dei, magna eum vene-
ratione sunt persecuti. Multi mitescere
cœperunt, ad frugem redierunt, Fidem-
que amplexi sunt. Exinde S. Benedictus
toti illi Regioni innotuit. Multi ad eum
invisebant, & alimenta afferebant, pro
quibus salutiferam ab ipso Doctrinam re-
ferebant. Quadam die, cum esset so-
lus, species mulieris, quam olim viderat,
tam vehementem in juvene concupiscen-
tiam excitavit, ut animo vacillaret, an
Deserto vellet valedicere; sed sibi reddi-
tus, vidensque, circa se magnam urtica-
rum spinarumque copiam rigescere, ab-
jectis vestibus in iis nudus procubuit, &
tandiu corpus volutavit, donec pluri-

S. Benedi-
ctus.

c. 2.

Ec 3 mis

Sæculum VI. mis vulneribus erumpens sanguis libidinem restinxisset. Ab illo tempore nulla unquam Benedictum turpis rei tentatio invasit.

c. 3. Tunc vero multi relicto Sæculo sub ejus Regimine vivere exoptarunt, quippe jam tum Fama viri Sancti increbuerat. Haud procul inde in loco, quem *Vicovarro* dicebant, inter Sublacum & urbem Tiburtinam posito, erat Monasterium. Abbate defuncto tota illa Congregatio ad Benedictum venit, instanter rogans, ut Monasterii Regimen in se susciperet. Diu hanc Spartam recusavit Benedictus, dicens, ipsorum vitæ rationem a genio suo abhorrere. Tandem precibus permoveri se passus est. Dum autem depravatos Monachorum illorum mores emendare nititur, & Regulæ eos subjicere, poenitentia subiit, quod ipsum vocassent, cumque malos habitus nollent corrigere, severum Patrem mortem tollere statuerunt, & vinum veneno dilutum propinaverunt. Mensæ accumbenti poculum vitreum pro more illius Monasterii benedicendum offerunt. Ipse manu protensa Signum Crucis format, & illico poculum, quamvis esset remotum, ac si illud coniecto lapide pulsasset, confractum est. Intellexit Vir Dei, quid rei subesset; itaque surgit, & convocatis Monachis tranquillo vultu dicit: *Deus vobis parcat,*
Fratres

Fratres mei! cur tantum malum mihi inferre volebatis? nonne prædixeram vobis, fieri non posse, ut inter nos conveniret? igitur quærite vobis Præpositum, qui ad vos regendum idoneus sit. His Benedictus ad dilectam suam Solitudinem rediit.

Diu ibi versantem virtutes eximiæ, & miracula edita celeberrimum reddiderunt. Quamobrem tantus confluit Discipulorum numerus, ut duodecim Monasteria ædificare potuerit; in singula duodecim Monachos sub uno Præposito distribuit. Eorum loca & nomina adhuc hodie indicantur. Paucos apud se Monachos retinuit, quibus ulteriore cura sua opus esse credebatur. Nobilissimi Romanorum filios suos Benedicto informandos tradebant. Ita Equitius Filium suum Maurum, & Tertullus Patri-
 cius Placidum puerulum Sancto viro educandos crediderunt. Quadam die Placidus egressus ad lacum, ut aquam hauriret, cum vas plus justo demisisset, trahente pondere & ipse in aquas lapsus, atque a terra ad teli jactum abvectus est. S. Benedictus in Monasterio existens illico pueri periculum cognovit, & compellato Mauro inquit: *Frater mi! curre cito! puer iste in aquas cecidit.* Maurus petita Benedictione cucurrit, usque ad locum ubi Placidus undis abripiebatur, &

Sæculum VI.
 A.C. 529.

c. 7.
 S. Benedictus.

Sæculum VI.
A.C. 529.

capillis apprehensum trahens strenue ad ripam regreditur. Ut terram attigit, respexit, & cognoscens, quod super aquas fuisset ingressus, obstupuit. Rem narrat S. Benedicto, qui hoc Miraculum ipsius obedientiæ præmium fuisse dixit; at S. Maurus illud Sancti Patris imperio tribuebat, contendens, ipsum non patrasse miraculum, quin sciret, quid faceret. Placidus amicam litem composuit dicens: *dum ex aquis extrabebam, supra caput meum videbam Melotam Abbatis, & ipsum Abbatem, me juvantem.* (*) Melota erat pellis

(*) Eine Theologische Anmerkung unsers Lutheraners in ihrem vollem Inhalt: Diese Entscheidung war sehr schlecht, und der Ehrwürdige Benedictus hätte seinen Lehrling billig eines andern unterweisen, und zu ihm sagen sollen, daß er diese Errettung der Vorsehung Gottes zu danken habe. Aber es rührt diese Erzählung von einem solchen her, der abergläubig genug war, dem Schaffell, das Benedictus in aller Unschuld getragen, eine wunderthätige Kraft zuzueignen. Und der Absicht zufolge konnte freylich die Entscheidung des Placidus nicht anders ausfallen. Dieser niederträchtige Heuchler will hier den Heil. Benedictus und Placidus beschuldigen, als wenn sie nach dieser Errettung alles ihren Verdiensten und nichts Gott dem Herrn zugeschrieben hätten. Wir Katholicken wissen wohl, daß weder ein Mensch, noch ein Schaffell

pellis ovina, qua Monachi humeros circumdabant. Placidus vero tunc temporis tam tenera erat ætate, ut necdum habitum aut Tonsuram Monasticam gereret.

Sæculum VI.
A.C. 529.

Sup. XX.
S. 8.

Paulo post S. Benedictus, ut Presbyteri cujusdam, cui nomen Florentius, invidia cederet, omnia sua Monasteria illis Præpositis, quos ipse dederat, gubernanda relinquens cum paucis Monachis discessit. Dum de loco in locum migrat, venit Cassinum parvam Civitatem Regionis

v. 8.

v. Itin. Ital.
Mabill.

E e 5

gionis

fell Mirackel wirke, sondern Gott der Herr. Wir wissen aber auch aus der Heil Schrift, daß Gott in Ansehung einiger frommen und ihm gefälligen Personen solche wirke. Denn warum hätte sonst der Schatten Petri und nicht eines andern Juden die Kranken geheilet? Act. 5. 15. Gott hat durch das Schweiftuch Pauli Teufel ausgetrieben, und die Leute von Krankheiten befreiet. Act. 19. 12. Warum hätte Gott nicht durch das Schaffell Benedicti auch Wunder wirken können? Und wenn dieses der junge Placidus geglaubet, warum soll es ein Aberglaube gewesen seyn? Dieser Uebersetzer soll erst zu einem Katholischen Dorfschulmeister in die Schule gehen, und lernen, was Aberglaube sey, und wenn dieser mit ihm zufrieden seyn wird, so kann er wieder kommen und fragen, ob er im Stande sey, vom Aberglauben in einem gesunden und Theologischen Verstande zu schreiben. Andere Fehler in dieser Version kann man nicht zählen.

Sæculum VI. A.C. 529. gionis Samnitium in præalti montis declivitate extructam. Ibi vetustissimum Apollinis templum visebatur, quod Numen ruricolæ adhucdum adorabant. Circum erant nemora Idolo sacra, in quibus Sacrificia offerebant. Postquam illo pervenit S. Benedictus, Idolum comminuit, Aram evertit, lucos succidit, & in templo ipsius Apollinis Oratorium S. Martini, itemque aliud S. Joannis in loco ubi Idolorum Altare steterat, extruxit; porro prædicatione continua illius Regionis populum ad Fidem perduxit. Ibi postea permansit, ædificato Monasterio, quod totius Ordinis sui fuit celeberrimum, & anno 529. fundatum creditur.

§. XIV.

Regula S. Benedicti. Officium Divinum.

Reg. S. B. Sanctus Benedictus sub illud tempus absolvisse creditur Regulam suam postea ab omnibus Monachis in Occidente receptam. In Exordio quatuor genera Monachorum enumerat; Cœnobitarum, qui in Congregatione sub Abbate vivunt, Anachoretarum seu Eremitarum, qui postquam in Congregatione longo tempore fuissent exercitati, recedebant, ut in Solitudine ad altiorem Perfectionis gradum eluctarentur. Alia duo Monachorum genera

*ε. 1.
v. Cass. coll.
18. Sup. l.
XX. §. 5.*

genera perversi erant homines, Sarabaitæ, Sæculum VI.
 qui bini aut terni aut etiam singuli arbitrio A.C. 529.
 suo vivebant & nullam sequebantur Re-
 gulam, & Gyrovagi seu vagabundi, qui
 semper de uno Monasterio in aliud diver-
 tentes gulæ illecebras, & voluptates
 quærebant. Hi ultimi omnium erant de-
 terrimi.

Officia Divina S. Benedictus ordinat *Reg. u. 8.*
 in hunc modum: In hyeme id est Cal.
 Nov. usque ad Pascha octava noctis ho- *p. 47.*
 ra surgant, id est, hora secunda. Ipse
 Abbas horam operis Dei annunciet, vel
 hanc curam cuidam Fratri diligentissimo
 committat. Quod post vigilias usque
 ad lucem supererit temporis, addiscendis
 Psalmis, aut Meditationi, aut lectioni ne-
 cessariæ impendatur. S. Benedictus Vi-
 giliis appellat Officium Nocturnum, quod
 nos Matutinum dicimus, & Officium Ma-
 tutinum sub crepusculum, quod nos Lau-
 des dicimus. In æstate, id est, a Pascha-
 te usque ad initium Novembris horam
 incipiendis Vigiliis non determinat, sed
 solum vult, ut omnia ita temperentur,
 ut Laudes, dum illucescit, recitari pos-
 sint.

Singulis diebus ad Vigilias duodecim
 Psalmi cantentur post Hymnum, quem
 S. Benedictus appellat Ambrosianum,
 quia plerique Hymni S. Ambrosium ha-
 bebant Auctorem. Dictis sex Psalmis
 Fratri-

Sæculum VI. Fratribus omnibus sedentibus per vices
 A. C. 529. suas legent tres lectiones, & post quam-

- libet earum cantabitur Responsorium. Deinde sex alii Psalmi dicantur cum *Alleluja*, quam sequatur Lectio Apostoli ex memoria recitanda cum versiculo & Litaniam id est *Kyrie eleison*. Ita Officium Nocturnum absolvetur. In æstate, quia
- c. 10. breviores noctes sunt, Lectiones omitantur, sed ex memoria recitabitur una tantum veteris Testamenti, quam Responsorium breve sequetur. Lectiones
- c. 9. Vigiliarum ex S. Scriptura vel de expositione Patrum sumentur.

- c. 11. Diebus Dominicis maturius surgant, & postquam sex Psalmos cantaverint, legentur quatuor Lectiones cum suis Responsoriiis. Deinde cantabuntur sex alii Psalmi, & legentur iterum quatuor Lectiones. Sequentur tria Cantica ex Prophetis, & quatuor Lectiones ex novo Testamento. Post ultimum Responsorium Abbas Hymnum: *Te Deum*, incipiet. Si (quod absit) tardius surrexerint, aliquid de Lectionibus vel Responsoriiis omittendum esset, ut diluculo semper incipiant Matutinos. In Festis Sanctorum aliisque Solemnitatibus Officium peragetur sicut Die Dominica; at Psalmi, Antiphonæ & Lectiones illius Festi propriæ recitabuntur.

Breviarium.

Ad

Ad Matutinos præter Psalmos unum Sæculum VI.
Canticum ex Prophetis excerptum reci- A. C. 529.

tabitur, sicut psallit Ecclesia Romana. Ita loquitur S. Benedictus, & inde indicat, se hujus Ecclesiæ Consuetudinem sequi. Canticum: *Benedicite*, quod Diebus Dominicis dicitur, *Benedictiones* appellat, & *Laudes* vocat tres ultimos Psalmos, qui singulis diebus dicuntur, & quorum initium est vox: *Laudate. Pater Noster* elata voce post Matutinos & Vesperas recitetur, ut si quis fratrum rancorem arcanum contra fratrem aleret, ignoscere cogeretur, admonitus illis verbis: *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.*

c. 12. 13.

c. 14.

Præter hanc aliquam aliam fuisse Orationem, qua illa ætate Officia claudentur, nullum apparet vestigium.

S. Benedictus, ut cujuslibet Horæ finem indicet, utitur vocibus: *& Missæ fiant.* Vult dicere, Officio finito dimittendam esse Congregationem. Minutim pro singulis Horis Psalmos distribuit, sicut hodieque in Ipsius Ordine observatur, & addit: *Si cui hæc Distributio displicuerit, aliter ordinet, si modo singulis septimanis Psalterium ex integro recitetur, ne omnino iners Devotionis nostræ esset servitium, cum legamus, Patres nostros uno die illud strenue implevisse.*

c. 16. 17.

c. 18.

Alias

Sæculum VI. Alias Orationes S. Benedictus non
A. C. 529. præscribit. Nullatenus vero dubitat,
 fore, ut Monachi sponte sua ad Oratio-
 nem mentalem incumbant, dum dicit;
 c. 20. *Et ideo brevis debet esse & pura oratio,*
 c. 52. *nisi forte ex inspiratione Divinæ Gratiæ*
protendatur. Et iterum; finito Officio
 omnes ex Oratorio exire debere, ne si
 qui forte sibi peculiariter velint orare,
 impediuntur, & qui secretius orant, non
 in clamorosa voce orent, sed in lacrymis,
 vit. c. 4. & intentione cordis. In ipsius quoque
 vita legitur, Monachos decantatis Psal-
 mis in orationem se dedisse, & unum ex
 illis ob suggestionem Dæmonis in ea per-
 severare non potuisse, sed solitum fuisse
 ex Oratorio exire.

§. XV.

L a b o r.

Reg. c. 48. Oratione completa Monachi reliquum
 diei tempus labori aut lectioni da-
 bant. In æstate, id est, a Paschate us-
 que ad primam Octobr. mane exhibant
 ad laborem ab hora prima usque ad
 quartam, nempe a sexta usque ad deci-
 mam; horas vero pro diversitate &
 mensura lucis diurnæ vel producebant,
 vel contrahebant. Quatuor horis in la-
 bore exactis, ut dicit Regula, Lectioni
 vacabunt duabus horis usque ad horam
 ferme sextam. Post sextam & prandium
 in

in lectis suis in silentio acquiescent. Si ^{Sæculum VI.} quis legere voluerit, ita legat, ut alios ^{A.C. 529.} non perturbet. Nonam anticipabunt, & hujus horæ preces in medio horæ octavæ id est media secunda dicent, & laborabunt usque ad Vesperam. Hic discimus hos Monachos saltem horis septem laborasse, & horis duabus Lectiōni vacasse. S. Benedictus addit: *Si autem necessitas loci aut Paupertas exegerit, ut ad fruges colligendas per se occupentur, non contristentur, quia tunc vere Monachi sunt, si labore manuum suarum vivunt, sicut & Patres nostri & Apostoli.*

In Hyeme, nempe a Calendis Octobr. usque ad Quadragesimam septem horis continuis laborabant. Primo legebant usque ad horam secundam id est usque ad octavam matutinam, tum Tertia agebatur, & deinde laborabant usque ad Nonam. Post quietem vacabant Lectiōni aut dicendis memoriter Psalmis. In Quadragesima legebant usque ad tertiam, & ab hora nona matutina, nempe a tertia, usque ad quartam pomeridianam laborabant. In principio Quadragesimæ singulis dabatur ex Bibliotheca liber, quem ex integro legerent. Cum hora esset Lectiōnis unus aut duo Seniores Monasterium circumibant, ut viderent, an inveniatur frater acediosus
aut

Sæculum VI. aut dormiens, qui fabulis vacaret, & aliis
A. C. 529. impedimento esset. Die Dominico omnes Lectioni vacabant, exceptis his, qui variis officiis onerati erant. Si quis non poterat meditari aut legere, ei opus, quod faceret, injungebatur. Imbecilli vel delicati facile opus jubebantur perficere, ne violentia laboris opprimerentur.

c. 50.

Labor manuum.

c. 57.

Fratres, qui in loco remotiore laborabant, & hora competenti ad Oratorium venire non poterant, ibi, ubi operabantur, flectebant genua, & opus Dei agebant. Qui in itinere constituti erant, ut poterant, servitutis pensum non negligebant reddere. Nullus fratrum sibi ipsi opus deligebat, sed illud a Præpositis injungebatur. Artifices in Monasterio non poterant artes exercere, nisi iussisset Abbas, & cum omni humilitate. *Si quis, inquit S. Benedictus, pro scientia artis suæ extollitur, quod videatur aliquid conferre Monasterio, talis avellatur ab ipsa arte. Si quid ex operibus Artificum venundandum est, illi, per quorum manus res transit, attendant, ne in fraudem Monasterii de pretio quidquam sibi retineant, & dum vendunt, ne subrepat avaritiæ malum, sed semper aliquantulum vilius detur, quam ab aliis sæcularibus, ut in omnibus glorificetur Deus.* Ex hac Artificum distinctione
 cogno-

cognoscimus, plerosque Monachos fuisse opifices, quales sunt operarum vulgus, atque viros nobilissimos sanctæ Humilitatis studio se ipsos ad vilitatem infimæ plebis demississe. Non opus erat studio, quo linguam latinam, scilicet illa ætate adhucdum vulgarem, addiscerent.

Sæculum VI.
A. C. 529.

Monachi illi erant simplices Laici, & nullum apparet indicium, S. Benedictum aliquo Ordine Clericali fuisse initiatum. Hoc non obstante Verbum Dei prædicabat, cum constet, ipsum Fideles suis sermonibus ad Fidem convertisse. Monachos quoque suos sæpe mittebat, ut ad Sanctimonialia in vicino loco degentes sermonem haberent. Si Presbyter, inquit S. Benedictus, in Monasterium suscipi petat, non citius quam Laicus admittatur, si autem in supplicatione perstiterit, sciat, se in nulla re a Disciplina rigore fore immunem, ei tamen concedetur primo loco post Abbatem stare, benedicere, & officio præesse, si iusserit Abbas. Si autem Congregatio ob negotia temporalia convocetur, in illo loco stabit, qui ei ordine Professionis in Monasterio competit. Si quis Clericorum inferiorum in Monasterium velit recipi, in loco mediocri collocabitur. Si Abbas aliquem Presbyterum vel Diaconum ordinari voluerit, inter suos eliget, quem ea Dignitate condecorandum judi-

vit. c. 19.
Reg. c. 60.

c. 61.

Hist. Eccles. Tom. VII,   Et cave-

Sæculum VI. caverit. Presbyter tamen ordinatus non
 A. C. 529. idcirco minus subjectus erit Disciplina
Regulari & Præpositis suis. Si refractarius sit, castigetur, imo & ex Monasterio, sed non sine consensu Episcopi, pelletur. Horis singulis ita opus suum denotat Regula, ut per Hebdomadam tempus Missæ non inveniatur; inde primum est credere, solum Diebus Dominicis Monachos Sacris interfuisse.

§. XVI.

Alimenta.

Quod ad alimenta spectat, S. Benedictus ad quamlibet Refectionem duo pulmentaria cocta concedit, ut, qui ex uno non possit edere, ex altero reficiatur.

6.39. Vox: *Pulmentarium*, qua utitur, proprie legumina, seu grana in pulvem, aut jus densum, redacta significat, quamvis etiam ad omnis generis obsonia elixa extendi possit; at Monachorum paupertas credere non sinit, sub hac voce etiam comprehensos fuisse pisces, quos cibis lautissimis Veteres accensebant. Regula etiam tertiam portionem pomorum, aut nascentium in illo loco leguminum indulget. De die una tantum panis libra id est duodecim unciæ, sive tempus unius, sive duarum Refectionum sit, conceditur. In potestate Abbatis sit, aliquid addere, si supervenerit labor solito

lito major. Pueris non eadem dabitur Sæculum VI.
 mensura, sed minor. A carnibus qua- A. C. 529.
 drupedum omnes, exceptis infirmis, ab-
 stineant. Potus mensura omnibus per
 diem sit Hemina vini, id est, secundum
 explicationem verisimiliorem, medium
 congium, nisi labor aut calor amplius
 aliquid concedi poposcerit. S. Benedi-
 ctus illos, qui a vino abstinere poterant,
 laudat, & addit: *Licet legamus, vinum
 omnino Monachorum non esse, sed quia no-
 stris temporibus id Monachis persuaderi
 non potest, saltem non usque ad satieta-
 tem bibamus. Ubi autem ea est Regio-
 nis conditio, ut vinum non possit inveni-
 ri, qui ibi habitant, benedicant Deum,
 & non murmurent.*

Horæ Refectionis in hunc modum
 disponuntur. A Pascha usque ad Pen-
 tecosten ad sextam reficiant Fratres, &
 ad seram cœnent. Reliqua æstatis par-
 te diebus Mercurii & Veneris jejurent
 usque ad Nonam, nisi agrorum labores,
 aut fervida tempestas eos perturbet.
 Aliis diebus ad sextam prandeant. Ab
 Idibus Sept. usque ad Caput Quadrage-
 simæ semper ad Nonam prandeant, in
 Quadragesima vero ad Vesperam; ita
 tamen temperetur hora, ut lumine lu-
 cernæ reficientes nunquam indigeant.
 In illa Italiae Regione, ubi S. Benedictus
 degebat, nunquam tardius quam media

Sæculum VI. quinta sol occidit. Tum S. Benedictus

A. C. 529. Monachos exhortatur ad peculiarem in

c. 49.

c. 38.

Quadragesima abstinentiam, si modo cum
Abbatis consilio id fiat. Ad mensam se-
dentibus liber prælegatur, & Lector non
secundum Fratrum ordinem, sed talis
eligatur, qui ad implendum munus a-
ptus sit.

c. 35.

Monachi sibi ipsis invicem ministra-
bant, singuli vice sua per unam septima-
nam coquinariam exercebant. Inde
demonstratur, quam simplici cibo usi
fuerint, quem unusquisque ipsorum ap-
parare posset. (*) Maxima infirmorum
erat

(*) In Monasterio Boni Solatii in Thufcia
prope Florentiam, quod est Trappensium Co-
lonia, si Festum S. Patris Benedicti in Quadra-
gesima in talem diem incidat, qua Monachis illis
Consuetudo est in pane & aqua jejunandi, id
etiam Hoc Festo sine ulla Dispensatione strictis-
sime observant, & postquam in Choro longius
ac alias protracta est Psalmodia, ad mensam in
solo pane & aqua heluantur. Sunt hæc verba
Defuncti Reverendissimi Abbatis Bartholomæi
Neuner, antea in Monasterio nostro Ettalensi
Professi, in Epistola anno 1756. ad nos data.
Extremus profecto est istorum Itatorum rigor,
si non nimius. Econtra ad alterum Extremum
deflectitur in nostra Germania, optandumque
est, ut in ejusmodi Festis, quæ solemnius cele-
brantur, secundum SS. Fundatorum Spiritum,

erat cura. In loco separato manebant, & unus fratrum ipsis famulabatur. Car-
nes ægrotantibus ministrabantur, & con-
cedebatur lavacrum, quoties opus erat,
fanis autem & præcipue juvenibus bal-
nei usus raro concedebatur.

Sæculum VI.
A. C. 529.

c. 36.

§. XVII.

Vestes &c.

De vestitu Monachorum Abbatis erat
decernere pro diversitate Climatis
calidi aut frigidi. *Credimus*, inquit
S. Benedictus, *in Regionibus temperatis*
sufficere Cucullam & Tunicam, Cucullam
in hyeme villosam, in æstate puram aut
vetustam, & scapulare propter opera.
Hoc vestitu a longo jam tempore pau-
peres incedebant, & Ruricolæ.

c. 55.

S. Benedictus indumentorum nec
colorem præscribit nec longitudinem,
quam haud dubie ejusmodi esse oportebat,
ut commode laborare possent. Sca-
pulare latius erat & brevius quam ho-
die, habebatque Capitium; nempe Sca-
pulare erat indumentum exterius, cum
laborarent, illudque deponebant deinde,
ut reliquo diei tempore Cucullam gesta-
rent. Singuli habebant duas tunicas,
F f 3 &

tam de Conviviorum prolixitate, quam de obso-
niorum multitudine & lautitia non nihil demeretur.

Sæculum VI. & duas Cucullas, partim ut nocte mutari, partim ut lavari possent. Has de A. C. 529. Vestuario accipiebant, & reddebant vetustas. Pannis utebantur, qui in illa Provincia vilius comparari poterant. Ut vitii proprietatis amputaretur occasio, Abbas omnia necessaria, id est, præter vestimenta sudariolum, cultellum, acum, stylum seu graphium & tabulas, si quid scribendum esset, singulis dabat.

Stramenta lectorum erant culcitra straminea acu puncta, pannus grossior, stragulum & capitale seu Cervical. Singulis suus lectus erat, sed omnes in uno loco, aut si id Monachorum multitudo prohiberet, saltem deni vel viceni dormiebant. Candela tota nocte in dormitorio ardebat, & semper aliquis Senior, qui aliorum factis invigilaret, aderat. Ut semper ad Chorum possent promptissime surgere, vestiti dormiebant, & cincti cingulis coriaceis, aut funibus. Solum cultellos deponere debebant, ne vulnerarentur dormientes. Post Completorium nemo loquebatur, & noctu silentium strictissime observabatur. Etiam de die raro loquebantur. Scurrilia, verba otiosa, & risum moventia, æterna clausura in omnibus locis erant damnata. Nulla in Regula S. Benedicti de tempore recreationis fit mentio, sed jubet, ut omni tempore post cœnam fratres

c. 22.

c. 42.

c. 6.

tres in uno loco confideant, & aliqui eo-
rum Collationes, vitas Patrum, aut Li-
brum, qui ædificare possit audientes,
legat.

Monachis sine Abbatis mandato nec
litteras nec munuscula a quocunque ho-
minum & nequidem a Parentibus acci-
pere licebat. Absque ejusdem licentia
ex Monasterii septis non exhibant, atque
ut omnis vagandi foras tolleretur præ-
textus, Monasteria, si poterat fieri, in
hunc modum ædificabantur, ut omnia
necessaria, aqua, hortus, Molendinum,
Pistrina, & Cellæ exercendis variis arti-
bus aptæ, intra claustra essent. Portæ
præficietur Senex sapiens & maturus,
qui responsum congruum pauperibus a-
liisque advenientibus dare posset. Si
qui Fratres extra Monasterium mitteren-
tur, totius Congregationis orationi se
commendabant, & post reditum suum in
Oratorio omnium pedibus in quolibet
horarum officio prosternebantur, ut men-
tis distractiones aliosque errores foris
admissos eluerent. Ceterum severissi-
me prohibebatur, ne foris visa vel au-
dita vulgarent.

Advenientes Hospites magna chari-
tate, & veneratione exceptos ad Orato-
rium ut orarent deducebant, deinde præ-
legebant aliqua, quibus ædificarentur;
tum omnis generis ipsis exhibebatur hu-

Seculum VI.
A.C. 529.

c. 41.

c. 54.

c. 61.

c. 53.

Sæculum VI. manitas. Aquam lavandis manibus Ab-
 A. C. 529. bas dabat, & cum ipsis mensæ assidebat;
 hinc coquinam & mensam habebat di-
 versam, ut omni hora excipi possent,
 quin turbaretur Congregatio. Nemo
 Hospitibus loquebatur nisi ille Monachus,
 cui ipsos excipere præceptum erat, quip-
 pe Hospitum Cellæ a cœteris erant se-
 paratæ.

§. XVIII.

Regimen.

- c. 64. **A**bbas, qui Monasterium regeret, a to-
 ta Congregatione, vel a saniore Par-
 te eligebatur, & Meritorum non vero
 ætatis aut gradus habebatur ratio. Quod
 si omnis Congregatio consensisset in eli-
 gendo Abbate perverso, Episcopum Dice-
 cesanum, Abbates, aut etiam vicinos
 Christianos oportebat tantum malum a-
 vertere, & Monasterio dignum Pastorem
 præficere. Abbas electus ab Episcopo
 vel aliis Abbatibus ordinabatur. Opor-
 tebat esse doctum in Lege Divina, magna
 c. 65. charitate, prudentem, discretum, omni-
 bus suo exemplo viam monstrare, tan-
 tum ea exequi, quæ jubet Regula, &
 curare, ut exacte servaretur. *Memnisse*
 c. 2. *debet Abbas, inquit S. Benedictus, quod*
in se susceperit regere Animas; caveat
igitur sollicite, ne parvipendens salutem
animarum sibi commissarum majorem ge-
vat

vat sollicitudinem de rebus temporalibus, sed firmam spem in Dei Providentia ponat. Omnia cum consilio aliorum faciat. Sæculum VI.
A. C. 529.

Si quæ minora occurrerint, tantum Seniorum consilia requiret, si fuerint majora, totam vocabit Congregationem; dicet, qua de re agatur, & singulorum sententiam petet, ita tamen, ut ipsius sit quæstionem decidere, & omnes ipsi obediant. 6. 3.

Post Abbatem Monasterium plerumque regebat Prior seu Præpositus, & plures Decani. In quibusdam Monasteriis Præpositus ab Episcopo, vel Abbatibus sicut & ipse Abbas ordinabatur. Inde illis superbiendi nascebatur occasio, dum se secundos Abbates existimarent, & obedire nollent. Quamobrem S. Benedictus hanc consuetudinem rejicit, & vult, ut Monasterium sub Abbate Decani regant, quorum Auctoritas divisa minor esset. Si autem videatur melius, ut constituatur Præpositus, ab Abbate ordinabitur, & erit ipsi subditus. Decani illi dicebantur, quibus cura erat deman- data, ut decem Monachos in labore manuum & aliis exercitationibus regerent, & Abbatem, qui omnibus sufficere non poterat, adjuvarent. Non secundum majorem ætatem, sed vitæ merita deligebantur, & ter admoniti, nisi errorem emendassent, deponi poterant. Hi e-

Ff 5 rant

Sæculum VI. rant Ministri Monasterii Regimini præ-
A. C. 529. facti.

- c.* 31. Alii diversis officiis erant admoti, nempe Cellerarius, Rector infirmorum, Curator Hospitum, & Ostiarius. Cellerarii curæ commissa erat annona, & supellex totius Monasterii. Is omnia necessaria omnibus secundum præceptum
- c.* 32. Abbatis distribuebat. Abbas habebat Commentarium omnium rerum mobilium & vestium Monasterii, ne quidquam aliorum incuria perderetur. Vitium proprietatis etiam rei minimæ, unius libri, tabellæ, graphii severissime reprehendebatur.

§. XIX.

Susceptio Novitiorum.

- c.* 58. Qui in Monasterium suscipi cupiebant, non nisi postquam rigide probati fuissent, admittebantur. Adveniens per quatuor aut quinque dies portam Monasterii pulsans non audiebatur, & tam difficilis ei reddebatur ingressus, ut etiam injurias pati cogereetur. Si perseverasset, paucis diebus ei in Cella Hospitum esse licebat, tum deducebatur ad Cellam Novitiorum. Seniorum aliquis constituebatur, qui examinaret, an a Deo vocatus esset, eumque doceret, quam arcta via in Cælum duceret. Elapsis duobus mensibus prælegebatur ei Regula,
- rur-

rursus post menses sex, & tertio post menses quatuor. Si per annum perfectisset, recipiebatur. Professionem in Oratorio coram tota Congregatione emittebat, & nihil aliud promittebat, quam Stabilitatem, Conversionem morum suorum & Obedientiam. (*) Dabat Petitionem manu sua scriptam, & super Altare ponebat. Bona, si quæ haberet, Pauperibus vel Monasterio solemniter Donatione conferebat. Tunc induebatur vestibus Monasterii, ipsius autem vestes reponebantur in Vestiario, ut ei reddi possent, si suadente Diabolo aliquando e Monasterio egrederetur. Parentes quoque poterant filios suos offerre in Monasterio recipiendos. Nomine filiorum Petitionem scribebant, quam Mappa Altaris unacum oblatione sua & manu infantis involvebant. Nihil poterant puero donare, sed tantum Monasterio,

Sæculum VI.
A. C. 529.

c. 59.
v. Mabill.
liturg. Gall.
lib. I. c. 5. n.
10. c. 61.

(*) Liquet, veteres Monachos de Sensu, Definitione, Explicatione votorum non ita fuisse sollicitos, ac hodie aliqui Scriptores Asceræ sunt; semper tamen creditum, Monachum de Monasterio exeuntem contra Religionem peccare. Sed antiqui Obedientiam, Castitatem & Paupertatem, strictissime observabant, dum hæc nostra ætate de Votorum Essentia & Proprietatibus ferventior est Disputatio, & minor illarum Virtutum cultus.

Sæculum VI. A. C. 529. sterio, ut omnis occasio cupiditatis tolleretur. Si Monachus peregrinus tanquam hospes in Monasterio habitare cuperet, recipiebatur tanto, quanto volebat, tempore. Audiebatur, si quæ consilia afferret, & si talis esset, ut ipsius exemplo alii erudiri possent, rogabatur, ut in Monasterio persisteret. Nullus vero Monachus noti cujusquam Monasterii absque consensu illius Abbatis recipiebatur.

Peregrini.

c. 63. In Monasterio ordo ingressus servabatur. Juniores Seniores suos reverebantur, & appellabant *Nonnos* id est Patres, venientibus assurgebant, & Benedictionem petebant.

c. 69. Prohibitum erat, ne alter alterum defenderet, ne quis alium verberibus castigaret, aut privata Auctoritate excommunicaret.

c. 70. Si quis peccaret in Regulam, aut Præpositis non obediret, eum Seniores secreto bis admonebant, si non emendasset errorem, publice corripiebatur & tum excommunicabatur, si aliquis esset, qui intelligeret, quanta Excommunicationis pœna sit; si quis non intelligeret, vindictæ corporali subdebatur, id est, jejuniis affligebatur, vel afficiebatur verberibus. Eadem Regula infantibus habita ætatis ratione adhibebatur. Minores culpæ levius puniebantur.

c. 23. c. 30.

c. 43. 45. 46.

c. 24.

ban

bantur, si reus se ipsum primus accusaret. Sæculum VI.
A.C. 529.

Regula Excommunicationem vocat quamcunque a Congregatione separationem, quæ pro culparum modo diversa erat. Quibusdam interdicebatur, ne Psalmum vel Antiphonam inciperent, aut in Choro Lectionem recitarent. Aliqui soli & tardius quam cœteri prandere jubebantur. Aliqui a mensa simul & ab Oratorio excludebantur, nemini loqui licebat, in rebus omnibus & etiam in labore manuum separabantur. S. Benedictus ad hanc integram separationem illa verba Apostoli trahit dicentis, Excommunicatum traditum esse Satanæ; inde de vera Ecclesiastica Censura loqui creditur. Præcipit vero, ut Abbas singularem sollicitudinem circa excommunicatum gerat. Si quis adhibitis omnibus correptionibus etiam verberum non fuisset melior factus, consumptis frustra omnibus remediis de Monasterio expellebatur, ne alios corrumpere. Si rediisset, & emendationem promitteret, tertia etiamnum vice recipiebatur. Hæc est Regula S. Benedicti, qui dicit: *In qua Institutione nihil asperum, nihilque grave nos constituturos speramus;* eamque initium Conversationis vocat, remotissimam a Perfectione, quæ in Collocationibus Cassiani, Vitis Patrum, & S. Basili-

c. 25.

I. Cor. 5. 5.

c. 28.

c. 29.

Prolog. c. ult.

Sæculum VI. S. Basilii Regula continetur. Hanc Regulam satis prolixè referre volui, quia adeo discretione plena fuit inventa, ut eam subsequētib; temporibus omnes Occidentis Monachi receperint. (*)

§. XX.

(*) Hier beschliesset der Uebersetzer eine Anmerkung mit den Worten: Man fragt was das Wort *Communio* (in der heil. Regel des heil. Benedictus) für eine Bedeutung habe, ob es die *Communität* der Priester, oder *Evcharistiam* bedeute. Man fragt endlich was das Wort *Missa* in dieser Regel für eine Bedeutung habe. Denn obwohl die natürliche Verbindung zeigt, daß es vom Beschluß des Gottesdienstes gebraucht worden; so gibt es doch andere, die es durchaus von einer solchen Messe verstanden haben wollen, dergleichen izo im Pabsthum üblich ist. Daß der heil. Vatter durch das Wort *Communione* cap. 38. die heil. *Evcharistia* verstehe, läugnet niemand meines Wissens; denn wie sollte sich die *Communität* der Priester hierher schicken? Daß man auch das Wort *Missa* bisweilen nur von dem Beschluß des Gottesdienstes verstanden, wie der übergelehrte Uebersetzer sagt, ist zwar auch richtig, aber was für eines Gottesdienstes? nämlich des heil. Messopfers; welches aus diesen Kirchengeschichten hundertmal erhellet. Diese Wahrheit zu verdunkeln gebrauchet sich der Uebersetzer sehr oft solcher Worte, welche nicht die Wandlung, sondern

§. XX.

S. Equitius Abbas.

Sæculum VI.
A. C. 529.

Sub idem tempus sed in alia Italiae parte, quæ tunc Provincia Valeriana, *Greg. x. Dial. 6. 4.* hodie vero Aprutium ulterius dicitur, S. Equitius degebat, multorum Monasteriorum Pater. Is adhucdum juvenis, cum acerrimis carnis tentationibus fatigaretur, constantius orationi cœpit incumbere. Noctu conspicuum sibi habuit Angelum, quo præsentem ipsi videbatur, illius mali originem a se rescindi, atque ex eo tempore ejusmodi tentationum vehementiam non est expertus. Itaque auxilio Divino confirmatus præter virorum Regimen, quod susceperat, etiam Virgines, quibus præesset, collegit, monens Discipulos suos, ne exemplum hoc temere sequerentur. Præterea etsi tot Monasteriorum curam gereret, tamen etiam populis verbum Dei prædicabat, in urbes, in Oppida, in domos privatorum se conferens. Vestimenta viri paupertatem redolebant, & totus habitus tam vilis erat, ut si quis eum de facie non novisset, vix salutanti salutem reddidisset. Si quis strigosus

den nur die Austheilung der Eucharistia vorstellen, und verfälschet den Fleury, wie wir oben in der Anmerkung N. XII. gesehen haben.

Sæculum VI. A. C. 529. sus esset in Monasterii stabulo equus, hoc
vehebatur, & tunc capistrum pro freno,
atque vervecinæ pelles pro ephippio
erant. Ubique secum libros sacros in
saccis deferebat, & quocumque devenis-
set, explicabat.

S. Equitius
prædicans.

Felix vir nobilis ex Provincia Nursiæ
aliquando ad eum: *Tunc Verbum Dei
prædicare præsumas, nullo sacro Ordine
initiatum, & nulla accepta ab Episcopo
Romano, cui subiceris, licentia?* S. E-
quitius respondit: *Hæc ipsa, quæ modo
ingeris, apud me reputabam, cum mihi
nocte una vir juvenis pulcherrimus appa-
rens linguam meam scalpello vulneravit,
& dixit: posui verba mea in ore tuo,
vade, & prædica! ex illa die cibare
me ipsum non possum, quin de Deo ver-
ba faciam.* Cum ipsius Prædicationis
fama Romam fuisset delata, Ecclesiæ Ro-
manæ Clerici dixerunt ad Papam: *Quis
est iste homo rusticus, qui Potestatem præ-
dicandi usurpat, & functiones tuas sibi
arrogat, rerum divinarum rudis? mit-
te, qui comprehendant temerarium, ut
intelligat quantum in Disciplina Eccle-
siasticæ Leges peccaverit.* Annuit Papa,
misitque Julianum tunc temporis Eccle-
siæ Romanæ Defensorem, & postea E-
piscopum Sabinensem cum mandato, ut
Virum Dei, sed honorifice, adduceret.

Julia

Julianus celeriter ad Monasterium delatus Monachos describendis libris occupatos invenit. Quærit, ubi esset Abbas. Respondent: *Est in hac valle, & fœnum succidit.* Erat Juliano famulus ferrox, quem misit, ut Abbatem accerferet. Is propere pratium ingressus & singulos scœnifecas intuens interrogabat, quis eorum esset Equitius. Ubi vero eundem digito ipsi ostenderunt, quamvis satis remotum, ita omnibus artubus trepidare cœpit, ut vix pedibus suis consistere valeret. Advenientis deinde S. Abbatis genua amplexus ait, advenisse Dominum suum ut eum inviseret. S. Equitius dixit: *Accipe fœnum equis vestris pabulum, sequar te, quamprimum modicum laboris quod superest confecerim.* Julianus mirans, quod servus suus moraretur, multo magis obstupuit, dum redeuntem & scœno oneratum vidit. Dixit: *Num te misi, ut fœnum afferres? vel ut hominem adduces?* Respondit Servus: *Ecce venit:* Sequebatur enim Equitius, ocreas ferreis clavis munitas in cruribus habens, & falcem in humerum reclinatam gestans. Tam vili habitu incedentem spernebat Julianus, jamque dura ingerere parabat; cum vero sibi proximum vidit, tantus eum artuum tremor corripuit, ut vix satis verba proferre posset, & quæ sibi man-

Hist. Eccles. Tom. VII.

G g data

Sæculum VI.
A. C. 529.

Sæculum VI. data fuerant, indicare. Tum subito ad
 A. C. 529. ejus pedes prostratus se ipsius precibus
 commendavit, dixitque, cupere Papam
 ipsum videre.

S. Equitius Deo gratias egit, quod sibi
 Summus Pontifex salutem mitteret, &
 convocatis Fratribus jussit, ut confestim
 equi sternerentur, urgebatque Julianum,
 ut absque omni mora se in viam darent,
 reposuit Julianus: *Supra vires meas est,*
quod exigis, oppido fessus sum ab itinere,
hodie proficisci nequeo. S. Equitius di-
 xit: *Graviter affligis me, Fili mi! si e-*
nim hodie non proficiscimur, nunquam
abibimus. Eventus verum dixisse do-
 cuit, nam cum vix altera illuxisset dies,
 adest cursor afferens Juliano Epistolam
 cum mandato, ne Servum Dei e Mona-
 sterio suo educeret. Juliano subitæ mu-
 tationis causam exquirenti narratur, Pa-
 pam oblata sibi visione perterritum, quod
 virum Dei adduci jussisset, mandatum
 revocasse. Equitius Julianum aliquam-
 diu apud se retentum omnibus charita-
 tis officiis cumulavit, coegitque, ut iti-
 neris suscepti mercedem acciperet. S. E-

Act. SS. Ben. Equitius circa annum 540. obiisse cre-
to. I. p. 658. ditur, ejusque sepulchrum Monachis
 inter Longobardorum incurfus asylum
 fuit. (*) §. XXI.

(*) Mehrmal eine Anmerkung, die der Ueberset-
 zer

§. XXI.

Sæculum VI.
A. C. 259.

*Felicis Papæ obitus. Bonifacius II.
Papa.*

Felix III. Papa e vivis abiit 12. Octobr. 529. postquam annos tres & menses duos Pontificatum obtinuisset. Romæ in via Sacra Ecclesiam SS. Cosmæ & Damiani ædificavit, & S. Saturnini Basilicam incendio consumtam e cineribus excitavit. Duabus Ordinationibus Mense Febr. & Martio creavit Presbyteros quinquaginta quinque, Diaconos quatuor & Episcopos viginti novem. In Felicis locum sussectus est Bonifacius II. Romanus nativitate Sigisvulti filius, proinde Gothorum ex genere. Simul factio alia aliquem elegit Dioscorum nomine, qui in Basilica Constantini ordinatus est, dum Bonifacius in Basilica Julii 15. Octobr. ordinabatur. Verumtamen Dioscoro 12. Nov. fatis functo Schisma vix ultra unum mensem tenuit. Nihilominus

Lib. Pont.

Schisma VI.

G g 2 tam

her also beschliet: So fragt eine von ihm redend eingeführte Person; wie es denn zugegangen, daß ein so grosser Pabst sich an einer so vortreflichen Person (an dem heil. Equitius) irren können? Und Gregorius antwortete darauf ganz treuherzig: *Fallimur, quia homines sumus.* Dieser unsinnige Uebersetzer muß in der Meynung seyn, als wenn die Katholicken glaubten, der Pabst sey ein Gott.

Sæculum VI. tam acerbe Bonifacius exarsit in æmulum, A.C. 529. ut etiam defunctum damnari & anathematizari jufferit. Hujus rei Actum, a Clericis per fraudem impetratum, sigillo signari mandavit, illudque in Ecclesiæ Archivis deposuit.

Postea Bonifacius Concilio in Basilica S. Petri convocato obtinuit, ut Patres subscriberent Decreto, quo ipsi Potestas nominandi sibi Successorem fiebat; tum Episcopos compulit, ut datis litteris juramento confirmatis consentirent, eum Vigiliam Diaconum futurum esse. Sed haud multo post alia coacta est Synodus, in qua abolitum est hoc Decretum, quod contra Canones esset conditum, & Sacræ Sedis Dignitati repugnaret. Bonifacius Papa se ipsum læsæ Majestatis (*) reum confessus est, haud dubie ideo, quod Regi in Electione Pontificis pars aliqua competeret. Igitur Decretum illud Episcopis, Clericis & Senatu præsentibus igne consumpsit. Laudatur vero Bonifacius, quod Beneficus in Clericos suos fuerit, iisque

(*) Hier vertheidiget der Uebersetzer in einer Anmerkung den Theodoricus, und will des Baronius spotten. Allein es kann eines so wenig geläugnet werden als das andere; erstlich, daß Theodoricus sich zu viel in der Wahl eines Pabstes heraus genommen, und dann, daß unser Uebersetzer einmal nicht im Stande sey, den Cardinal Baronius zu widerlegen.

iisque in famis periculo magnam anno-Sæculum VI.
 næ copiam subministraverit. A. C. 531.

§. XXII.

Concilium Toletanum.

Sedente Bonifacio Concilium Toleti to. 4. p. 1734.
 anno quinto Regni Amalarici æra 565.
 sexto Kal. Jun. id est 17. Maji anno 531.
 celebratum. Huic Concilio Montanus
 Episcopus Toletanus præfuit, cui quin-
 que alii Episcopi aderant. Quinque Ca-
 nones conditi, quorum primus Intersti-
 tia Ordinationum notat in hunc mo-
 dum: *Pueri, quibus Parentes Ordinem
 Clericorum destinant, primum tonsuren-
 tur, & Ordini Lectorum inserantur, ut
 in ædibus Ecclesiæ præsentate Episcopo ab
 illo, qui præfectus fuerit, erudiantur.
 Postquam annum decimum octavum exple-
 verint, eos Episcopus præsentibus Cleri-
 cis & populo interrogabit, an velint u-
 xorem accipere, non enim hos juvenes
 libertate ab Apostolo concessa privare pos-
 sumus. Si libere promittant, continen-
 tiam se servaturos, (*) anno ætatis vige-
 simo Subdiaconi, & anno 25. exacto Dia-
 cono ordinabuntur. Si uxores habeant,*

Gg 3

(*) Aus diesem erhellet wiederum, wie unge-
 schickt unser Uebersetzer die Rede des Bischoffes
 Paphnutius in dem Concilio Niceno wider die
 Katholicken angezogen.

Sæculum VI. *Et matura ætate continentiam servare*
 A.C. 531. *consentientibus uxoribus promittant, ad*
 c. 2. *Ordines Sacros admitti poterunt. Ta-*
les unius Ecclesiæ alumni ad aliam Ec-
clesiam transire non possint, durum quip-
pe est, ut Episcopus Confratri suo au-
ferat juvenem, quem maxima cura ex in-
fantia sorditie & rusticitate extraxit.
 Cæteri hujus Concilii Ganones confir-
 mant alios antiquiores de Continentia
 Clericorum, de Bonorum Ecclesiastico-
 rum conservatione, & Matrimonio inter
 propinquos, cujus impedimentum ad om-
 nes gradus extendunt, quamdiu ali-
 qua affinitas cognosci possit.

Præter Episcopos quinque, qui huic
Synodo interfuerant, & alii duo, nempe
Nebridius Egariensis, & Justus Urgel-
ensis, qui tardius Toletum venerant,
subscripsere. Hi Fratres Germanierant,
habebantque duos alios Fratres etiam
Episcopos, quorum Ecclesiæ non nomi-
nantur. Omnes quatuor aliqua opera
litteris mandarunt, sed eorum nihil
amplius nobis superest, nisi Cantici
Canticorum explicatio Justi Urgellen-
sis, cujus memoriam Ecclesia 28. Maji
honorat.

§. XXIII.

Sæculum VI.
A. C. 531.

Concilium Romanum. Appellatio Stephani Larissæi.

Eodem anno 531. post Consulatum Lam-^{to. 4. p. 1691.}
padii, & Orestis, septima Dec. Bo-^{v. Not. Holst.}
nifacius Papa Concilium Romæ in Con-
sistorio S. Andreæ, quod in Vaticano pro-
pe Ecclesiam S. Petri erat, convocavit.
Cum Papa aderant quatuor Episcopi.
Horum secundus erat Abundantius De-
metriadenus ex Thessalia. Reliqui tres
erant Itali. Aderant etiam quadragin-
ta Presbyteri, inter quos secundo loco
positus Mercurius, posteriore tempore
Papa, & quatuor Diaconi, quorum se-
cundus, nempe Agapitus, etiam post
hæc ad Papalem Dignitatem evectus est.

Primus inter Diaconos, cui nomen
Tribunus, dixit, Theodosium Episcopum
Echinuntinum ex Thessalia foris stare,
& petere, ut admitteretur. Bonifacius
Papa dixit: *Ingrediatur*, & interrogavit,
quid peteret. Theodosius Interpretis
opera usus dixit, afferre se Libellum sup-
plicem Stephani Episcopi Larissæi Thes-
saliæ Metropolitanæ. Hunc Papa a Mena
Notario legi iussit.

Stephanus causam suam exponebat ^{p. 1692.}
in hunc ferme modum: *In cohortibus
nostræ Provinciæ merebar, fruebarque*

Gg 4 *medio-*

Sæculum VI. mediocri fortuna. Proclo Episcopo La-
A C. 531. rissæo vita defuncto Clerici & Populus
 hujus Metropolis viros tres delegerunt; ego cæteris prælatus sum, omnesque Decreto subscripserunt. Cum igitur secundum antiquam consuetudinem Ordinationem in ipsa Civitate fieri oporteret, congregata est Synodus Provincialis, & ego omnibus Electionem approbantibus, atque etiam Probiano Episcopo Demetriadeno, qui mihi in Ecclesia Panegyricum pronuntiavit, ordinatus fui. Nihilominus Antonius Presbyter & meæ Ecclesie Oeconomus, dictus Probianus Episcopus, & Demetrius Episcopus Sciatenus nescio quo instinctu contra me excitati subito Constantinopolim se contulerunt, atque Actionem adversum me coram Archiepiscopo Epiphanio moverunt, dicentes, ordinationem meam contra Canones factam, & volentes, ut alius Episcopus in Sedem meam ordinaretur. Epiphanius Andreæ Diaconum & suæ Ecclesie Notarium misit cum Monitorio, quo mihi præcipitur, ut a Sacro Ministerio recedam, & Episcopi hujus Provinciae, & Clerici meæ Ecclesie a mea Communionem suspenduntur. Nequidem mihi licet de Bonis Ecclesie accipere, unde vivam. Denique Causa non cognita habeor, ac si convictus fuisset. Id quoque mihi in Monitorio imperabatur, ut coram Archiepiscopo Epiphanio

Concilium
Romanum.

p. 1693.

phanio cum Eustachio Episcopo Gomphen-
si, Elpidio Thebano, & Stephano Lami-
nensi tanquam Ordinationis meae Auctori-
bus comparerem.

Andreas Diaconus, cum me Larissa
non invenisset, Clericis, & omnibus illis
quos congregare potuit, Monitorium, &
datas ab Epiphanio ad ipsos litteras præ-
legit. Conscripserunt Indicem Vasorum
Sacrorum & Bonorum Ecclesie, atque An-
tonius Oeconomus, qui Andreæ Diacono in
omnibus consentiebat, aliquos Viros ab Ad-
ministracione istorum Bonorum amovit.
Idem Andreas venit Thessalonicam, ubi
cum Episcopis Elpidio, & Stephano eram,
& quæ mandata attulisset, aperuit. Tunc
vero Actis publicis conscriptis professus
sum; si in ordinationis meae Causa judi-
candus essem, id non Constantinopoli, sed
coram Te & Sacra Sede fieri oportere. (*)
Nihilominus invitus Constantinopolim
perductus, etiam carceri datus fuisset, ni-
si viri Charitate pleni se Vades obtulis-
sent. Itaque opem tuam imploro, tuam
inquam, cujus est Canonum & Decreto-
rum Tuæ Sanctæ Sedis in omnibus Eccle-
siis (**) præcipue vero in Provincia tua
Illyrica Auctoritatem conservare.

Gg 5

Tunc

(*) Nihil luculentius pro Auctoritate Summi
Pontificis in Ecclesias Orientales afferri possit.

(**) Testimonium irrefragabile, quo S. Ponti-
ficis

Sæculum VI.
A. C. 531.

Tunc Abundantius Episcopus Deme-
tradenus unus ex illis quatuor Episcopis,
qui Synodo Romanæ intererant, assur-
gens dixit: *Probianus hic, de quo mentio
facta,*

ficus Jurisdictio in universam Ecclesiam confir-
matur!

R. P. Florianus Bahr des Collegii S. J. zu We-
fin in China Rector, hat eine gründliche Widerle-
gung vieler ungleicher Berichte und Irrun-
gen, wider den Herrn Johann Mosheim Kanzler
zu Göttingen, 1755. verfasst, welcher die Vorrede
seiner Erzählung der neuesten Chinesischen Kirchen-
Geschichten mit den Worten beschliesset: Hat der
Heyland der Welt seine Christen-Gemeind in
allen Theilen des Erdbodens der Herrschaft
und Aufsicht eines einzigen Bischofs in Euro-
pa unterworfen; so hat er einem Menschen
weit mehr aufgegeben, als hundert bestreiten
können, und eine der unvollkommensten Re-
gierungsarten gewählt.

Wenn der Herr Mosheim von der Gewalt ei-
nes Pabstes einen richtigen Begriff hätte, so wür-
de er nicht so geschrieben haben. Denn erslich
schicket sich das Wort Herrschaft nicht daher; daß
aber Christus der Herr dem H. Petrus und seinen
Nachfolgern die Aufsicht über alle Kirchen in der
Welt aufgetragen, ist ein Amt, welchem ein einzi-
ger Bischof gar wohl vorstehen kann; wenn nur der
Herr Mosheim in dem Bezirke des Päßstlichen Ge-
waltes nicht alle Schulfragen einschliesset, über wel-
che man unter den Katholicken disputiret, sondern
nur

facta, ille ipse est, qui Sedem meam inva- Sæculum VI.
 sit meæ absentia occasione usus, dum iter A. C. 531.
 ingressus fueram, ut ad Tuam Sanctitatem
 venirem. Is igitur Episcopus vocari non
 potest,

nur dasjenige, was alle Katholiken, zum Exempel Fleury in seinen Kirchengeschichten, eingestehen. Ein Römischer Pabst hat das Recht vieles zu thun, sonderlich in den nahegelegenen Provinzen, welches nicht unmittelbar aus dem göttlichen Worte, sondern aus einer uralten Gewohnheit: Jure Consuetudinis, hergeleitet wird. Es regieret ja auch ein Römischer Pabst die ganze Kirche nicht allein und unmittelbar; es regieren mit ihm die Erzbischöfe und Bischöfe. Quos posuit Spiritus Sanctus regere Ecclesiam Dei. Act. 20. Nur alsdenn gebraucht sich das Oberhaupt der Römischen Kirche desjenigen Gewaltes, welchen ihm JESUS CHRISTUS mitgetheilet, wenn es zur Erhaltung des wahren Glaubens, oder der allgemeinen Kirchendisziplin nothwendig ist. Es hat aber Christus der Herr seiner Kirche ein sichtbares Oberhaupt gegeben, nicht nur allein damit solche von ihm regieret werde, sondern auch, damit durch die Gemeinschaft mit demselben die unumgänglich nothwendige Einigkeit erhalten würde. Wenn etwan in Japon oder in America eine Christliche Gemeinde entstünde, die einen Bischof hätte, welcher mittelbar oder unmittelbar mit der Römischen Kirche in Gemeinschaft wäre, so wäre sie rechtgläubig, und keine nähere Päpstliche Regierung nothwendig. Eine solche Aufsicht nun eines einzigen Bischofes ist nicht nur allein

Sæculum VI. potest, sed adversus ipsum a Sacra Sede
A.C. 531. Justitiam peto. Theodosius Echinun-
 tensis nomine Stephani Lariffæi tradidit
 alterum Libellum, in quo dicebat: *Cam*
Archi-

allein möglich und bequem, sondern auch sie wird aus den Kirchengeschichten tausendmal dargethan, welches der Herr Mosheim gar wohl sehen könnte, wenn er ohne Vorurtheil wäre. Die Römischen Päbste haben zu allen Zeiten eine Jurisdiction über alle Kirchen der Welt ausgeübet. Sie haben allezeit für die allgemeine Disciplin in der Kirche gesorget. Es ist keine allgemeine Kirchenversammlung als verbindend angesehen worden, ehe sie von der Römischen Kirche bestätigt war. Es ist niemals eine Kezerey auf eine entscheidende Art, als nur vom Römischen Stuhle verdammet worden. Unter allen Protestantischen Kirchen in der Welt hat keine ein solches Ansehen, daß sie eine Kezerey verdammen könnte, denn wird solche zum Exempel in Holland verdammet, so fraget man in Schweden nichts darnach. Geschiehet in Deutschland ein Ausspruch, so sagen die Engelländer: was gebet es uns an? Und endlich, was die so nothwendige Einigkeit betrifft, so ist niemals vurch fünfzehn hundert Jahre hindurch eine Kirche als rechtgläubig angesehen worden, welche nicht in Gemeinschaft mit der Römischen gestanden. Darum haben auch alle Protestantische Kirchen keine Auctorität; denn frage ich den Herrn Mosheim, warum man glauben soll, daß seine Kirche rechtgläubig sey, so wird er mir zur Antwort geben: weil man darinn das reine Wort Gottes prediget. Verlange ich aber
 ferner,

Archiepiscopus Constantinopolitanus Episcopus in illa Civitate tunc temporis praesentes convocasset, iterum edixi; Causam meam secundum consuetudinem antiquam nostrae Provinciae a Nemine nisi a Sacra Sede esse judicandam. Ipse vero haec dicentem repulit affirmans, se Ecclesiarum Thessalicae esse judicem. Itaque Libellum meum ad te misi, ut autem Responsum tuum anteverterent, pronunciata Sententia me a functionibus Sacerdotii suspenderunt. Rogavi, ne Sententiam contra me ferrent,
prius-

Sæculum VI.

A.C. 531.

p. 1696.

ferner, er soll mir einen Grund anzeigen, warum ich glauben soll, daß seine Kirche das Wort Gottes besser und reiner als die Arianer predigen, so kann er keinen darbringen, wenn er nicht zu dem Zeugniß der Römischen Kirche seine Zuflucht nimmet. Also dann ist die Hierarchie in der Römischkatholischen Kirche keinesweges, wie es der Herr Mosheim vorgiebet, unbequem und mangelhaft, sondern es ist hingegen die Einrichtung seiner eigenen abentheurlich; denn betrachtet man die Protestantischen Kirchen einzel, so ist eine jede nur eine Winkelkirche, wie einstens die Kirche der Donatisten in Africa. Betrachtet man sie aber alle zusammen, und hält sie gegeneinander, nämlich die Deutschen, die Russischen, die Englischen, die Holländischen, die Schweizerischen, so ersieht man nicht nur in dem Regiment, sondern auch in den Glaubensartikeln so viel Unordnungen, Verwirrungen, und Widersprüche, daß sie unmöglich Jesum Christum zum Urheber haben können.

Sæculum VI. priusquam de causa mea ad te relatum fu-
 A. C. 531. isset, sed hac mea admonitione multo ma-
 gis irritati sunt, quasi vero Sacram Se-
 dem nominando Ecclesiæ Constantinopoli-
 tanæ jura læsissim. Sententia recitata
 p. 1697. iterum ad Te appellavi. Ipsi me Ecclesiæ
 Defensoribus custodiendum tradiderunt;
 sed viri timentes Deum vades se pro me
 dederunt, sub gravissimæ multæ conditio-
 ne polliciti, me Civitate non excessurum;
 nam Persecutoribus meis maximæ curæ est
 prohibere, ne hinc abeam, & Sanctitatis
 Tuæ pedibus advolvam. Hæc in prima
 Sessione Concilii Romani acta sunt.

§. XXIV.

Vicariatus Theſſalonicensis.

Sessio secunda post biduum celebrata.
 Theodosius Echinuntinus tertium Li-
 bellum tradidit Nomine Elpidii, Step-
 hani & Timothei ejusdem Provinciæ Theſ-
 ſalicæ Episcoporum. Querebantur, quod
 Constantinopoli contra Metropolitanam
 suam contempta Jurisdictione Sacræ Se-
 dis, cujus Auctoritatem implorabant,
 Sententia fuisset pronunciata. Hoc Li-
 bello perlecto Theodosius Echinuntinus
 dixit: videtis, quantum in Canones pec-
 catum fuerit, nam quamvis constet, quod
 p. 1699. Sacra Sedes optimo jure in omnibus Mun-
 di

di Ecclesiis (*) *Primum teneat, tamen ad regendas Illyrici Ecclesias jure singulari gaudet, & quamvis etiam Antecessorum tuorum Decreta minime ignores, produco aliquot Epistolarum Exemplaria, quæ cum Epistolis in Romanis tabulariis asservatis, conferri peto.* Tum Bonifacio Papa jubente Epistolas illas Menas Notarius legit. Visuntur Epistolæ duæ Damasi Papæ ad Acholium seu potius Ascolum Episcopum Thessalonicensem datæ. Una Siricii ad Anysum. Duæ Innocentii, ad Anysum una, ad Rufum altera. Bonifacii tres ad Rufum, & duæ ad Episcopos Thessaliæ. Epistola Honorii ad Theodosium juniorem cum Responsoribus. Una Epistola S. Cœlestini ad Episcopos Illyrici. Tres Sixti III. Epistola Marciani ad S. Leonem de Dignitate Ecclesiæ Constantinopolitanæ, & S. Leonis Epistolæ septem. Præterea plures aliæ Epistolæ lectæ. Sed reliqua Acta hujus Concilii Romani non habemus, & suo loco de istis Epistolis mentionem feci.

§. XXV.

Bonifacii II. obitus. Joannes II. Papa.

Paulopost Bonifacio Papa Mense Dec. fatis

(*) Ad ejusmodi testimonia Interpres noster Protestans obtumescit. Quid enim contra afferre possit?

Sæculum VI.
A. C. 531.

Sup. XVIII
§. 12.

Lib. XXIV.
§. 31.

Lib. XXVI.
§. 39.

Sæculum VI. fatis functo electus est Joannes cogno-
 A. C. 531. mento Mercurius Patria Romanus an-
 tea Tituli (*) S. Clementis Presbyter.
 Ordinatus est 21. Jan. anno secundo post
 Consulatum Orestis & Lampadii nempe
 anno 532.

*Lib. Pont. &
 inscript. ap.
 Holst.*

*to. 4. Conc.
 p. 1748. ap.
 Cassiod. IX.
 var. 15.*

Inter hæc Defensorum Romanæ Ec-
 clesiæ aliquis ad Regem Athalaricum que-
 relas detulit, quod Sacra Sede Vacante
 quorundam ambitu & factione continge-
 ret, ut ante Electionem pollicitationes
 de danda parte Bonorum Ecclesiæ extor-
 querentur, & ideo etiam Vasa Sacra con-
 specta fuissent publice venalia. Ut hic
 abusus tolleretur, Rex ad Joannem Pa-
 pam, ad omnes Patriarchas & Ecclesias
 Metropolitanas Epistolam dedit, qua præ-
 cipiebat, ut observaretur Senatus Decre-
 tum, Sedente Bonifacio Papa editum,
 quod statuebat, ut si quis per se vel per a-
 lium ad obtinendum Episcopatum aliquid
 dare pollicitus fuisset, contractus ille pro-
 nunciaretur nullus, & si quid datum fu-
 isset, restitueretur.

Rex tamen Ministris Palatii sui facit
 licentiam, si necessarium fuerit, acci-
 piendi ter mille solidos, unde etiam Ta-
 bulariis

(*) *Tituli S. Clementis.* giebt der Protes-
 stant: aus dem Orden des Heil. Clemens. Und
 im folgenden §. in *Festo Epiphaniæ.* vom Epi-
 phanius. Solche Fehler sind unzählig.

bulariis mercedem dare teneantur, si in Sæculum VI.
 Electione Papæ discordia animos dividat. A. C. 531.
 Illi autem Ministri, qui opibus valent, ni- Lib. IX. 16.
 hil de Ecclesiæ Bonis accipiant, cum sint
 Patrimonium pauperum. In Electione Pa-
 triarcharum, id est, Archiepiscoporum,
 Solidorum duo millia accipere poterunt,
 & in Electione Episcoporum quingentos
 Solidos in plebem spargi licebit. Præcep-
 tit Rex Romanæ Civitatis Præfecto, ut
 hoc Edictum marmoreis tabulis incidi, &
 in vestibulo S. Petri ingredientibus obji-
 ci curaret.

§. XXVI.

Conversio Barbarorum.

Justinianus Imperator magno desiderio
 J convertendi Infideles & Hæreticos te- Theoph. p.
 nebatur. Sub initium Regni sui Herulos 149.
 seu Eluros, nam isto quoque nomine, quod Evagr. IV.
 in locis palustribus habitarent, nuncupa- c. 20. & 61.
 bantur, in fœdera pertraxit. Terras Vales.
 ipsis excolendas dedit, adjecit magna
 munera, persuasitque, ut Religionem
 Christianam, quippe Pagani erant, am-
 plecterentur. Rex illorum Graitis Con-
 stantinopolim venit, & in Festo Epipha-
 niæ anno Justiniani primo seu Christi 528.
 cum duodecim aliis viris partim Consi-
 liariis, partim Propinquis suis baptizatus
 est. Imperator e Sacro fonte ipsum le-
 vavit, & jam sua sorte contentum dimi-

Hist. Eccles. Tom. VII.

Hh

lit.

Sæculum VI. sit. Quamvis vero Heruli post Religio-
 A. C. 531. nis Christianæ professionem non nihil nativæ ferociæ amisisse, & sensim mansuere viderentur, tamen adhucdum mores præferebant corruptos admodum, & inita fœdera sæpe frangebant; hinc justa suspicio est, Justinianum, quo citius fœderatos haberet, negotium Conversionis ipsorum præcipitasse.

Proc. Goth.
II. c. 14.

Theoph. p.
149.

Eodem anno Gordas quoque Rex Hunnorum illorum, qui Bosphoro proximi erant, cum Romanis fœdere inito, Christianam Religionem suscepit, & Imperatore e fontibus levante baptizatus est. Ipsum Justinianus deinde magnis muneribus cumulatum ad suos dimisit cum mandato, ut Imperii limites custodiret. Gordas reversus coram Movagero Fratre suo Imperatoris humanitatem & munificentiam laudavit; tum Hunnorum Idola ex argento aliove metallo pretiosa colligit, & conflare jubet. Hac re Hunni in furorem acti consentiente Movagero Gordam interficiunt, Movagerum Regem proclamant, & in Romanos arma arripiunt. Illo etiam ferme tempore ad Fidem conversi feruntur Armeniæ populi, *Zanes* dicti, quos Justinianus Ducum suorum opera devictos eo adduxit, ut aliquid de morum feritate deponerent, & Religionem Christianam amplecterentur. *lis-*
 dem Ecclesiam ædificavit.

Proc. III.
ædif. c. 6.

In

In Æthiopia, qua Ægypto contermina est, Blemiani & Nobates Romanorum Tributarii præter Deos alios Isidem, Osirim, & Priapum adorabant. Blemiani humanas victimas Solis honoribus jugulare solebant. At Narses, cum ibi exercitum haberet, jubente Justiniano destructis templis, & Sacrificulis in vincula conjectis, Idola Constantinopolim misit.

Sæculum VI.
A. C. 531.
Id. I. Pers. c. 19.

§. XXVII.

Leges contra Hæreticos.

Justinianus ereptas Hæreticis, quas habebant, Ecclesias omnes Catholicis reddidit. Anno tertio Regni sui Indictione octava id est 530. Paganos & Hæreticos severissime perquiri jussit, eorumque Bona Fisco addixit. Macedonius Referendarius, & Asclepiodotus olim Præfectus, accusabantur, quod Pagani essent. Asclepiodotus timore percussus factus est Christianus, atque haud diu postea vitam posuit. Pegasus Heliopolitanus cum Liberis suis judicium subire coactus. Craterus Patricius, Thomas Exactor alique comprehensi, & omnes A catholici terrore repleti. Jussit quoque Imperator, ut soli Catholici exclusis Paganis & Hæreticis Munia publica obirent, iisque trimestre ad deliberandum, num convertere se vellent, concessit.

Theoph. an. I. p. 150. id. p. 153.

Hh 2

Erant

Sæculum VI. Erant qui Justiniani zelum avaritia mix-
 A. C. 531. tum dicerent, quia ereptas privatorum
Proc. Anecd. facultates in suum ærarium conferebat;
 c. II. sed Ecclesiarum Bona Hæreticis adempta
Pelag. ep. 10. opulentissimæ. Magnum illæ Ecclesiæ
 to. 5. vasorum Sacrorum & Rerum mobilium
Conc. p. 798. pretiosarum thesaurum possidebant; mul-
 tos agros domosque habebant, quarum
 largis redditibus privati multi etiam Ca-
 tholici sustentabantur. Fuere præterea,
 qui dicerent, multorum conversionem
 præmature & metu extorqueri, inde nasci
 multos hypocritas & transfugas, qui ad
 exteras Regiones migrarent. Sæpe etiam
 rudissimi Seditionem movebant. Aliqui
 superante desperatione sibi ipsis violentas
 manus inferebant. Montanistarum ali-
 qui in Phrygia se ipsos in suis Ecclesiis in-
 cluserunt, & subjecto manibus suis igne
 conflagrarunt. (**)

Justinianus etiam Astrologos persecu-
 tus est, nam quidam Senes Constantino-
 poli

(*) Hier und sonst hundertmal setzt der Ueberset-
 zer das Wort: rechtgläubig an statt katholisch.
 Dieser Fehler ist erheblicher, als man denkt, denn
 er machet einen Protestantischen Leser irre, daß er
 nicht beobachtet, es wären niemalen andere die
 Rechtgläubigen als die Katholiken genannt worden.

(**) Nimius Justiniani in Hæreticos rigor fuisse
 videtur.

poli camelis impositi & ob hoc solum cri-
 men ludibrio habiti. Leges severissimas
 contra blasphemantes & impudicos di-
 versis Regni sui annis edidit. Anno Im-
 perii secundo ipso jubente severe puniti
 fuere Isaias Episcopus Rodensis & Ale-
 xander Episcopus Dispolitianus in Thra-
 cia ob scelera, quæ genus humanum ab-
 ominatur, depositi & in statum Laicorum
 redacti. Mutilati per Civitatem deducti
 sunt clamante Præcone: *Episcopi! nolite
 inquinare habitum vestrum Sacerdota-
 lem!* multi alii pudendæ veneris graves
 pœnas dederunt, quod magnum terro-
 rem omnium animis ingessit. Lupanaria
 præsertim in Civitate Constantinopolita-
 na claudi jussit, & Monasterium sæmina-
 rum pœnitentium collatis magnis rediti-
 bus fundavit.

Sæculum VI.

A. C. 531.

Nov. 77.

Theoph. p.

151.

Nov. 14.

Procop. 1.

ædif. c. 9.

§. XXVIII.

Samaritanorum Seditio.

In Samaritanos idem rigor ac in alios
 Hæreticos adhibitus in Palæstina hor-
 ridæ Seditionis causa extitit. Cæsareæ
 quidem & in aliis Civitatis multi Chri-
 stianam Religionem amplexi sunt, aliqui
 bona, plures autem simulata fide, maxi-
 me indignati, quod sibi vis inferretur.
 Non nulli ad Manichæos aut ad Paganos
 defecerunt. Qui vero agros colebant
 seditiose congregati Mense Majo anno

Sæculum VI. 530. Ecclesias & integra oppida incende-
 A. C. 531. runt, & omnes Christianos, quotquot

Proc. anecd. fortuna in eorum manus tradebat, sine
e. II. vit. S. ullo discrimine exquisitis tormentis cru-
Sabæ. c. 70. ciatos necarunt. Nulla viis publicis se-
Chr. Pasch. curitas erat. Tantæ crudelitatis exem-

pla maxime circum Civitatem Napolim
 seu Samariam ediderunt; huic Zeno Im-
 perator militum præsidium imposuerat,
 ut commotam seditionem puniret, in qua
 Terebinthus Episcopus vix mortem eva-
 serat. Ergo vicinum montem *Garisim*
 iis eripuit, ibique S. Virginis Ecclesiam
 ædificavit, muro circumdatam, imposi-
 tis decem militibus, qui eam defende-
 rent. Verum in subjectam Civitatem
 Samariam validum immisit præsidium.
 Anastasio imperante Samaritani sub-
 to incurfu Ecclesiam occuparunt; at
 Civitatem inferiorem milites in pote-
 state retinuerunt. In ista Seditioe, reg-
 nante Justiniano, Samaritæ Civitate Sa-
 maria ad deditionem compulsæ Sociorum
 suorum unum, cui nomen Julianus, co-
 ronant Imperatorem, Ammonam Episco-
 pum jugulant, captos Presbyteros & in
 frustra concisos unacum Martyrum Reli-
 quiis igni impositos frigunt. Ergo Ju-
 stinianus Imperator justum exercitum in
 seditiosos mittere coactus est. Initum
 est prælium, multi, atque etiam Julianus,
 illius Seditioe Auctor, occisi. Tunc
 non

non pauci baptizati sunt, & Christianos se esse simularunt. Diu autem ipsis vetus Superstitio inhæsit, & si severus ipsis obtigisset Præfectus, speciem Christianorum externam referebant, si negligentem aut avarum haberent, ipsi aperte Samaritani & Christianorum hostes infensissimi erant.

Dum hoc bellum fervet, quidam nomine Silvanus, vir inter Samaritas potentissimus, cum Scythopolim nullo Imperatoris mandato munitus intrasset, a Christianis captus, & in medio urbis, sicut S. Sabas ante annos decem vaticinatus fuerat, flammis traditus est. Illo tempore Constantinopoli versabatur Arsenius Silvani filius, ex ordine illorum; qui titulo illustrium honorabantur, tam Imperatori quam Imperatrici gratus. Cum igitur Parentis sui necem desleret, & postularet vindictam, Principum indignationem contra Christianos in Palæstina degentes excitavit. Interim Petrus Patriarcha Jerosolymitanus ipsiusque Provinciæ Episcopi S. Sabam rogarunt, ut iter Constantinopolim in se susciperet, & primæ atque secundæ Palæstinæ tributorum remissionem ab Imperatore habitatione damnorum a furentibus Samaritis illatorum impetraret. Itaque S. Sabas Mense Aprilis Indictione nona, id est, anno 531. annum vitæ agens nonagesimum

Sæculum VI.
A.C. 531.

v. S. Sabæ
c. 61.
ibid. c. 70.

Sæculum VI.
A. C. 531.

Mart. Rom.
II. Jan.

mum tertium, Constantinopolim secundo profectus est. Ante biennium amicorum optimum amiserat S. Theodosium Abbatem, qui 11. Jan. nempe die illa, qua Ecclesia ejus Memoriam colit, ad Cœlestia translatus fuerat.

§. XXIX.

S. Sabas Constantinopoli.

c. 71.

Petrus Patriarcha S. Sabam venturum, atque in itinere esse, Constantinopolim perscripserat; quo accepto nuncio latissimus Imperator Tiremes emisit, quibus vir Sanctus exciperetur. In illis Epiphanius Patriarcha, Hypacius Episcopus Ephesus aliusque Episcopus, cui nomen Eusebius, venienti obviam provecti sunt. Hi exceptum S. Senem ad Imperatorem deduxerunt, qui, cum eundem cum Episcopis intra Siparium admisisset, S. viri Caput fulgidissimæ lucis corona cinctum conspicere sibi visus, obviam processit, prostravit se in terram, & surgens osculatus est caput ejus, & Benedictionem accepit. Tum S. Senem ad Theodoram Imperatricem deduxit, quæ & ipsa ante pedes ejus prostrata ait: *Pater mi! ora Deum pro me, ut mihi Filium donet!* S. Sabas respondit: *Dominus Gloriæ Imperium Vestrum conservet, atque Pietatem det & Victoriâ.* Afflixit admodum Imperatricem, quod prolem masculam non promi-

promisisset. Postquam egressus esset, Pa-
 tribus, qui eum comitabantur, hujus rei
 causam sciscitantibus dixit: *credite mihi,*
Patres mei! ex utero isto non prodibit
fructus, ne in Doctrina Severi enutria-
tur, & Ecclesie majora mala, quam olim
Anastasius creet.

Sæculum VI.
 A.C. 531.

SS. Abbatibus in Regia manere licuit,
 cumque S. Sabas Libellos supplices Eccle-
 siarum Palæstinæ Imperatori tradidisset,
 concepta ira in Samaritas versa est. Con-
 didit Constitutionem, qua ipsis prohibe-
 batur, ne Synagogas haberent, ne munia
 publica susciperent, ne alter alteri in Bo-
 nis relictis succederet, aut quidquam Do-
 natione alterius possent acquirere. Ali-
 qui etiam præsertim Seditiosorum Duces
 capite plexi. Arsenio quoque morien-
 dum fuisset, sed postquam aliquamdiu
 latuisset, opem S. Sabæ adhucdum Con-
 stantinopoli morantis imploravit, atque
 cum omnibus suis Baptismum recepit.

L. 17. Cod.
 de Hær.

Diebus aliquot elapsis Imperator ac-
 cersito S. viro ait: *Pater mi! audivi quod*
plura Monasteria in Deserto condideris;
Reditus pete, quantos volueris, quibus Mo-
nachi sustententur, ut pro nobis & Impe-
rio nostro orent. S. Sabas respondit: *non*
opus est Monachis his Reditibus. Pars
ipsorum est Dominus, qui in Deserto Pa-
nem de Cælo super Populum rebellem pluit.
Hæc solummodo pro Fidelibus Palæstinæ a

S. Sabas.

Hh 5 te

Sæculum VI. A. C. 531. *te petimus; Tributorum remissionem, Ecclesiarum, quas Samaritæ incenderunt, reparationem, opem Christianis, quos latrones bonis spoliarunt, & ad exiguum numerum redegerunt, Hospitium Jerosolymæ pro Peregrinis ægrotantibus ædificandum, Perfectionem Ecclesiæ Matris Dei ab Elia Patriarcha ædificari cæpta, & tandem ut ad repellendas Saracenorum irruptiones in Deserto infra Monasteria, quæ fundavi, Arcem munitam construas. Si quinque hæc opera perfeceris, confido, mercedem fore, ut Deus Imperio tuo addat Africam, Romam & Ditiones reliquas, quas Honorius possedit, & Antecessores tui amiserunt. Sed & hanc conditionem adjicio, ut a triplici monstro, seu Aarii, Nestorii & Origenis Hæresi Ecclesias liberes. S. Sabas Arianorum nomine Gothos & Vandalos indicabat, & Nestorianorum Defensores Theodori Mopsuesteni; horum enim aliquos inter Monachos ipsius Comites reperire erat. Præterea unus erat, scilicet Leontius Constantinopolitanus, qui Concilii Calcedonensis defendendi specie Doctrinam Origenis tuebatur. Hunc vero S. Sabas a sua Societate revulsit.*

c. 73.

Imperator omnia, quæ petierat, concessit. Missis ad Petrum Patriarcham Jerosolymitanum & Palæstinæ Magistratus litteris mandavit, ut Antonius Episcopus

copus Ascalonenſis & Zacharias Epifco-
 pus Pellanus viſerent vicos a Samaritis
 incenſos in prima & ſecunda Palæſtina,
 iisque pro ratione damni, quod unum-
 quodque oppidorum illorum paſſum fu-
 iſſet, mille trecenti ſolidi aurei de Tribu-
 tis nonæ & decimæ Indictionis id eſt anno-
 rum 531. & 532. remitterentur. Iſdem
 Epifcopis præceptum, ut Eccleſias ex-
 ſtas explorarent, & omnia illis reſtauran-
 dis neceſſaria ex ærario publico, aut ex
 Bonis Samaritanorum acciperentur. Ste-
 phanus Comes in omnibus his Epifcopos
 adjuvare juſſus eſt. Mandavit quoque
 Imperator, ut in media Civitate Jerofol-
 ymitana ædificaretur Noſocomium, &
 huic primum contulit redditus 1850. Soli-
 dorum aureorum, quibus lecti centum
 compararentur. Poſtea parem Summam
 comparandis centum aliis adjecit. Item
 Jerofolymæ Eccleſiam novam S. Virginis
 cura Patriarchæ & Barachi Epifcopi Ba-
 catheni, qui operis præfuit, ædificavit.
 Hujus Structuræ annis 12. perfectæ &
 magnifice decoratæ Architectus Theodo-
 rus fuit. Tandem etiam Juſtinianus Ca-
 ſtrum Monachorum S. Sabæ Præſidium
 extruxit, milites impoſuit, & ſtipendia
 decrevit. Itaque quinque opera a S. Sa-
 ba petita implevit. Quadam die dum
 Tribuniano Quæſtori colloquens varia
 imperat, S. Sabas relicto Imperatore ſe-
 ceſſit,

Sæculum VI.

A.C. 531.

S. Sabas Con-
ſtantinopoli.Procop. 5.
ædif. c. 6.

Sæculum VI. cessit, ut Tertiam recitaret. Jeremias
 A. C. 531 Diaconus majoris Lauræ incola unus ex
 Discipulis ipsius dixit: *Pater! cum Im-*
perator omnibus, quæ petis, clementissime
annuat, quare a latere ejus avelleris? S.
 Senex respondit: *Fili! illi quod ipsorum*
est, & nos, quod nostrum est, peragimus.

§. XXX.

S. Sabæ obitus.

- e. 74. Sanctus Sabas acceptis Imperatoris man-
 datis reversus Mense Septembri In-
 dictionis nonæ eodem anno 531. in Pa-
 læstinam pervenit. Contulit se Jeroso-
 lymam, Mandata Imperatoris aperuit, &
 allatas Constantinopoli pecunias in sua
 Monasteria distribuit. Tum Patriarchæ
 & Episcoporum precibus dedit, ut iret,
 eadem Mandata Cæsareæ & Scythopolis
 civibus manifestaret, & effectui dari cu-
 raret. Inde rediit Jerosolymam, ut Sa-
 cra loca viseret, quasi valedicturus, tum
 tandem ad magnam suam Lauram dela-
 tus, paulopost in morbum incidit. Hoc
 comperto Petrus Patriarcha ad eum invi-
 sit, cumque in ejus cellula nihil, quo
 ægrotans refocillari posset, nisi siliquas
 & veteres Dactylos invenisset, Lecticæ
 impositum ad ædes Episcopales deferri
 jussit, ubi manibus suis ministrans ejus-
 dem curam gessit. Viro Sancto Cœlitus
 revelatum, se post pauculos dies moritu-
 rum;

rum; id igitur Patriarchæ aperiens rogavit, ut se ad Cellam suam dimitteret. Patriarcha volens ei in omnibus morem gerere, suppeditatis omnibus, quæ erant necessaria, ad Lauram suam dimisit. Ibi Vir Sanctus in Turri sua exigua decumbens initio Decembris convocatis Lauræ Patribus, iisdem Melitam Berytensem Abbatem dedit, ipsum hortatus, ut Monasteriorum suorum traditiones, quas scriptas obtulit, conservaret. Tum cum dies quatuor nemini loquens & cibum non sumens exegisset, Sabbato nocte imminente petita & accepta Communione reddidit animam, quinta Dec. Indictione decima Regni Justiniani anno sexto, seu anno 531. annum vitæ agens nonagesimum quartum. Dicunt Græci, se hodieque in officiis Divinis Ordinem in Laura S. Sabæ institutum servare.

Sæculum VI.
A.C. 531.

Mart. Rom.
5. Dec.

§. XXXI.

Schisma Alexandrinum.

Ecclesia Alexandrina diu Schismate scindebatur. Eutychiani quidem dominabantur, sed in duas Sectas divisi quarum origo hæc fuit. Cum Severus Anti-Patriarcha Antiochenus inde fugiens Alexandriam se recepisset, aliquis Monachus ex eo quæsit, an Corpus Jesu Christi corruptibile vel incorruptibile dicendum esset. Severus respondit,
Patres

Sæculum VI. Patres Christi Corpus dixisse corruptibile; alias enim negari veritatem Ipsius

A.C. 531.

Lib. rev.
c. 19.

Passionis, eique Corpus phantasticum & imaginarium affingi, quod Manichæi facerent. Eadem Quæstio Juliano Halicarnassensi in alia Ægypti Parte latitanti proposita. Ipse Eutycheis principiis inhærens dixit: *Corpus Jesu Christi semper incorruptibile fuit; quia si dicimus, fuisse corruptibile, Distinctionem inter Corpus Jesu Christi & Verbum Dei admittimus, ex quo sequeretur, nos in Jesu Christo duas Naturas admittere. Quam vero aliam ob causam Concilium Calcedonense impugnamus?* Cum deinde quisque suam opinionem vellet defendere, atque alter adversus alterum libros ederet, Alexandrinæ Civitatis Populus in Partes abiit. Sectatores Severi dicti sunt *Corrupti Cultores*, id est, Corrupti Adoratores, & Juliani Affectæ *Incorruptibiles* seu Phantastici vocati. Aliquis Diaconus Alexandrinus, cui nomen Themistius, alterius Schismatis Auctor fuit, seque separavit a Communione Timothei Patriarchæ, modo huic modo alteri Parti faventis.

Justinianus Imperator datis litteris Timotheum Constantinopolim venire iussit, compulsurus virum, ut ad sinum Ecclesiæ Catholicæ rediret, aut Sede sua dejecturus. Dum autem Timotheus, quæ ad profectionem necessaria erant, parat, moritur,

Sup. XXXI

s. 44.

ritur, postquam annos ferme octodecim in Episcopatu egisset. Post ipsius obitum majores vires cepit funestum Schisma, duorum æmulorum ambitu. Clerici & Potestates Sæculares favebant Theodosio, viro docto, Severi Discipulo, de Secta *Corruptibilium*. At Monachis & Populo Gajanus Archidiaconus Juliani Discipulus & Secta Phantasticus placebat. Ea Alexandriae consuetudo servabatur, ut Neo-Electus Episcopus apud corpus defuncti Antecessoris sui vigilaret, manum capiti imponeret, ipse sepeliret, & tum S. Marci Pallio collum inferens Sedis Episcopalis possessionem caperet.

Sæculum VI.
A.C. 531.

Lib. brev.
c. 20.

Theodosius ordinatus est sub Vesperum in Ecclesia Cathedrali, vi Decreti a Clericis editi, id postulante Calotychio Cubiculario, qui Imperatricis partes sequebatur, accedente Dioscori Præfecti & Aristomachi Ducis Auctoritate. Dum vero ad corpus sui Antecessoris Cæremónicas funebres inchoare parat, a Populo Monachisque, quibus in ejus Electione nulla pars fuerat, prohibitus est, ex Ecclesia pulsus, atque Gajanus introductus. Gajanum aliqui ex Clericis, Civium opulentissimi, Artificum ordines, Milites, Nobiles, & tota Provincia, tuebantur, quorum favore trium Mensium Episcopus fuit. Interim Imperatrix Theodora mis-

Schisma
Alexandriæ.

fo

Sæculum VI.
A.C. 531.

so Imperatoris nomine Narsete Cubiculario Theodosium tanquam prius ordinatum in Possessionem reduxit. Gajanus primum Carthaginem in Exilium missus, deinde in Sardiniam. Quænam postea fata expertus fuerit, nescimus. Theodosius anno uno & Mensibus quatuor. Alexandriae permanfit. Pauci autem cum ipso communicabant, pluribus Gajano inhærentibus.

Imo Gajani Fautores Narsetis milites aggredi ausi sunt; Mulieres quoque e domorum tectis, quidquid præ manibus erat, in subeuntes conjiciebant. Nonnulli utrinque occisi. Tandem Theodosius tot Seditionibus fatigatus Constantinopolim profectus est, & ab Imperatrice honorifice exceptus. Promiserat illa Imperatori, Theodosium Concilium Calcedonense recepturum; cum vero id constanter recusaret, urbe excedere, & in loco sex Milliariis distante quasi in Exilio subsistere jussus est.

§. XXXII.

Collationes Constantinopoli.

Interim Justinianus Imperator Sectatores Severi ad unitatem Ecclesiæ reducere cupiens, Constantinopolim accersivit Hypacium Archiepiscopum Ephesium, Joannem Vesinensem, & Innocentium Maroniensem. His junxit tres alios, qui

*Collat. to. 4.
Conc. p. 17. 3.*

qui jam antea Constantinopoli versabantur, nempe Stephanum Seleuciensem, Antonium Trapezuntinum, & Demetrium Philippensem, qui numero sex ad colloquium congregarentur cum aliis sex Episcopis Severi Sectatoribus, scilicet, Sergio Cyrensi, Thoma Germaniciensi, Philoxeno Dulichio, Petro Theodosiopolitano, Joanne Constantinensi, & Nonno Ceresinensi. Verum quinque solum adfuere Episcopi Catholici, nam Demetrium Philippensem morbus venire prohibuit. Imperator priusquam ad Colloquium convenirent ad se vocatos hortatus est, ut omni mansuetudine & patientia possibili sententias conferrent, & addidit: *nolo ut me presente colloquantur, ne Severi Sectatores nimio pudore onerentur, sed Strategius Patricius intererit.*

Convenerunt itaque in aliqua Palatii Cæsarei Aula. Cum quinque Episcopis Catholicis aderant Eusebius Presbyter & Magnæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ ærario Præfectus, Heraclianus & Laurentius Presbyteri & Epiphaniæ Patriarchæ Cellularii, Hermesigenes, Magnus & Aquilinus Presbyteri æconomi ab Antiochenis delegati, & tandem Leontius a Monachis Jerosolymitanis missus. Postquam omnes confederunt, Strategius Patricius ad Orientales, id est, ad Severianos dixit: *Imperator vos convocavit, non ut*

Sæculum VI. *Auctoritate compelleret, sed affectu pater-*
A.C. 532. *no moveret, atque dubia vestra super Do-*
ctrina Catholica ore Episcoporum istorum
resolverentur. Ergo ea proponite non in
Spiritu contentionis, sed ea lenitate, qua
viros Dignitate sua venerabiles deceat.

Orientalis dixerunt: *Imperatori Li-*
bellum tradidimus, in quo Fidei nostræ
Professio continetur. In eo omnia, qua
nobis offendiculo sunt, exposuimus. Ca-
tholici ore Hypacii Episcopi Ephesini re-
sponderunt: vidimus hunc Libellum. In
eo contra Concilium Calcedonense adversus
Hæresin Eutychis celebratum querelas af-
fertis. Ergo edicite nobis, quid de Euty-
che sentiatis! Orientales dixerunt: cen-

Collatio
 Constanti-
 nopolita-
 na.

semus fuisse Hæreticum, imo Hæresiar-
cham. Subjunxit Hypacius: quid vero
sentitis de Dioscoro, & secundo, quod ipse
congregavit, Concilio Ephesino? Ori-
 entales dixerunt: *bos viros credimus ortho-*
doxos. Reposuit Hypacius: Si Eutychem
dammatis, quomodo recipitis Dioscorum
& Concilium ipsius, quod Eutychem rece-
pit? Orientales dixerunt: *forte Pœni-*
tentem receperunt. Hypacius dixit: si
Pœnitentem receperunt Eutychem, quare
ergo vos ipsum anathematizatis? Cum
turbati ad hæc respondere cunctarentur,

Sup. lib.
 XXVII.

S. 40. to. 4.
 Conc. p. 223.

Hypacius subjunxit: *tantum abest, ut*
ipsum Doctrinæ perversæ pœnitentia subie-
rit, ut antequam acta integra Constanti-
 nopolita-

Sæculum VI.
A.C. 532.

nopolitana contra ipsum perlecta fuissent, ipsum absolverint, Flavianum autem & Eusebium damnaverint. Si Eutyches penitentiam professus fuisset, rogandi erant, & non damnandi. Ab Eutycbe petebatur, ut in Jesu Christo duas Naturas confiteretur. Dioscuro e contra probabatur, quod Eutyches diceret: confiteor, duas habuisse Naturas ante Conjunctionem, sed post Conjunctionem unicam Naturam admitto. Quid jam vobis videtur? Orientales dixerunt: Dioscorus ab Eutycbe petere debebat, ut Jesum Christum Matris sue consubstantialem confiteretur. Si hoc non confitentem tamen absolvit, cæcitatatis error fuit. Hypacius dixit: jam quæ dicta sunt, repetamus! an dicitis, Eutychem fuisse Hæreticum, vel Catholicum? Responderunt: Hæreticum. Ergo, subjunxit, Eusebius ipsum jure accusavit, & Flavianus damnavit. Orientalibus etiam istud fatentibus, addidit Hypacius: ergo necessarium erat aliud universale Concilium, quod in Concilio Dioscuroi perperam acta rescinderet? dixerunt fuisse necessarium. Unde Hypacius intulit; bene ergo factum, quod Concilium Calcedonense convocatum fuisset. Orientales dixerunt: justum erat & necessarium, ut convocaretur, sed superest quæstio decidenda, an etiam hujus Concilii finis fuerit legitimus. Hæc prima die acta sunt.

p. 1765.

Sæculum VI.
A.C. 532.

§. XXXIII.

Dies Secunda.

p. 1766.

Secunda die Hypacius Archiepiscopus, postquam Statum Quæstionis reduxisset, interrogavit Orientales, quid ipsis in Concilio Calcedonensi displiceret. Responderunt: *primo, nova de duabus Naturis Doctrina. Nam S. Cyrillus & Antecessores ejus docebant, ex duabus Naturis post conjunctionem Unam Naturam Verbi Dei Incarnati coaluisse.* Hypacius dixit: *non omne, quod novum, malum est. An Novum istud malum esse dicitis?* Responderunt, *malum est; quandoquidem, cum S. Cyrillus, S. Athanasius, Felix, & Julius Episcopi Romani, S. Gregorius Thaumaturgus, & S. Dionysius Areopagita defini- rint, post conjunctionem unicam esse Verbi Naturam, Calcedonenses contempta omnium horum Patrum Auctoritate dicere ausi sunt, post conjunctionem duas esse Naturas.* (hic prima vice de Libris S. Dionysio adscriptis mentionem invenimus) Hypacius respondit: *Istorum Patrum Auctoritas tam falso adducitur, ut eorum S. Cyrillus nullibi meminerit. Ephesi contra Nestorii Blasphemias attulit duodecim Patrum Textus, quorum nullus Unitatem Naturæ affirmat, cum ibi tamen præprimis præsen- te Concilio afferendi fuissent.*

Orien-

Orientalibus dixerunt: *Hem injuriam!* Sæculum VI.
 tu vero nos hos Textus corrupisse insimu- A. C. 532.
 las? Hypacius: *non in vos sed in Apol-*
linaristas hæc suspicio cadit. Deinde ad p. 1767.
 Scripta S. Dionysii transiens dixit: *Textus* *ibid.*
autem illos, quos Dionysii Areopagitæ esse
dicitis, qua ratione ostenditis, esse genui-
nos? Si Dionysii essent, hos S. Cyrillus
ignorare non potuisset. Sed quid S. Cyril-
lum memoro? S. Athanasius, si constans
fuisse, hos libros esse Dionysii, eos ante
omnia utique in Concilio Niceno contra
Arium produxisset. Si vero Antiquorum
nemo de his Textibus mentionem fecit, ne-
scio profecto, quo pacto vos probare possi-
tis, ea revera esse Dionysii.

Orientalibus in illis verbis, quæ in qui-
 busdam S. Cyrilli Epistolis occurrunt,
una Natura Incarnata, (*) diutius mora-
 bantur, dicentes, quod duas Naturas
 subsistentes (**) post conjunctionem non
 affirmaret. Hypacius dixit: *illam S. Cy-*
rilli Doctrinam recipimus, quæ ipsius Epi- p. 1770.
stolis Synodicis, a Conciliis approbatis,
consentanea est, nempe Epistolam ad Ne-
storium, & Epistolam ad Orientales; si
quæ S. Cyrilli bis consentanea non sunt, ea

Ii 3 nec

(*) Una tantum haud dubie Natura potest
 dici incarnata; nempe Divina.

(**) Quia scilicet duæ Naturæ subsistunt in una
 Persona Divina.

Sæculum VI. *nec damnamus, nec tanquam Legem Eccle-*
 A.C 532. *siasticam recipimus. Epistolæ ad unum*
 Una Natura *alterumve amicorum privatim scriptæ fa-*
 Incarnata. *cile corrumpi potuere.* Nihilominus post
 p. 1771. hanc Protestationem Hypacius S. Cyrilli
 Textus, quos adducebant ex Epistolis ad
 Eulogium, & Successum, explicare non
 neglexit.

p. 1775. Præterea Orientales querebantur,
 Ibam & Theodoretum tanquam Catholi-
 cos fuisse receptos. Hypacius respon-
 dit, utrumque ideo receptum, quia Ne-
 storium anathematizasset. Orientales
 affirmabant, Theodoretum non Bona Fi-
 de ipsum anathematizasse. Hypacius re-
 spondit: *quale vos nobis contra Concilium*
Calcedonense argumentum affertis! qua-
so! num ideo, quod Eusebius Nicomedi-
ensis, Theognis Nicenus & quidam alii mala
Fide Concilio Niceno subscripserint, &
deinde Arium manifeste defenderint, Sa-
crum istud Concilium recipere non debe-
mus? non Theodreti Defensionem in nos
suscepimus, sed Concilii Calcedonensis, quod
jure merito illum recepit, cum sciret eun-
dem S. Cyrillo fuisse reconciliatum. Tum,
 Orientalibus hanc Reconciliationem ne-
 gare volentibus, Hypacius id factum fu-
 isse argumentis manifestis docuit. In
 Causa Ibæ Orientales ob Epistolam ad
 Marim, quod ea Nestorio favere, & S. Cy-
 rillo injuriam inferre videretur, hære-
 bant.

bant. Hypacius respondit: *Hæc Epistola, S. Cyrillo etiamnum in vivis agente, in lucem edita, ipsum non permovere potuit, ut pacem turbare vellet, quod in Epistola sua ad Valerianum Iconiensem data ipse profitetur. At nihilominus Concilium non prius Ibam recepit, quam Nestorium & Doctrinam ejus anathematizasset. Hoc modo ipsi Nestorius & Eutyches, si Errores suos abjecissent, a Concilio recepti fuissent. Itaque Concilium Calcedonense Ibam & Theodoretum difficiliter receperunt, quam S. Cyrillus; huic enim suffecerat, quod in Condemnationem Nestorii, & in Ordinationem Maximiani Constantinopolitani consensissent, at Concilium ab ipsis exegit, ut Nestorio Anathema publice dicerent. Orientalibus hac responsione satisfactum videbatur. Ita secundam Collationis diem clauserunt.*

§. XXXIV.

Collationis Exitus.

Die tertia Imperator cum Senatu & Euphemio Patriarcha Collationi interfuit. Episcopos considerare iussos lenitate, quam omnes admirati sunt, ad Pacem & Concordiam hortatus est. Orientales Justiniano secreto suggesserunt Catholicos non confiteri, Deum in Carne sua passum fuisse, nec illum, qui passus est, unum esse de Trinitate, nec Miracula ab

Sæculum VI. Eadem Persona, quæ passa esset, fuisse
 A. C. 532. profecta. Hypacius his super Articulis
 p. 1778. ab Imperatore interrogatus respondit:
*cum Ecclesia Catholica confitemur, Ean-
 dem Personam, quæ Miracula edidit, JE-
 sum Christum, passam esse, non vero Ean-
 dem Naturam. Caro passibilis est, & Di-
 vinitas impassibilis. Unus est de Trinita-
 te secundum Naturam Divinam, & Unus
 ex nobis secundum Carnem. Est Consub-
 stantialis Patri secundum Divinitatem, &
 nobis secundum Humanitatem.*

p. 1779. Finita Collatione Imperator iterum
 Episcopis collocutus est; sed unus tan-
 tum ex Severianis nempe Philoxenus Du-
 lichii Episcopus eo adduci potuit, ut ad
 Ecclesiam rediret. Verumtamen multi
 Clerici & Monachi, qui cum Episcopis
 venerant, Ecclesiæ Catholicæ redditi in-
 ter maximæ lætitiæ signa ad Ecclesias suas
 & Monasteria reversi sunt. Aliqui Sy-
 riace loquentes Episcopis Catholicis per
 Interpretem dicebant: *Isti seduxerunt
 nos, & nos plures alios seduximus; quip-
 pe dicebant nobis, S. Spiritum ab Ecclesiis
 & Baptismo Catholicorum recessisse. Spe-
 ramus vero, nos ope Divinæ Gratiæ ple-
 rosque eorum, quos decepimus, ad unita-
 tem reducturos.* Talis fuit Exitus Colla-
 tionum Constantinopolitanarum, qua-
 rum Acta non habemus, sed fidelem Re-
 lationem in Epistola Innocentii Episcopi
 Maro-

Maroniensis ad Presbyterum, cui Nomen ^{Sæculum VI.}
Thomas, data. Hoc Colloquium anno ^{A.C. 533.}
532. habitum creditur.

§. XXXV.

Monachi Acemetæ Romæ.

Haud multo exinde elapso tempore Ju- ^{Lib. bref.}
stinianus Imperator Romam misit ^{c. 20.}
eundem Hypacium Archiepiscopum E-
phesinum & Demetrium Episcopum Phi-
lippensem consulturos Papam & Sanctam
Sedem contra Cyrum & Eulogium Mo-
nasterii Acemetarum delegatos, qui iter
jam Romam præceperant. Hi conten-
debant, dici non posse, S. Virginem Ma-
riam vere & proprie esse Dei Genitri-
cem, neque unum de Trinitate Carnem
assumisse. Episcopi ab Imperatore missi ^{Lib. Pontif.}
Ecclesiæ S. Petri Cæsarea dona, vas au- ^{in Joan.}
reum Librarum quinque, gemmis reful-
gens, duos Calices argenteos Librarum
sex singulos, quinque alios librarum
quindecim, & quatuor vela auro intex-
to pretiosissima obtulerunt.

Inter hæc Imperator Edictum publi-
cæ Lucis fecit ad Populum Constantino-
politanum directum, in quo Fidem suam ^{L. 6. Cod. de}
de Trinitate & Incarnatione profitetur, ^{S. Trinit.}
atque nominatim Nestorium, Eutychem
& Apollinarem anathematizat. Huic
Edicto decima quinta Martii 533. Ju-
stiniano tertio Consulatum gerente dato
Pa-

Sæculum VI. Patriarcha Constantinopolitanus omnes
A. C. 533. que Episcopi & Abbates tunc temporis

L. 7. Cod.

in illa Civitate præsentibus subscripserunt, quod deinde Ephesum, Cæsaream in Cappadocia, Cyzicum, Amidam, Trapezuntum, Jerosolymam, Apameam, Justinianopolim, Theopolim id est Antiochiam, Sebaitem, Tarsum, & Ancyram, quæ omnes Civitates Metropolitanæ erant, transmissum. Elapsis postea undecim diebus Imperator aliam Constitutionem edidit ad Patriarcham Epiphanium directam, in qua mentionem facit Edicti præcedentis, & Epistolæ datæ ad Papam, quem omnium Episcoporum Caput vocat, & fatetur, quotiescunque Hæreses in Oriente natæ fuissent, Sacræ Sedis Judicio fuisse compressas. (*) Errorem etiam Monachorum Acemetarum refert sicut in Epistola ad Papam, eique Fidei Confessionem in Edicto suo contentam opponit.

Sub idem tempus occasione Delegationis Monachorum Acemetensium factum creditur, ut Anatolius Ecclesiæ Romanæ Diaconus Ferrandum Diaconum Ecclesiæ Carthaginensis & S. Fulgentii Discipulum super hac Propositione: *Unus de Trinitate passus est*, consuleret.

(*) Protestantes nihil afferre possunt, quod ejusmodi Testimonia infringeret.

leret. Ferrandus eam approbat, si modo prius Fides de Trinitate & Incarnatione accurate explicetur, ne Pater aut Spiritus S. illa Persona esse, quæ passa est, videatur. Vult etiam Ferrandus, ut huic Propositioni adjiciatur, vel saltem mente concipiatur, passum fuisse in Carne. De eadem Materia & in eundem sensum Severo Scholastico id est Causidico Constantinopolitano scripsit. *Interroga, inquit, præprimis Papam. Interroga etiam alios in diversis Mundi partibus Episcopos, quos Doctrinæ fama celebres reddidit.*

§. XXXVI.

S. Fulgentii Opera ultima.

Dubium non est, quin Anatolius ipsum Magistram S. Fulgentium consulturus fuisset, nisi ille prima die hujus anni 533. ad æterna fuisset translatus. Is post secundum Exilium, & Reditum ad Ecclesiam suam plura adhucdum opera scripsit, atque inter alia decem Libros adversus aliquem Arianum notissimum, nomine Fabianum, qui habitum cum S. Fulgentio Colloquium postea adulteratum in vulgus ediderat. De hoc opere nihil nisi fragmenta nobis supersunt. Eodem tempore scripsit adversus Fastidiosum, qui, cum esset Monachus & Presbyter Catholicus, ad Arianam pravitam

Sæculum VI.
A. C. 533.*Ferr. Ep. ad
Anatol.**vit. S. Fulg.
c. 28. n. 60.**p. 577.**p. 340.*

vita-

Sæculum VI.
A. C. 533. vitatem defecerat, & composito quodam
Sermone demonstrare se jactabat, si tres
Personæ Divinæ ejusdem Naturæ essent,
& inseparabiles, sequi, omnes tres Car-
Ep. 9. p. 210. nem assumpsisse. Sunt & alia Opera,
p. 500. de quibus tempus Editionis ignoratur;
celeberrimum vero est Tractatus de Fide
ad Petrum, olim S. Augustini creditus.

p. 238.

p. 406.

ep. 10.

Ep. 13. 14.

ep. 11.

Petrus suscepta Profectione Jerosolymam
metuens, ne fraudibus Hæreticorum,
quibus Oriens scatebat, falleretur, S. Ful-
gentium rogavit, ut sibi tutam Fidei Re-
gulam traderet, & quia moram pati no-
lebat, S. Fulgentius cito ei misit brevem
Tractatum, in quo de Trinitate, de In-
carnatione, de Creatione, de Angelo-
rum Hominumque lapsu & quibusdam
aliis Articulis differit. Ad Calcem O-
pusculi adjicit quadraginta Regulas, tan-
quam totidem Fidei Articulos, quos ne-
mo nisi Hæreticus oppugnat. Illud quo-
que tempus ignoratur, quo Tractatum
de Trinitate contra Arianos Felici No-
tario inscriptum, illumque de Incarna-
tione ad Scarilam, scripserit.

Superfunt quoque S. Fulgentii Episto-
læ duæ seu Tractatus ad Ferrandum Dia-
conum. In una respondet ad quinque
Quæstiones, quas proposuerat præser-
tim de Trinitate. In altera differitur
de Baptismo cujusdam Æthiopis; Res
autem ita se habuit. Juvenis quidam
nigro

nigro corporis colore, Christiani Viri Sæculum VI.
A. C. 533.
 mancipium, Religionis Articulus cura
 Domini sui edoctus, ad Ecclesiam per-
 ductus, & Catechumenis adscriptus fue-
 rat. Appropinquante tempore Paschali
 etiam inter Candidatos Baptizandos re-
 latus instruitur, exorcizatur, Dæmoni re-
 nunciat, Symbolum memoriæ impressum
 coram populo elata voce recitat. Tum
 subito violenta feбри corripitur; quia S. Fulgentii
Opera.
 autem pauci dies ad Sabbatum Sanctum
 supererant, servarunt juvenem cum ce-
 teris baptizandum. Hora solemnis Ba-
 ptismi ad Ecclesiam defertur, & quia i-
 psium vox, motus sensusque defecerant,
 alius nomine ipsius, sicut in Baptismo in-
 fantum observatur, ad interrogata re-
 spondit. Baptizatus est, & post breve
 tempus expiravit. *Fam quæro, inquit
 Ferrandus, quid de Hominis bujus Salute
 credendum sit. Timeo, ne ipsi Deus ideo
 usum vocis ademerit, quia Regeneratione
 indignum judicavit; non enim mihi vi-
 detur fieri posse, ut homo in ætate ratio-
 nis capace per Confessionem alterius justi-
 ficetur. Puto hunc modum tantum in-
 fantibus, qui solum peccatum Originale
 habent, congruere. Quæro etiam, an id
 Baptizatis non noceat, si Carnem Domi-
 ni non manducant, & Sanguinem non bi-
 bant, quod forte illa intercapedine, quæ
 inter*

Sæculum VI. inter Baptismum, & Communionem fuit,
 A.C. 533. subito moreventur.

Ep. 12. c. 5.

S. Fulgentius respondet: *Crede-
 remus, hunc Juvenem salvum esse, quia
 Fidem suam professus fuerat, dum Sym-
 bolum pronunciavit. Privatio vocis ipsi
 non nocuit, quia animi sententiam non
 mutavit. Confessio aliorum ipsi illa æ-
 tate non profuisset, nisi præcessisset sua;
 sed dum sensibus valebat, credidit, & Sa-
 cramentum vivus recepit, quamvis tunc
 sensibus careret. Mortuos non baptiza-
 mus, quia unusquisque secundum ea, quæ
 in corpore suo gessit, judicandus est, &
 corpus sine anima Remissionem peccatorum
 accipere non potest. Itaque constanter
 Canones sequamur, jubentes, ut ægro-
 tantes, & respondere non valentes, testimo-
 nio illorum, qui affirmant, ipsos baptiza-
 ri velle, baptizentur. De illis vero, qui
 prius moriuntur, quam Corpus & San-
 guinem Jesu Christi acceperint, non si-
 mus solliciti; nam tunc unusquisque no-
 strum hujus Panis particeps fieri incipit,
 quando incipit esse Membrum ejusdem Cor-
 poris, id est, Jesu Christi, quod in Ba-
 ptismo contingit. In hujus veritatis ar-
 gumentum S. Fulgentius aliquem S. Au-
 gustini Sermonem ad Neo-Baptizatos di-
 rectum adducit. Secundum hanc Do-
 ctrinam jam ab aliquot Sæculis Evchari-
 stia*

S. Fulgentii
 Opinio.

u. 7.

6. 9.

e. 10.

c. 11.

stia post Baptismum infantibus non amplius datur.

Sæculum VI.

A. C. 533.

S. Fulgentii Opus ultimum est Epistola data ad Reginum Comitem, qui ipsum super duobus Articulis consuluerat. Primus respiciebat Doctrinam Fidei, an Jesu Christi Corpus esset corruptibile. Secundus, ad Doctrinam Moralem spectabat, & quærebatur, quæ vitæ ratio Viro militari tenenda esset. Prima Quæstio haud diu antea inter Alexandrinos Eutychianos sub Timotheo Patriarcha, ut superius narravimus, agitari cœperat.

ep. 18.

Sup. n. 31.

Ad hanc Quæstionem S. Fulgentius respondit, Jesu Christi Corpus esse corruptibile in aliquo sensu, cum esset subiectum fami, siti aliisque ejusmodi miseriis; at vero post mortem ipsius non fuisse subiectum putredini, nec, dum viveret hanc mortalem vitam, subiectum fuisse motibus, qui rationem anteverunt, & hominis etiam inviti intellectum turbant. S. Fulgentius hoc opus morte præveniente absolvere non potuit, & Reginus a Ferrando Diacono petiit, ut quæ necdum scripsisset defunctus, ipse suppleret, & Doctrinam moralem, quam exoptasset, adderet.

Fer. Paræn.

ad Reg. p. 153

§. XXXVII.

Sæculum VI.
A. C. 533.

§. XXXVII.

S. Fulgentii Obitus.

vitac. 29.
n. 62.

Sanctus Fulgentius ferme uno anno ante obitum suum relicta secreto Ecclesia sua & Congregatione in Insulam Circinam in modica rupe, ubi aliud condiderat Monasterium, sitam, se recepit. Ibi inter juges lacrymas vitæ rigorem auxit, non secus, ac si primo fervore vitæ affecticæ rudimenta poneret. Postea urgente Charitate fraterna ad Monasterium suum reversus in gravem morbum incidit, atque per duorum ferme Mensium spatium inter acutissimos dolores continuo dicere auditus est: *Domine! modo da mihi patientiam, & deinde veniam!* Medicis persuadere conantibus ut balneo uteretur, nihil de solita austeritate remisit. Ut sensit, se morti esse proximum, congregatis omnibus Clericis & Monachis veniam sibi concedi petiit, sollicitus, ne nimio in Discipulos rigore usus fuisset. Quidquid pecuniæ supererat, Orphanis, Viduis, Peregrinis, quorum omnium nomina memoria tenebat, dari iussit; Clericorum etiam suorum non immemor fuit. Tandem prima Jan. anno 533. Pontificatus sui vigesimo quinto, ætatis sexagesimo quinto e vivis abiit. Sepultus est in aliqua Ecclesia Civitatis Ruspensis, in qua Reliquias Apostolorum depo-

deposuerat, & ubi secundum antiquam Sæculum VI.
 consuetudinem nullum antea cadaver A. C. 533.
 humatum fuerat. Ipsa obitus die Eccle- Mart. Rom.
 sia S. Fulgentii memoriam colit. Vita I. Jan.
 ipsius Feliciano Successori ejus inscripta,
 Ferrandi Diaconi S. Fulgentii Discipuli
 opus esse creditur.

§. XXXVIII.

Dionysius Exiguus.

Conjiciendi causa non deest, eidem Fe-
 liciano Dionysium Exiguum inscri-
 pisse Versionem Epistolæ Procli ad Ar-
 menos, quam ipso præcipiente transtu-
 lit, ut veram esse probaret Propositio-
 nem illam: *Unus de Trinitate passus est.*
 Præmisit Præfationem, in qua succincte Bibl. PP.
 ejusdem Propositionis Veritatem, & uti- to. 3. p. 166.
 litatem adversus Nestorianos demonstrat.
 Dionysius cognomento Exiguus, quod
 corpore parvus esset, Monachus Ecclesiæ
 Romanæ Presbyter Doctrina & Virtute
 clarissimus, quamvis esset de Gente Scy-
 tharum, Romanos tamen mores præfe-
 rebat. Linguarum Græcæ & Latinæ
 ea erat ipsi scientia, ut, cum legeret, æ-
 quali facilitate Græca Latine, & Latina
 Græce, redderet. Hinc multos ex Græ-
 co Libros vertit, atque præter alios ro-
 gatus a Stephano Episcopo Salonensi
 transtulit Codicem Canonum Ecclesia-
 sticorum, quorum equidem vetus Versio
Hist. Eccles. Tom. VII. Kk sed

Sæculum VI. sed satis obscura extabat. Cum istud
 A. C. 533. Dionysii Opus ubique magnis laudibus
 fuisse exceptum, elapsis aliquot annis a
 Juliano Presbytero Ecclesiæ Romanæ Ti-
 tuli S. Anastasiæ & S. Gelasii Papæ Di-
 scipulo rogatus omnium Pontificum E-
 pistolarum Decretalium, quotquot inve-
 nire potuit, Collectionem edidit. Hæc
 Collectio Epistolas octo Paparum, scili-
 cet, Siricii, Innocentii, Zosimi, Bonifa-
 cii, Cœlestini, Leonis, Gelasii, & Ana-
 stasii, complectitur. (*)

Dionysius Exiguus in Dialectica, A-
 rithmetica & Astronomia doctissimus,
 illius Æræ, qua hodie utimur, & annos
 ab Incarnatione Jesu Christi numeramus,
 Auctor est. Quippe cum videret Cy-
 clum Paschalem S. Cyrilli jam jam anno
 248. Diocletiani, id est, 531. Christi,
 terminari, alium annorum nonaginta
 quinque composuit, ut S. Cyrilli labo-
 rem continuaret; sed loco invisi Nomi-
 nis Diocletiani, quod S. Cyrillus pro mo-
 re illius temporis, & Regionis posuerat,
 Dionysius maluit ponere Nomen Jesu
 Christi, & annos numerare ab Ejusdem
 Incarnatione, a quo tempore ipsi visum,
 sui Cycli annum primum esse Christi 532.
 Chronologi recentioris ætatis deprehen-
 derunt,

*Ep. 4. Dion.
 ad Petron.
 ap. Petav.
 III. Doctr.
 temp. c. 2. 3.*

(*) Sequitur, Dionysium Exiguum Decreta-
 las his tempore priores non scivisse.

derunt, Dionysium errasse, estque com-
munis opinio, ipsum annis quatuor ma-
turius, quam debuisset, annum Incarna-
tionis posuisse. (*) In sacris litteris as-
sidue versatus ad omnes Quæstiones sine
mora apte respondere poterat. Nec
eum sua scientia inflabat, sed moribus
erat simplicibus & humillimis, & quam-
vis esset eloquentissimus, pauca loque-
batur. Vitam ducebat pudicam, quam
nulla notabat singularitas, sed suis affe-
ctibus caute moderabatur. Hoc Testi-
monium Dionysio, postquam jam vitam
finitiisset, reddidit Cassiodorus, qui vivo
pluribus annis conversatus mortuum tan-
quam Sanctorum aliquem invocabat.

Sæculum VI.
A. C. 533.

Cassiod. ibid.

K k 2 §.XXXIX.

(*) Verba Fleurii sunt: Et l'opinion la plus
commune est, qu' il a prevenu de quatre ans la
veritable année de l' Incarnation. Eodem mo-
do loquitur R. P. Calmet in Hist. Univerf. Lib.
LXXV. Et qu' il a prevenu de quatre ans la
veritable Epoque de l' Incarnation du Sauveur.
Et quod annis quatuor veram Epocham Incar-
nationis Domini prævenierit. Econtra Grave-
son in Hist. Eccles. V. T. loquitur in hunc mo-
dum: *Quo fit, ut verum & proprium Natale*
Christi Domini antevertat quadriennio solido
Æram Vulgarem seu Christianam, cujus Au-
stor est Abbas Dionysius. Uter accuratius lo-
quatur Lectoris arbitrium esto.

Sæculum VI.
A. C. 533.

§. XXXIX.

Acemetæ damnantur.

Ep. Joan. 2. Interea Joannes Papa nihil intentatum relinquebat, quo ad saniora reduceret Cyrum Monachum ab Acemetis delegatum, illosque, qui cum ipso Romam venerant impugnaturi Propositionem: *Unus ex Trinitate passus est.* In errore pervicaciter perseverantes Papa a sua & totius Ecclesiæ Catholicæ Communione exclusos pronunciavit, jam prius a Communione Episcopi sui Patriarchæ Constantinopolitani rejectos. Nihilominus quosdam Monachos Romæ reperire fuit, qui se hac occasione a Communione Papæ separantes, Acemetarum Delegatos sequi maluerunt. Igitur Papa datis ad Imperatorem Justinianum Litteris ipsius Edictum circa Fidem, cum consensu Episcoporum editum, approbat, quod ut magis pateret, Imperatoris Epistolam suæ inserit. Unde Authentice confirmat Propositionem: *Unus de Trinitate passus est*, eo modo quo Imperator eam veram esse pronunciaverat, scilicet, prius Doctrina de Trinitate & Incarnatione explicata, & addendo, quod in Carne sua passus sit. Deinde significat Papa, Monachos Acemetas fuisse a se damnatos, quo non obstante Imperatorem hortatur, ut, si Errores abjiciant, ipsos recipere.

*to. 4. Conc.
p. 1746.*

*Lib. Brev.
c. 20.*

ciperet. Hæc Epistola octavo Cal. Apr. Sæculum VI.
Justiniano quarto cum Paulino Consule A. C. 534.
id est 25. Martii anno 534. data.

Papa dimissis Imperatoris Delegatis,
ad Senatores Romanos Epistolam dedit,
ut, sicut ipsi cupiebant, doceret, quid
his Delegatis respondisset. In ea Epi- *Ep. 3. p. 1751*
stola dicit: *Indicavit nobis Imperator,*
tres ortas esse Quæstiones, nimirum, an
Jesus Christus possit vocari unus de Tri-
nitate. An in Carne sua passus fuerit
Divinitate impassibili permanente. An
S. Virgo Maria vere & proprie Dei Ge-
nitrix dici debeat. Imperatoris Fidem
approbavimus, atque testimonio Scriptu-
ræ & Patrum veram esse ostendimus.
Tunc Propositiones singulas ex Auctori-
tate probat. Omnium primum ex SS.
Patribus citat S. Augustinum, *Cujus Do-*
ctrinam, inquit, Ecclesia Romana secun-
dum Decreta meorum Antecessorum sequi-
tur & servat. Ad calcem Epistolæ edi-
cit, Ecclesiam Romanam damnare Mo-
nachos Acemetas, quos Nestorianæ Hæ-
resis evidenter convictos teneret. *Quam-*
obrem, ait, secundum Canones, qui jubent
ut Catholici excommunicatos devitent,
admoneo vos, ut nequidem ipsis colloqua-
mini, & nihil omnino vobis commune cum
ipsis sit. Ceterum Joannis Papæ Episto-
læ hac super re ab Epistolis Hormisdæ
Papæ non dissentiunt. Nam Hormisdas

Sæculum VI.
A.C. 534.

quidem offensum se indicat Monachorum ex Scythia importunitate, at nec eorum Personas, nec Propositionem, quam affirmabant, damnat; e contra Johannes Papa hanc Propositionem speciatim approbat, & Monachos Acemetas eam rejicientes excommunicat.

§. XL.

Codex Justiniani.

*L. 8. Cod. de
Sanct. Trin.*

Justinianus Imperator, acceptam Papæ Epistolam suo Codici, quem decima quinta Nov. ejusdem anni 534. secundo promulgari jussit, inseruit. Sub initium Imperii sui Leges Romanas corrigere aggressus primo Codicem, id est, Selectarum Constitutionum ab Imperatoribus Antecessoribus suis editarum Collectionem concinnari jussit. Id præcepit anno 528. cumque opus istud esset perfectum, anno sequenti 529. promulgavit. Deinde Codicem ex omnibus utilioribus veterum Jurisconsultorum libris confici, & Excerpta in Titulos distribui curavit. Huic Operi Nomen Digesta seu Pandectas dedit. Id fieri mandavit 15. Dec. 530. & postquam opus fuit absolutum, illud confirmavit, & 16. Dec. 533. promulgari curavit. Tum jubente Justiniano Institutiones compositæ, quæ pro introductione ad hos libros essent. Et iterum Codice suo emendari jussit alteram

*L. 1. de no.
Cod. fac. l. 2.
ibid.*

*L. 1. de vet.
Jur. in l. 3.
ibid.*

ram ejusdem Editionem in lucem dedit Sæculum VI.
 hoc anno 534. Ea est, quam hodieque A. C. 534.
 habemus. Ad hos Libros concinnandos
 opera celeberrimorum suæ ætatis Juris-
 consultorum, & ex optimatibus præci-
 puorum usus est. Hos inter Tribonia-
 nus Exactor, id est, quasi Cancellarius,
 primus habetur. Is erat quidem Doctis-
 simus, sed sordide avarus. Justitiam ac-
 cepto auro vendebat; Leges quotidie Procop. l.
 condebat, quotidie abolebat, ut privato- Perf. c. 24. 25
 rum, si cui forte favebat, utilitas exige-
 bat. In conversatione blandus & fa- Suiv. v.
 cundus Justiniano assentabatur, spondens Tribon.
 Principi, nunquam esse moriturum; nam
 paganus erat vel certe nulla Religione,
 & a fide Christiana remotissimus. Hæc
 forte causa fuit, quod aliqua Paganæ su-
 perstitionis vestigia in scriptis antiquo-
 rum Jurisconsultorum, ex quibus Dige-
 sta collegit, reliquerit.

§. XLI.

Concilia in Gallia.

Circa illud tempus Joannes Papa S. Cæ-
 sarii Arelatensis, & quorundam a-
 liorum Galliæ Episcoporum accepit Epi-
 stolas in Causa Contumeliosi Episcopi ep. 4. 5. 6.
 Rejenensis, multorum criminum propria
 confessione convicti. Rescripsit Papa E-
 pistolas tres, unam ad S. Cæsarium, ad
 Episcopos alteram, & tertiam ad Cleri-
 cos

Kk 4

cos

Sæculum VI. A. C. 534. cos Ecclesiæ Rejenfis datam, in quibus præcipit, ut Contumelioso omnes Functiones interdicanur, ipse in Monasterium detrudatur pœnitentiam acturus, postquam prius hanc licentiam petierit ab Episcopis dato Libello, in quo peccatum suum confiteatur. Interim Ecclesiam ipsius administret Visitator, qui solummodo Sancta Mysteria celebret, sed Clericos non ordinet, nec de Bonis temporalibus quidquam possit decernere. Epistolæ istæ septima Aprilis Paulino juniore Consule id est anno 534. datæ sunt. Sequitur deinde aliqua Exhortatio, quæ a S. Casario profecta creditur, adversus illos, qui volebant, ut Clerici alicujus criminis præsertim adulterii convicti Ministerio restitui possent, & generatim adversus teporem, qui illa ætate contempta vetere Disciplina circa Pœnitentiam irrepebat.

c. 3. 4. 5.

Duo habemus Galliaë Concilia, quorum unum anno superiore, alterum anno sequente celebratum. Quippe secundum Concilium Aurelianense jussu trium Regum Theodorici, Childeberti & Clotarii filiorum Clodovæi anno 22. Regni ipsius Nono Cal. Jul. nempe vigesima tertia Junii. 533. convocatum est. Canones viginti & unus contra Simoniam & diversos abusus conditi. Prohibetur ordinari Presbyter aut Diaconus illite-

illiteratus, aut qui formam Baptismi ne-
 fciat. Statuitur, ne deinceps foeminis
 Benedictio Diaconissæ detur, ob fragili-
 tatem sexus. Abbates, Solitarii, aut
 Presbyteri litteras Pacis dare prohiben-
 tur. Abbates, qui Episcoporum Manda-
 ta contempserint, excommunicentur.
 Qui ad Idololatriam revertuntur, aut
 comedunt Carnes immolatas, imo & illi,
 qui animalia ab animalibus occisa, suf-
 focata, aut aliqua tabe extincta mandu-
 cant, excommunicantur. Oblationes
 illorum, qui in aliquo crimine occisi
 fuerunt, si modo se ipsos non interfece-
 rint, recipiantur. Vota inter cantus &
 pocula, ritusque petulantem licentiam
 olentes reddi prohibentur, quia ejus-
 modi vota Deum non placant, sed irri-
 tant.

§. XLII.

SS. Episcopi in Gallia.

Hos Canones Episcopi viginti sex præ-
 sentes & quinque Presbyteri nomi-
 ne quinque Episcoporum absentium sua
 subscriptione confirmarunt. Adfuere
 Episcopi ex quatuor Provinciis Lugdu-
 nensibus, & tribus Provinciis Aquitaniæ.
 Memoratu digniores erant Honoratus
 Archiepiscopus Bituricensis, hujus Con-
 cillii Præses, Leontius Episcopus Aure-
 lianensis, qui loco secundo subscripsit,

Kk 5

Eleu-

Sæculum VI
A. C. 534.

c. 13.

c. 18.

c. 22.

c. 20.

c. 15.

c. 12.

Sæculum VI. Eleutherius Episcopus Antissiodorensis, quem Ecclesia 16. Aug. inter Sanctos colit. Leontius Archiepiscopus Senonensis, qui & ipse tanquam Sanctus 22. April. colitur, Delegatum misit. At Flavius Rothomagensis & Injuriosus Turonensis ipsi adfuere, & quamvis essent Archiepiscopi, tamen post aliquos Episcopos subscripserunt. Unde indicium habemus, Episcopos potius secundum tempus ordinationis, quam majorem minoremve Dignitatis gradum subscripsisse. Flavius in sua Ecclesia ab Indigenis sub Nomine *S. Flieu* honoratur, ejusque Corpus ad S. Martinum Pontesiæ quiescit. Illius S. Viri ætate Rex Clotarius Rothomagi fundavit Monasterium SS. Petri & Pauli, quod posteriore tempore ad *S. O-venum* appellatum est.

Injuriosus inter Episcopos Turonenses decimus quintus numeratur. Is *Austor* fuit, ut in ipsius Ecclesia Officium Tertiæ & Sextæ recitaretur. Ipse etiam constanter se opposuit Regi Clotario, cum imperasset, ab omnibus Regni sui Ecclesiis Redituum Partem tertiam Fisco suo pendi. Ceteri Episcopi omnes dato Chirographo repugnante licet animo morem gesserant; at Injuriosus huic imperio subscribere vigore Sacerdotali recusavit, dicens Regi: *Si Deo Bona ipsi consecrata auferes, brevi tibi Regnum auferet;*

Episcopi
Galliæ.

feret; *aequum enim non est, ut promptua-* Sæculum VI.
A. C. 534.
ria tua raptis pauperum Eleemosynis im-
pleantur; imo Principem Christianum
debet inde exprimere, quo famelici satien-
tur. His dictis Rege non salutato iratus
 recessit. Rex Episcopi sermone commo-
 tus, & S. Martini potentiam pertime-
 scens, misit, qui suo nomine a disceden-
 te veniam peterent, factum damnavit,
 rogavitque, ut sibi S. Martini Patrocinium
 impetraret.

Duo præterea Episcopi inter Sanctos
 deinde relati Concilio secundo Aurelia-
 nensi interfuere, scilicet, S. Lo, seu
 Lauto Constantinensis (Coutance,) cujus
 Memoriam Ecclesia 22. Sept. honorat,
 & S. Gallus Claromontanus, cujus Festum *Martyr. 22.*
 prima Julii celebratur. Is primis stirpi- *Sept Mar-*
 bus Arvernix natus erat, filius Georgii *tyr. I. Jul.*
 Senatoris & Leocadiæ, quæ a Vertio E- *Act. SS.*
 pagatho Lugduni sub Marco Aurelio pro *Ben. to. I. p.*
 Fide passo genus ducebat. Cum Gallus *116. Ex*
 esset primogenitus, Parens consentaneas *Greg. Tur.*
 Generi Nuptias cogitabat; ipse vero ad *vit. PP. c. 6.*
 Monasterium vicinum, quod tunc Cre- *Sup. lib. IV.*
 mona hodie autem Cornon dicitur, di- *S. 12.*
 lapsus, ab illius loci Abbate, impetrato Pa-
 rentis sui consensu, collata Tonsura Cle-
 ricis adscriptus, & in illam familiam su-
 scepius est. Cum S. Quintianus tunc
 Episcopus Claromontanus ad illud Mo-
 nasterium divertisset, & Gallum audi-
 visset

Sæculum VI. viffet cantantem, in Civitatem deducum apud se retinuit. Vocis ipsius suavitate captus Theodoricus Rex Gallum cum pluribus aliis Clericis Claromontanis Treviros secum deduxit. Præpripis vero Gallum a latere suo avelli ægre ferebat. Vir Sanctus cum aliquando cum Rege Coloniae versaretur, templum Idolorum, quæ adhucdum in illa Civitate adorabantur, incendit. S. Quintiano vita functo Impetratus Presbyter S. Galli propinquus eidem consilium dedit; iret celeriter, & Episcopi obitum Regi Theodorico indicaret, dicebatque Impetratus: *Si Deus Regi suggerat, ut tibi hunc Episcopatum conferat, agemus Deo Gratiâ, sin aliter evenerit, saltem rem gratam facies illi, cui hæc Sedes dabitur.* Itaque Gallus ad Regiam proficiscitur; & ecce eodem tempore obierat Aprunculus Episcopus Trevirensis. Adfunt illius Civitatis Clerici a Rege Theodorico postulantes, ut S. Gallum ipsis Episcopum daret. Respondit Rex: *Alium quærite, nam Gallo alium Episcopatum destino.* Ergo Trevirenses S. Nicetam elegerunt.

Interim Clerici Claromontani cum Decreto Electionis & magnis donis ad Regem perveniunt. Jam enim exinde pessima consuetudo nascebatur, ut Reges Episcopatum venderent, vel Clerici illum emerent.

A. C. 534.
 Sup. L.
 XXXI. §. 3.
 vit. PP.
 c. 6. n. 3.

vit. PP. c. 6.
 n. 3.

emerent. Sunt verba Gregorii Turo-
 nensis S. Galli nepotis. Rex ad Cleri-
 cos Claromontanos dixit: *Gallus Epis-*
copus vester est; simul præcepit, ipsum
 Presbyterum ordinari, voluitque, ut in
 signum communis lætitiæ ærarii publici
 sumptibus convivium Civibus instruere-
 tur. Itaque Gallo non pluris quam So-
 lidi aurei parte tertia, quam coquo mu-
 nusculum dedit, Episcopatus stetit. Ju-
 bente Rege a duobus Episcopis Claro-
 montium deductus, a Clericis Psallenti-
 bus exceptus, atque circa annum 527.
 Episcopus ordinatus est. In S. Gallo jam
 Episcopo præcipue Humilitatis & Chari-
 tatis studium enituit; nemo unquam
 perfectiore patientia illatas sibi injurias
 perferre visus.

§. XLIII.

Non nulli Sancti Episcopi.

Sanctus Nicetas seu Nicetius illo etiam
 tempore ordinatus jam nascens non
 obscurum omen attulit, Monachum i-
 psum fore; quippe capillorum corona
 capiti obducta ex utero materno prodiit.
 Unde probatur jam tunc, id est, circa
 annum 500. Tonsuræ Clericalis, puto,
 coronæ capillosæ, qualem Regulares ge-
 runt, usum fuisse. Parentes ipsius litte-
 ris instructum cuidam Abbati commen-
 darunt, cui deinde in Monasterii Regimi-

Act. SS.
Ben. to. I.
p. 191. ex
Greg. Tur.
vit. PP. c. 17.

Sæculum VI. A.C. 534. ne successit. Maxima apud Theodoricum Regem erat Nicetii Veneratio, quod Vir Sanctus eum sæpe de peccatis occultis moneret, ut ad emendationem adduceret. Quamobrem Rex Nicetium Episcopum Trevirensis ordinari anno 527. consentiente populo curavit. Hoc Rege vita functo anno 534. S. Nicetius eadem libertate, qua antea Patrem, etiam filium ejus Theodoricum, multa scelestæ perpetranti, reprehendebat. Cum quadam die Rex juvenis post Scripturarum Lectionem tempore, quo oblationes ad Altare deferebantur, Ecclesiam intrasset, S. Episcopus dixit: *Hic Missam non celebrabimus hodie, nisi Excommunicati discedant.* Ecce! Rege obedire recusante, derepente quidam juvenis a Dæmone correptus cœpit Episcopi Virtutes & Regis crimina manifestare. Rex obstupescens rogabat, ut Energumenus iste Ecclesia pelleretur; verum Episcopus dixit: *Prius illi exeant, qui te secuti sunt, Incesti, Homicidæ, Adulteri.* Tanta erat S. Nicetii constantia.

vit. ap. Sur. Illa ætate inter Illustrissimos Franciæ
 8. Jun. V. Episcopus fulgebat S. Medardus Episcopus
 Coint. an. Noviodunensis & Tornacensis. Natus creditur anno 456. Salencii prope
 456. n. 7. Noviodunum, & cum S. Eleutherio postmodum Episcopo
 530. n. 14. Tornacensi educatus est. S. Remigius eum Episcopum Veroman-
 531. n. 23.
 532. n. 10.
 545. n. 9.

manduensem ordinavit; sed post breve Sæculum VI.
 tempus Sedem transtulit Noviodunum, A. C. 534.
 locum munitiorem & tutiorem vetere Vit. S. E-
 Augusta, Territorii Veromanduensis Me- leuth. ap.
 tropoli, quæ in illo loco, aut non pro- Boll. 20.
 cul inde, ubi hodie Fanum S. Quini, ex- Febr.
 titit. Nam urbs illa sæpius olim a Bar-
 baris, rursusque ab Attila, anno 441. va-
 stata, tunc temporis continuis civilibus
 Regum Francorum bellis vexabatur. Post S. Medardus.
 non longum temporis spatium nempe
 anno 512. mortuo S. Eleutherio Torna-
 censi S. Medardus Populi, Regis, illius
 Provinciæ Episcoporum, & S. Remigii,
 qui Metropolitanus erat, consensu Epis-
 copus eligitur. Ergo exemplo prorsus
 singulari hujus alterius Ecclesiæ Regi-
 men, prima non relicta, in se suscipere
 coactus est. Exinde conjunctas has Ec-
 clesias ultra annos sexcentos unus Epis-
 copus scilicet Noviodunensem & Torna-
 censem rexit, quin tamen Diœceses con-
 funderentur, aut alterutra Cathedra sup-
 pressa fuisset. S. Medardus tam virtu-
 tibus quam miraculis clarus in ultima se-
 nectute anno 545. postquam annis 15. E-
 piscopatam gessisset, ad cælestia transit.
 Rex Clotarius Exequiis adfuit, jussitque
 Corpus transferri in agrum, qui Cro-
 viensis dicebatur, prope Sueffionem si-
 tum, eundemque ad ædificandum Mo-
 nasterium donavit.

S. Re-

Sæculum VI. S. Remigius jam anno 533. 13. Jan. e
 A. C. 534. vivis migraverat. Habemus ipsius Te-
 stamentum, quo Hæredes instituit Ec-
 clesiam Rhemensem & duos Nepotes ex
 Fratres Principium & Agricola Presby-
 terum, quos in ædibus suis educaverat.

*Bibl. I. l. I.
 in L.*

Ex hoc Testamento dispicitur, S. Remi-
 gio multos fundos fuisse, & non exiguum
 servorum numerum, cum eorum octo-
 ginta quatuor in hoc Instrumento nomi-
 net. Inter alia Legata istud maxime
 memorari meretur: *Lego Ecclesie mee*

*Greg. I. de
 Glor. Mart.
 c. 86.*

*Vas argenteum, dono mihi datum a Clo-
 doveo Rege illustris Memoriae, quem e sa-
 cris fontibus levavi. Volo ut ex eo Tur-
 ris parvula & Calix imaginibus orna-
 tus elaboretur. Ejusmodi turres Cibo-
 ria erant, in quibus Evcharistia asserva-
 batur. Ecclesia S. Remigii Memoriam
 colit prima die Octobr. qua ipsius Reli-
 quia translatae fuere. Successorem ha-
 buit S. Romanum Abbatem Medunti-
 nensem prope Treca; at Sedem Rhe-
 mensis ultra annos duos non tenuit.
 Inter S. Remigii Discipulos eminent
 S. Theodoricus, cui Regimen Monasterii,
 Rhemis a se fundati, & quod hodieque
 ab hoc S. Abbate Nomen gerit, com-
 misit.*

*Act. SS.
 Bene. to. I.
 p. 614. Flod.
 I. hist. 6. 23.*

Sub initium Regni Theodeberti, i-
 psiusque consensu Concilium Claromon-
 tii in Arvernia celebratum, cui inter-
 fuere

Sæculum VI. Rex aureorum Solidorum septem millia,
 A. C. 535. quæ Episcopus inter Cives distribuit.
 Illi hac pecunia commerciis utiliter im-
 pensa ad pinguiorem fortunam eluctati
 sunt, tuncque Episcopus Regi pecunias
 suas restituere parabat, qui respondit,
 non sibi his pecuniis opus esse, sufficien-
 tem usuram reputare, quod suo auxilio
 Civium illorum paupertas fuisset suble-
 vata.

§. XLIV.

Concilium Claromontanum.

Concilium Claromontanum octava Nov.
 post Consulatum Paulini junioris
 nempe anno 535. congregatum, & Ca-
 nones sexdecim conditi. Ut Patres ab-
 usui invalescenti, quo Clerici Regum fa-
 vore Episcopatus obtinebant, Leges op-
 ponerent, statuunt, ut ille, qui Episco-
 patum desiderat, electus a Clericis &
 Civibus cum Metropolitæ consensu or-
 dinetur; at potentium Virorum Patro-
 cinium a nullo quærat, fraus nulla ad-
 hibeatur, nemo metu cogatur, aut mu-
 neribus alliciatur, ut Electionis Decreto
 subscribat. Si hoc vitii deprehendatur,
 Clericus a Communione Ecclesiæ, cujus
 Regimen ambit, excludetur. Clerici
 a Potestatibus Sæcularibus contra Epis-
 copos suos tutelam non petant. Qui a
 Rege sibi conferri petunt cujusdam Ec-
 clesiæ

Can. 2.

c. 4.

clesiæ Bona, quibus pauperes defraudentur, illius Ecclesiæ Communione privabuntur, & nulla erit talis Donatio. Ille quoque excommunicetur, qui Ecclesiæ quocunque demum modo aut ratione, confectis tabulis donata subtraxerit, & subtracta Episcopo prima vice repetente non restituerit.

Omnes Clerici Festa Domini Natiuitatis, Pascha, Pentecosten, aliaque Festa solemnia cum Episcopo in Civitate celebrent, exceptis illis, qui vel in Civitate vel Ruri certis Titulis alligati sunt. Idem Civium Senioribus præcipitur sub pœna, ut illorum Festorum Communionem priventur. Prohibetur, ne Peristromatis aut velis Altaris Corpora mortuorum, nequidem Presbyterorum, congerentur, nec Vasa Sacra argentea Ecclesiæ in Nuptiis adhibenda cuiquam concederentur.

Post Canones visitur Epistola Synodalis eorundem Episcoporum ad Regem Theodebertum directa, in qua ad quorundam privatorum preces rogant Principem, ut efficiat, ne quis Bonis, quæ in alterius Regis Ditione possidet, exuatur, si modo illi imposta tributa pendat. Nempe Clodoveo fatis functo Regnum ipsius inter quatuor filios, Theodoricum, Clodomirum, Childebertum & Clotarium divisum fuerat.

Sæculum VI.
A. C. 535.

c. 14.

c. 15.

c. 3. 7. 8.

p. 1805.

Sæculum VI.
A. C. 535.

§. XLV.

S. Clodoaldus.

Sup. n. I.
Greg. III.
Hist. c. 18.

Clodomirus a Burgundionibus anno
524. occisus, tres filios tenera ætate
reliquit Theobaldum, Guntharium &
Clodoaldum, quos Clotildis ipsorum A-
via Parisiis in suo conspectu educari cu-
rabat. Cum hos unice diligeret, timuit
Childebertus, ne ipsa instigante Reges
a populo proclamarentur. Igitur misit,
qui secreto Clotarium Fratrem suum
Parisiis accerferet, ut communi consilio
decernerent, quid cum pueris agendum;
an abscissis capillis in plebis sortem es-
sent redigendi, an morte tollendi, &
Clodomiri Regnum inter se dividendum.
(Familia Regia hæc erat Prærogativa, ut
ex ea progeniti promissos capillos nutri-
rent) Clotarius comperto Fratris con-
silio lætus Parisios venit, dum Childe-
berto jubente rumor de industria spar-
gitur, congregari Fratres Reges, ut Pupil-
los in solium eveherent. Ad Reginam
Matrem mittunt, qui pueros accerferent,
Reges proclamandos. Clotildis mulie-
bri lætitia exiliens, bene prius prandere
Nepotes jussos mittit ad Patruos, adje-
ctis his verbis: *Filii mei jacturam non
sentiam, si vos in Solio ipsius sedentes
conspexero.*

Ubi

Ubi ad Patruos pervenerunt, com-
prehenduntur, a famulis & Moderatori-
bus avelluntur. Tunc vero Childeber-
tus & Clotarius Arcadium exploratæ fi-
dei hominem ad Clotildem cum forvi-
ce & nudo gladio mittunt, jubentque
dicere: *Reges filii tui interrogant, quid
his pueris fieri velis; an eligas, ut abscis-
sis capillis vivere sinantur, an ut ambo
jugulentur.* (Nam duo tantum ætate
majores capi potuerant, & tertium fidi
homines periculo eripuerant) Clotildis
hoc Nuncio exhorrens atque doloris si-
mul & iracundiæ impetu abrepta exclamavit:
*Si regnare non permittitis, malo
videre mortuos quam tonsos.* Arcadius
improba scdultate ad Reges reversus
ait: *Facite, quod decrevistis. Consen-
tit Regina.* Illico Clotarius Theobal-
dum Nepotum suorum natu majorem
decennem brachio arreptum & humi
afflictum sica infra axillam perforat &
interimit. Fratris ejulatu perterritus
Guntharius septennis ad Childeberti
pedes provolutus amplexusque genua
inter copiosas lacrymas clamabat: *Ca-
rissime Pater! prohibe! ne occidar, sicut
frater meus.* Childebertus vultu lacry-
mis madente ad Clotarium conversus
ait: *Frater mi! rogo te, ut amore mei
huic puero vitam dones. Quidquid in vi-
cem petieris, lubens dabo.* At Clotarius

Sæculum VI.
A. C. 535.

Sæculum VI. superante rabie respondit: *Puerum mihi*
A. C. 535. *cedes, aut tu pro ipso morieris. Tu me*
huc adduxisti! & tam subito mente mu-
tata fidem frangis? Childebertus pue-
 rum rejecit, quem Clotarius apprehen-
 dens trepidantis latus eadem sica, qua
 fratrem confoderat, haurit. Tum con-
 scenso equo, ac si nihil mali adeo fecisset,
 revertitur. Childeberto quoque ad
 prædia sua digresso, postea Clodomiri
 Regnum partiti sunt. Ita impletum est
 Vaticinium S. Aviti Abbatis Miciensis,
 dum Clodomirum Regem cohibere co-
 nabatur, ne Sigismundum, & liberos e-
 jus necaret. Clotildis Regina Nepotum
 suorum corpora Sarcophago immissa lu-
 ctu ingenti usque ad Ecclesiam S. Petri
 sequebatur, ubi inter Psalmorum cantus
 sepulta sunt. Exinde Regina Turonem
 se recepit, ubi reliquos vitæ annos in o-
 ratione continua, vigiliis, & omnium
 virtutum operibus transegit. Præter
 eleemosinas, quas privatis largiebatur,
 etiam Ecclesiis, Monasteriis & omnis ge-
 neris Domibus Pietatis causa fundatis
 agros munifice donabat. Tandem annis
 & meritis onusta Turone Sedente Epis-
 copo Injurioso circa annum 545. ex hoc
 mundo abiit. Corpus ejus Parisios trans-
 latum atque a filiis ejus Childeberto &
 Clotario in Sanctuario ejusdem Ecclesiæ
 S. Petri pone Regem Clodoveum Ma-
 ritum

Sup. n. 1.
Greg. III.
hist. c. 6.

ritum sepultum est. Hæc est S. Genovesæ Ecclesia, quam Clotildis ædificaverat. Reliquiæ ejus hodieque ibi existunt, atque Ecclesia 3tia Junii ipsius Memoriam honorat.

sæculum VI.
A. C. 535.

Mart. Rom.
3. Jun.

Clodoaldus junior Clotarii sævitia ereptus capillis sua manu sibi abscissis Mundo valedixit, & ad S. Severinum prope Parisios in Cellula inclusum se contulit. Habitu Monastico ab eo accepto, iisque, quæ sibi de Bonis paternis relicta fuerant, in Monasteria & Ecclesias collatis, rigidam admodum Monachorum vitam duxit. Deinde ut laudes hominum fugeret, essetque ignotus omnibus, in Provinciam peregrinatus, diu ibi mansit. Non nullis editis miraculis Parisios reversus & maximo omnium gaudio exceptus rogante populo ab Eusebio Episcopo circa annum 551. Presbyter ordinatur. Tandem *S. Cloud*, (ita enim vernacula nostra Clodoaldum vocamus) exstructo Monasterio in loco, quem *Novigent* dicebant, leucis duabus infra Parisios in ripa Sequanæ sito, post vitam sanctam anno 560. migravit ad Dominum. Monasterium posteriore ætate in Ecclesiam Collegiatam mutatum Sancti Reliquias conservat, & locus ab ipso Nomen habet. Ecclesia S. Clodoaldi memoriam septima Sept. colit. Primus is est, qui

Id. III. c. 18.
Act. SS.

Ben. p. 137.

Martyr.
7. Sept.

Sæculum VI. ex Genere Regum Francorum Sanctis
A. C. 535. accensetur.

§. XLVI.

Monasteria in Galliis.

Greg. vit.
PP. c. 5.

Jam illa ætate in Galliis florebant plurima Monasteria, & Sancti Anachoretæ, ex quibus, ne longus sim, tantum celeberrimos memorabo. Civitas S. Porciani in finibus Arvernix & Agri Borbonensis posita originem suam debet cuidam Monasterio, ad quod Porcianus barbari Domini mancipium sæpe confugiebat, ut se furentis Heri crudelitati eriperet. Tandem in eodem susceptus & ob vitæ merita Abbas electus est. Cum Viri Virtutes & Miracula eidem apud Regem Francorum Theodoricum in Arvernia anno 525. bellum gerentem Venerationem peperissent, Rex ipsius precibus multis captivis libertatem reddidit. Ecclesia S. Porciani Memoriam honorat 24. Nov. sed ipsius Abbatia annis abhinc octingentis in Prioratum Benedictinorum, Abbatix Turnensi subjectum, redacta est. Monasterium quoque Combrundense in Arvernia in Prioratum Abbatix Menatensis in eadem Provincia mutatum.

Mart. Rom.
 24. Nov.

Hæc Abbatia jam Clodoveo regnante fundata Magnorum Sanctorum, atque inter alios SS. Calasii & Aviti Seminarium

rium fuerat. Cum deinde Disciplina languor irrepsisset, eam S. Brachus seu Brachion reformavit. Is in Sæculo Sigivaldo Arvernix Comiti famulabatur, qui dum apros in venatione insectabatur, ipse utebatur opera. Cum aliquando aprum persequitur, ille refugium quaesivit prope cellulam cujusdam Sancti Eremicolæ, in illa Sylva degentis, cui nomen Æmilianus. Vir hic sanctus Brachioni persuasit, ut se totum Deo dedere statueret; qui mortuo postea Domino suo, ad ipsum se contulit. Æmiliano fatis functo successit Brachion in ejus Cella, quæ interim in Monasterium excreverat. Id Brachion Ranichildis Sigivaldi filix munificentia adjutus iterum auxit, & deinde in Regionem Turonensem profectus, duo ibi fundavit Monasteria, quibus Abbates præfecit. In Arverniam reversus Abbas Menatensis esse jubetur, ut Disciplina vigorem reduceret, ibique anno 576. diem clausit.

Abbatiam Cellensem in Agro Bituricensi S. Eustius opibus Childeberti Regis suffultus fundavit. Is quondam a Parentibus Abbati Patriciensi venundatus, ab ipso Monachi habitum accepit, & postea Presbyter ordinatus est. Deinde in solitudinem prope Carum fluvium secessit. Rex Childebertus anno 531. illuc transiens in Hispaniam moturus

Sæculum VI.

A. C. 535.

Greg. vit.

PP. c. 12.

Brachion

Abbas.

Vit. ap.

Lab. Bibl.

nov. to. 2.

p. 371.

vit. Coint.

an. 531.

Sæculum VI. Sancto Viro quinquaginta Solidos obtulit, qui respondit: *imo satius erit, si hoc*

aurum aliis dederis, qui illud pauperibus

elargiri possint. Mibi sufficit, veniam a

Deo pro peccatis meis deprecari. Ceterum

Regi Victoriam vaticinatus est, &

prosperum profectiois eventum. Rex,

pecuniis inter pauperes sparsis, votum

edidit, in hoc loco se extructurum Ec-

clesiam, in qua S. Senis corpus quiesceret,

& quod vovit, implevit. Abbatiam Cel-

lensem hodie Fulienses obtinent.

Boll. 28.

Jan. Act.

SS. Ben. to.

i. pag. 693.

Greg. Conf.

c. 87. Coint.

an. 539. n. 18.

Greg. Conf.

c. 42.

In Burgundia jam tunc celebrabatur

Abbatia Reomaensis fundata a S. Joanne

Presbytero, a quo deinde Nomen acce-

pit. Natus is erat in eadem Regione &

Territorio Lingonensi Patre Hilario Sena-

to, cujus virtutes Gregorius Turonen-

sis laudat. Necdum vicenario major re-

lictâ Cognatione sua in Cellulam mani-

bis suis constructam se recepit. Tunc

longius recessit, & habitavit in Solitudi-

ne Tornedorensi, ubi primum Discipulos

duos, & deinde plures habuit, fundavit-

que Monasterium, quod ut melius infor-

maret, celeberrima Galliæ Monasteria in-

visit, & laudabiles consuetudines annota-

vit. Rursus abdicato Regimine, & reli-

cto Monasterio, cum duobus Discipulis

in Monasterium Lerinense se abdidit, an-

nosque ferme octodecim ibi latuit; post-

ea autem cognitus, & a S. Gregorio Epis-

copo

copo Lingonensi revocatus est. Tum ^{Sæculum VI.} Congregationem suam ipso absente in ^{A. C. 535.} teporem lapsam reformavit, & S. Marcarii Ægyptii Regulam induxit. ^{Abbatia fundata.} Præp-
 mis a labore manuum non cessandum esse inculcabat, quo humilitas & animi puritas conservarentur. Sæculares in Oratorium Monasterii non admittebat, non nunquam tamen Verbum Dei populo prædicabat. Vitam protraxit usque ad annum centesimum vigesimum octavum, & circa annum 540. obiit. Abbatia ipsius ^{Mart. Rom. 28. Jan.} sub nomine Monasterii S. Joannis nota est. Ecclesia ejus Festum 28. Jan. celebrat.

Joannis Discipulus fuit S. Sequanus, cujus virtutes tam cito enituere, ut anno decimo quinto Diaconus, & vigesimo ^{Greg. Conf. c. 88. Act. SS. Ben. to. 1. p. 263.} Presbyter ordinaretur. Postquam vitæ Monasticæ Regulas apud S. Joannem Reomaensem satis didicisset, in Solitudinem ejusdem Diocæsis Lingonensis prope fontes Sequanæ recessit, ubi Auctor extitit Monasterii Segustrensis, quod posteriore tempore a Fundatore suo Nomen accepit. Multis editis Miraculis Senex obiit ^{Martyr. R. 19. Sept.} circa annum 580. Ecclesia eum decima nona Sept. honorat.

In illa Galliarum Parte, quæ tunc Neustria dicebatur, duo celebres Monasteriorum Fundatores S. Marculus, & Ebrulfus florebant, ambo in Territorio Bajocensi nati. S. Marculus Sancto ^{Bol. 1. Maji. to. 12. p. 70.} Possessori

Sæculum VI. Sessori Episcopo Constantino S. Lautonis
A.C. 535. Antecessori instituendum se tradidit, qui

Act. Ben. to. Clericis adscriptum, & Presbyterum ordi-
I. p. 128. natum misit, ut in sua Diœcesi Evangelium
prædicaret. Marculus Fundum Nanto-

liensem in Ditione Constantinensi situm
a Rege Childeberto obtinuit, & in eo Mo-
nasterium condidit. Pluribus aliis Mo-
nasteriis fundatis circa annum 558. e vi-
vis abiit. S. Ebrulfus juvenis inter Au-
licos Regi serviebat, ob oris facundiam

Act. Ben. p. magni æstimatus. Uxorem habebat, sed
354. *Sue. 29.* elapso non multo tempore divisi sunt.
Dec. Illa prior Monasterium Virginum ingres-
sa est, & ipse Bonis suis in egenos disper-

sis in quoddam Monasterium se recepit;
cumque ibi ipso Judice fratres plus justo
ejusdem virtutes venerarentur, ut hono-
rem fugeret, cum tribus Monachis in Syl-
vam, quæ tunc Uticum, hodie *Ouche*, di-
citur in Diœcesi Lexoviensi, abscessit. In
illa solitudine aliquot latronibus ad fru-
gem reductis, cum ipsius fama magnum
Discipulorum numerum attraheret, fun-
davit Abbatiam, quæ diu a Sylva, quam
incoluerat, dicta, hodie S. Ebrulfi No-
men gerit. S. Ebrulfus quædam patra-
vit Miracula, atque etiam duos mortuos
excitasse fertur. Obit anno 596. & ab

Mart. Rom. Ecclesia 29. Dec. colitur. Hic Sanctus
29. *Dec.* Ebrulfus cum alio æque S. Ebrulfo Abba-

Act. Ben. p. te, qui eodem ferme tempore prope Bel-
366. lovacum

lovacum degebat, non est confundendus. Sæculum VI.
A. C. 535.

§. XLVII.

Joannis II. obitus. Agapitus Papa.

Joanni Mercurio Papæ 26. April. anno 535. postquam sedisset annis tribus & quatuor Mensibus, ad Cœlum translato, successit Agapitus Archidiaconus Gordiani Presbyteri Filius, qui quarta Maji ordinatus ferme anno uno Sedem obtinuit. Sub Pontificatus sui Auspicia in medio Ecclesiæ Anathematizationis Libellis, quos Bonifacius Papa ab Episcopis & Presbyteris contra Dioscorum æmulum suum extorserat, publice comburi jussis, Ecclesiam ab invidiosa rei memoria liberavit. Contumeliosus Episcopus Rejenfis, quamvis causa ipsius ex Mandato Joannis Papæ ab Episcopis Galliæ fuisset judicata, nihilominus ab eorum Sententiâ ad Sanctam Sedem sibi appellandum esse existimavit. Hinc Agapitus Papa ad S. Cæsarium Arelatensem scripsit in hunc modum: *Judices delegabimus, ut ea, quæ in Causa Contumeliosi egistis, examinent. Quamvis vero ei licentiam ad Ecclesiam suam redeundi dederitis, tamen suspensus sit, donec feratur Sententia. Solum Bona ipsius propria ei redantur, & unde congrue sustentetur. Interim de Bonis Ecclesiæ nihil valeat decernere,*

*Sup. §. 25.
Lib. Pont.*

Sup. §. 40.

Ep. 7.

Sæculum VI. *nere, & Missam non celebret, sed Visita-*
 A.C. 535. *tor ipsius munere fungatur.* Hæc Episto-

Ep. 6.

la decimo quinto Cal. Aug. post Consu-
 latum Paulini junioris, id est, decima
 octava Julii anno 535. data est. Alia Epi-
 stola eadem die data Agapitus Papa S. Cæ-
 sario licentiam concedere renuit Fundos
 Ecclesiæ alienandi ad alendos pauperes,
quia, inquit, adversus Canones agere non
audemus, quæcunque nascatur occasio, aut
cujuscunque etiam Personæ utilitas id ex-
poscere videatur.

§. XLVIII.

Justinianus Africam recuperat.

Inter hæc Summus Pontifex acceptis
 Epistolis Synodicis Episcoporum Afri-
 cæ ipsorum Ecclesias Libertati redditas,
 & a jugo Vandalorum vindicatas, com-
 perit. Cum jam anno 531. Rex Vanda-
 lorum Hildericus a Gilimero, cui post
 eum corona destinabatur, Solio dejectus
 fuisset, Justinianus, hujus facinoris vin-
 dicta in se suscepta, foedera inita inter
 Zenonem Imperatorem & Regem Gen-
 sericum fregit. Itaque anno Regni sui
 septimo, cum tertio Consul esset, nem-
 pe 533. quingentarum navium Classem
 Belisario Præfecto in Africam misit. Ante-
 quam Belisarius mari se committeret, Im-
 perator Prætoriam ad littus & Cæsareum
 Palatium, quam proxime poterat, advehi
 iussit

Lib. I. ff. de
Confir. di-
gest.

Procop. I.
Vand. c. 12.

jussit, atque Epiphanius Patriarcha con- Sæculum VI.
 gruis precibus navigio benedixit, impo- A. C. 535.
 sito uno milite neo-baptizato. Vix fue-
 re, qui Africam defenderent; igitur Ro-
 manorum exercitus in Vigilia Festi S. Cy-
 priani, id est, 13. Sept. mœnibus Civita- ibid. c. 21.
 tis Carthaginensis admotus est. Extra
 urbem in littore maris Ecclesia erat S. Cy-
 priani honori dedicata, quam Arianæ Fe-
 stum celebraturi exornaverant. Purga-
 verant pavimentum, lucernas suspende-
 rant, atque omnia ornamenta, quæ in
 Thesauro servabantur, expromserant.
 Verum cum eadem die aliquot Vandalo-
 rum turmæ, hæud procul inde castra me-
 tata, a Romanis fuissent profigatæ, au-
 fugientibus Arianorum Presbyteris Ca-
 tholici Ecclesiam S. Cypriani ingressi lu-
 cernas accendunt, & Festum solemniter
 celebrant. Gilimero capto Vandalorum
 in Africa Regnum post annos centum &
 septem, ex quo eam occupaverant, Ju-
 stiniano quarto Consule, Indictione duo- Sup. XXIV.
 decima, nempe anno 534. extinctum est. S. 51.

Belisarius Constantinopoli triumphavit. Inter spolia opima, quæ in hoc Tri-
 umpho circumferebantur, nihil magis vi- L. II. Vand.
 su dignum fuit, quam Vasa Sacra Jeroso- c. 9.
 lymitana ab Imperatore Tito olim Ro- Africa sub-
 mam allata & a Genserico expilata urbe acta.
 Carthaginem translata. Quidam Judæus Sup. l. II.
 inspectis his Vasis ad aliquem Procerum S. 40.
 dixit: Sup. lib.
 XXVIII. S. 55.

Sæculum VI. A.C. 535. dixit: *non licet hæc vasa in Palatium Constantinopolitanum inferre, quia illa in eo solum loco esse oportet, in quo posuit ea Salomon. Ut hoc crimen puniret Cælum, Imperii Caput Roma olim a Gensericō direpta, & nunc a Romanis Regia Vandalorum Sedes capta. (*)* Cum hæc dicta ad Imperatorem fuissent relata, timore correptus mox omnia illa Vasa ad Ecclesias Jerosolymitanas transferri iussit.

Africa subacta Justinianus Reipublicæ formam, & Magistratus, restituit. Tunc Africa in septem Provincias divisa; nimirum Zeugitanam, quæ prius Proconsularis dicebatur, Carthaginensem, Byzacenam, Tripolitanam. Has quatuor Viri Consulares regebant. Tres alia

L. I. Cod. de
Præf. Præt.
Afr.

(*) Speciosa satis hic Judæus afferebat argumenta. Nempe ejusmodi argutiis obstinata hæc Natio suæ Perfidia velamen obtendit. R. P. Boucherius Ord. Min. in suo Fasciculo Sacro seu Itinere in Terram Sanctam Colloquium refert, quod vir Catholicus & Judæus miscuere. Quærebat ex Judæo Catholicus, quam ob causam Deus Populum suum in Veteri Testamento toties dura captivitate premi permisisset? respondit Judæus, hæc pœna Deum Patrum suorum Idololatriam castigasse. Rursus Catholicus; quænam Captivitas ceteris omnibus fuisset longior. Respondit Judæus, fuisse illam septuaginta annorum, nimirum Babylonicam. Instat Catholicus: cur

vero

aliæ erant Numidia, Mauritania & Sardinia, in quas Præsides missi. Omnes autem Præfecto Prætorio Africæ, qui Carthagine Sedem habebat, parere jussi erant. Justinianus multas urbes restauravit, multa ædificia & Ecclesias magnæ molis eduxit. In una Urbe Leptiensi quinque Ecclesias, & cæteris spectabiliorum S. Virgini dedicatam extruxit. Item aliam eidem Virgini in urbe Septa prope fretum, quæ hodie Ceuta dicitur, ædificavit. Rursusque aliam Carthagine, & in eadem urbe Monasterium, quod a suo Nomine Justinianeum appellari voluit.

Sæculum VI.
A. C. 535.

Proc. ædif.
Lib. VI.

§. XLIX.

vero postquam Titus Jerosolymam cepit, Captivitas hæc ultima & Gentis vestræ calamitas jam annos mille & septingentos durat? Reponit Judæus, Gentis suæ avaritiam & inter Fratres Discordiam illa Peccata esse, quæ Deus tam diuturna Captivitate puniret. Ad hæc Catholicus: Quis credat, hodie avaritiam vestram & Discordiam graviora peccata esse, & majore pæna digna, quam olim Patrum vestrorum Idololatriam, quod est peccatorum omnium maximum? imo Deus effusum Filii sui Sanguinem vindicat, & Judæorum rabiem, clamantium: Sanguis ejus sit super nos, & super filios nostros! Matth. 27. 25. Non habuit Judæus, quod reponeret.

Hist. Eccles. Tom. VII.

M m

Sæculum VI.
A.C. 535.

§. XLIX.

Concilium Carthaginense.

*Ep. Synod.
to. 4. Conc.
p. 1755.*

Interea Bonifacio Episcopo Carthaginen-
si vita functo suffectus est Reparatus,
qui Concilium Generale Africae secun-
dum consuetudinem, ob miseram Servi-
tutem per integrum Sæculum interrump-
tam, convocavit. Aduere Episcopi du-
centi septendecim in Basilica Fausti, ubi
multorum Martyrum Corpora quiesce-
bant, congregati. Maximas Deo Gra-
tias ob suam Liberationem inter lacry-
mas agentes ad reducendam Disciplinam
animum adjecerunt. Concilio Niceno
perlecto deliberabant, quomodo Episco-
pi Arianorum, qui ad Ecclesiam Catho-
licam regrediebantur, essent recipiendi.
An Dignitatem Episcopalem essent reten-
turi, vel tantum ad Communionem lai-
cam admittendi. Quamvis vero hujus
Concilii Patres non obscure mentem
suam aperuissent, illos tanquam Episco-
pos non esse recipiendos, statuerunt ta-
men, ut prius S. Sedes consuleretur. In
hunc finem duo Episcopi fuere delegati
Cajus & Petrus, atque unus Diaconus,
nomine Liberatus, qui jam illo tempore,
quo causa Monachorum Acemetensium
movebatur, Romam missus fuerat. His
commissa est Epistola Synodica ad Joan-
nem Papam, tunc in vivis agentem, di-
recta,

recta, in qua præterea quærebatur; an ^{Sæculum VI.} qui infantes ab Arianis fuissent baptizati ^{A. C. 535.} ad Ordinem Clericalem evehi possent. Quia etiam Episcoporum aliqui, Vandalis dominantibus, mare trajecerant, rogatur Papa, ne ad suam Communionem illos recipiat, qui exhibitis Episcoporum Africæ litteris probare non poterunt, se ob utilitatem Ecclesiæ missos.

In hoc Concilio Felicianus Episcopus Ruspensis quæsit, quid sibi circa ^{p. 1785.} Monasterium a S. Fulgentio Antecessore suo fundatum observandum esset. Felix ^{Concilium} Episcopus Zactaviensis in Numidia No- ^{Carthagi-} mine Concilii respondit, nihil eorum, ^{nense.} quæ Bonifacius Archiepiscopus præcepisset, esse mutandum; Monasteriis plenam Libertatem, a Conciliis concessam, esse relinquendam, scilicet, Monachis Episcopum Diocesenum adeundum, ut Clericos ordinari, & Oratoria consecrari peterent. Monachi sub Regimine suorum Abbatum essent, quo mortuo alium eligerent, nec istam electionem Episcopus sibi reservare posset. Si in Electione discordiæ orirentur, aliorum Abbatum judicio componerentur.

Ejusdem Concilii Carthaginensis Patres ab Imperatore Restitutionem Bonorum & Jurium Ecclesiarum Africæ, quæ Vandali usurpaverant, petierunt. Ob hanc rem Diaconus, cui Nomen Theodorus

Sæculum VI. A. C. 535. ap. Bar. an. 35. p. 234. Nov. 37. Edit. Pitha. p. 691. dorus, Constantinopolim missus ab Imperatore Justiniano obtinuit Legem ad Præfectum Prætorium in Africa directam, in qua præcipit, ut omnes fundi Ecclesiis Africæ erepti restituantur, ea conditione, ut tributa pendantur. Ædes etiam, & Ecclesiarum Cimelia reddantur. Ariani, aut Donatistæ, Conventus agere, Episcopus aut Clericos ordinare, baptizare, quemquam pervertere, aut aliquo munere publico fungi prohibentur. Ecclesiæ Carthaginensi omnia jura a Legibus antecedentibus Ecclesiis Metropolitanis asserta sint salva. Hæc Lex prima Aug. Belisario Consule, id est, anno 535. data.

§. L.

Leges Ecclesiæ faventes.

Justinianus eodem anno plures Leges Ecclesiæ utiles condidit. Has omnes Novellæ ejus, ita dictæ, quod promulgato Codice essent posteriores, complectuntur. Sexta de Ordinationibus Episcoporum & Clericorum decernit, id est, hortatur, ut Canones observentur. Præcipit etiam, ut Episcopus uxorem non habeat, nec liberos, & saltem Menses sex inter Clericos vel in Monasterio fuerit. Canones non ignoret, & in sua Ordinatione interrogetur, an juxta Canones vitam suam velit instituire. Id hodie adhuc

§. 4. 7.

§. 8.

huc in Ordinationis Formula legimus. Sæculum VI
A. C. 535
 Simonia tam severe prohibetur, ut credi
 possit, quod inciperet esse frequentissi-
 ma. In hujus sceleris pœnam statuitur,
 ut reus non tantum a Dignitate, quam
 ambiebat, arceatur, sed etiam illa, quam
 habet, privetur, & restituta pecunia æra-
 rio-Ecclesiæ addicatur. Laici ad resti-
 tuendum duplum, atque ad Exilium per-
 petuum condemnantur. Omnis condi-
 tionis homines audiantur, si contra ali-
 cujus ordinationem quidquam afferant,
 & prius nemo ordinetur, quam Accusa-
 toris argumenta fuerint ad examen vo-
 cata.

§. 9.

§. 10.

c. 2.

c. 3.

c. 4. 5.

c. 7.

Novellæ.

c. 8.

Episcopus plus anno ab Ecclesia sua
 non absit. Si quæ Causa Ecclesiæ lon-
 gioris anno moram petat, aliquem Cle-
 ricorum constituet, qui eam prosequatur.
 Nulli Episcoporum liceat ad Aulam se
 conferre sine consensu sui Metropolitæ,
 nec Imperatori colloqui, nisi prius Causæ
 suæ rationem Patriarchæ Constantinopo-
 litano exposuerit. Presbyteris & Cleri-
 cis præprimis Continentia commendatur.
 Diaconissæ sive Virgines sive viduæ quin-
 quagenariis majores sint. Clerici, qui ve-
 stem & vitam Clericalem dimiserint, Ma-
 gistratibus in functionibus publicis servi-
 re cogentur. In singulis Ecclesiis Cleri-
 corum numerus in fundatione præscri-
 ptus servetur, & non augeatur. Hæc

Mm 3

Lex

Sæculum VI. Lex ad Euphemium Patriarcham Constantinopolitanum directa est, atque etiam, quia universalis est, ad Patriarcham Alexandrinum, qui non nominatur, ad Ephrem Antiochenum, Petrum Jerosolymitanum, & ad Præfectos Prætorio Orientis & Illyrici missa.

Quod in Parte tertia de diminutione Numeri ingentis Clericorum continetur, speciatim pro Ecclesia Constantinopolitana in Novella tertia præscriptum fuerat. Ab initio Ecclesiarum Fundatores opes suppeditaverant sufficientes, quibus omnes Clerici sustentarentur, atque numerum Presbyterorum, Diaconorum, Diaconissarum, Subdiaconorum, Cantorum, Lectorum, & Ostiariorum, quot ad Ministerium Ecclesiæ necessarii essent, definerant. Postea autem Episcopi, dum supplicantibus plus justo indulgent, Clericorum numerum immensum auxerunt, ita ut, cum Ecclesiæ Reditus eorum stipendiis non sufficerent, pecuniæ mutæ accipiendæ fuerint, dandæ usuræ, fundi oppignorandi, & postquam Clericis fides apud Creditores perierat, alienanda fuerint Bona. Ita nempe Ecclesiarum opes pessumdabantur. Igitur Imperator prohibet, ne ullæ jam ordinationes fiant, usque dum plures non essent Clerici, quam per Fundationem sustentari possent. Speciatim vero de magna Ecclesia Constantinopo-

c. I.

tinopolitana præcipit, ut plures non aliat
 quam Presbyteros sexaginta, Diaconos
 centum, Diaconissas quadraginta, Sub-
 diaconos nonaginta, Lectores centum &
 decem, & Cantores viginti quinque, ita
 ut totus Clerus quadringentis viginti
 quinque viris constet. Præterea memo-
 rantur Ostiarii centum, qui inter Cleri-
 cos censerī non videntur. Id autem no-
 tandum, hos Clericos præter Ecclesiam
 Cathedralē etiam duabus aliis Ecclesiis
 ministrasse. Conditio Clericorum in uno
 loco stabilis sit, nec liceat illis postulare,
 ut a minore Ecclesia ad majorem trans-
 eant.

Sæculum VI.
 A.C. 535.

c. 2.

c. 1.

c. 2.

Justiniani
 Novellæ.

c. 3.

c. 4.

c. 6.

c. 8.

In Novella septima Imperator prohi-
 bet Ecclesiarum Bona alienari. Primo
 nulla Ecclesia Monasterium aut Hospi-
 tium Bonorum suorum immobilium ali-
 quod alienare possit. Soli Principi li-
 ceat, aliquod immobile Ecclesiæ cum alio
 æqualis, aut majoris valoris permutare.
 Emphyteusis Bonorum Ecclesiasticorum
 non sit perpetua, sed in Emphyteuta libe-
 ris ejus & Nepotibus terminetur. Potest
 immobile Ecclesiæ in usumfructum acci-
 pi ea conditione, ut aliud æqualis pretii
 immobile Ecclesiæ detur, atque tam
 unum quam alterum post mortem Usu-
 fructuarii Ecclesiæ cedat. Potest Bonis
 Ecclesiæ hypotheca generalis non autem
 specialis imponi. Sacra vasa non alia

Mm 4

cx

Sæculum VI. ex causa quam ad redimendos captivos
A. C. 535. alienare liceat. Monasteria, in quibus
 Oratoria & Altaria sunt, vendi non pos-
 sint, & in usus profanos adhiberi, quod
 in Ægypto factum fuerat.

c. 11.

Novella quinta ad Monachos spectat.

c. 1.

Nullum fundetur Monasterium sine licen-
 tia Episcopi, qui ibi Crucem erigat, &

c. 2.

precibus suis locum consecret. Novitii
 annis tribus stabunt, antequam Habitum
 accipiant, & profiteantur; utrumque
 enim eodem tempore fiebat. Hoc tem-
 poris spatio, qui Servi sunt, vindicari
 possint. Monachi in eadem Domo habi-
 tabunt, & in eodem loco dormient. Bo-

c. 3.

na Monachi Monasteria acquirantur, &
 si egrediatur, ea repetere non possit. Ipse

c. 4. 5.

Magistratum famulatio sicut Clericus

c. 6.

Desertor addicetur. Si ad aliud Mona-

c. 7.

sterium transeat, Bona priori Monasterio

c. 8.

sint acquisita. Si Monachus Clericus or-
 dinetur ex numero illorum, quibus per-
 missum est inire Matrimonium, & Matri-
 monium etiam ineat, ex ordine Clerico-
 rum ejiciatur. Abbatem Episcopus eli-

c. 9.

gat, qui non ætatis sed meriti rationem
 habeat. Omnia hæc Præcepta etiam ad
 Monasteria Virginum extenduntur. Le-
 ges istæ ad Epiphanium Patriarcham Con-
 stantinopolitanum diriguntur, estque om-
 nino conjiciendi locus, ipsius potissimum
 consilio fuisse conditas.

Post

Post Legem aliam, quæ ad Rectores Sæculum VI.
 Provinciarum spectat, occurrit Edictum A.C. 535.
 ad omnes Archiepiscopos & Patriarchas Nov. 8.
 directum. In eo præcipit Imperator, ut
 Legem præcedentem ab omnibus obser-
 vari diligenter curent, & Magistratus, qui
 munere suo fungerentur, aut negligenter,
 indicent. Jubet etiam, ut postquam
 Lex fuerit promulgata, in Ecclesia cum
 Vasis Sacris asservetur, & lapidibus in-
 cidatur, Ecclesiarum porticibus affigenda.

Justinianus Imperator comperto, Aga-
 pitum Papam fuisse ordinatum, misit ad *Agap. ep. 4.*
 eum Fidei Confessionem, rogavitque, ut
 permetteret, Arianos conversos suas Dig-
 nitates servare. (*) Id ad Delegationem
 Concilii Carthaginensis referri debere vi-
 detur. Imperator in ea Epistola etiam
 Stephani Episcopi Larissæi & Achillis in
 ipsius locum ab Epiphanio Constantino-
 politano ordinati mentionem faciebat.
 Tandem petebat, ut Episcopum Justinia-
 nensem crearet suum in Illyrico Vicarium.
 Erat Justinianæa magna Civitas, quam
 Justinianus in Dardania prope illum Pa-
 gum, in quo ipse primo lucem aspexerat, *Procop. 4.*
 ædificari jussit. Hanc appellavit Justi- *ædif. c. 1.*
 nianæam

Mm 5 nianæam

(*) Quis non videt, Justinianum Orientis Im-
 peratorem hoc facto fuisse professum, quod Pon-
 tificex Romanus totius Ecclesiæ Christianæ Ce-
 put sit?

Sæculum VI. nianæam primam, ut ab aliis, quibus
A. C. 535. idem Nomen imposuit, distingueret, &
 Illyrici Metropolim esse voluit.

§. LI.

Agapiti Papæ Epistolæ.

Papa Imperatori rescribens Fidei Con-
 fessionem approbat, partas Victorias
 & Imperii incrementum gratulatur.
Epist. 4. Quod ad Arianos pertinet, laudat zelum
 Imperatoris eorum Conversionem cu-
 pientis; at simul excusat, dicens, nihil
 se posse decernere contra Canones (*)
 æque unum ac alterum prohibentes, ne
 Hæretici reconciliati nec ad ordines al-
 tiores promoveantur, nec in illis, in qui-
 bus sunt, conserventur. *Conversionem
 suam, inquit, non esse sinceram produnt,
 si ambitionem premere nequeant. Cau-
 sam vero Stephani Larissæi, cum consen-
 tias, ut a Legatis Nostris excutiatur, il-
 lis, quos propediem missuri sumus, tractan-
 dam commitemus, & jam nunc Achillem
 in Nostram Communionem recipimus. Ad
 purgandum Episcopum Epiphanium, quod
 ipsum ordinaverit, affers, ipsum tuo Man-
 dato id fecisse, sed ipsum, cum Episcopus
 esset, monere te oportebat, quid Sacra Se-
 dis*

(*) S. Agapitus Papa hoc Responso facem
 præfert ad decidendam illam Quæstionem, an Pa-
 pa sit supra Canones.

dis Reverentia exigeret. Ceterum dicit Sæculum VI.
Papa, Legatos suos Imperatori indica- A. C. 535.
turos, quid in Negotio novæ urbis Justi-
nianæ factururus esset. Epistola ista 15.
Octobr. & ex consequenti anno 535. da-
ta est. Omnino etiam Agapitus Papa
Legatos Constantinopolim quinque Epis- Conc. Const.
copos, scilicet Sabinum Canusinum, Epi- Act. 1. to. 5.
phanium Eclanensem, Asterium Salerni- p. 11.
tanum, Rusticum Fesulanum, & Leonem
Nolanum misit.

Interim Episcopis Africæ, Epistola
Synodica, quam ad Joannem Papam scri-
plerant, obsignata, cum eos, qui eam
delaturi erant, hyemalis rigor a suscipien-
do itinere retardaret, affertur nuncium,
mortuum esse Pontificem, & ordinatum
Agapitum. Itaque Reparatus Gratulato-
rias ad novum Pontificem adjunxit. Re-
scripsit ei Papa, simulque ad Epistolam Sy-
nodicam ad Antecessorem suum directam Epist. 2.
respondit. Præcipit, ab antiquis Statutis
non recedere, & Arianos contentos esse, si
ad Ecclesiam Catholicam recipiantur qua-
cunque ætate baptizati fuissent, non au-
tem exigere, ut ad Clericalem ordinem ad-
mittantur, vel in quocunque gradu con-
ferrentur. Consentit etiam Papa, Cle-
ricos peregrinos recipi non debere, nisi
Superiorum suorum licentiam exhibeant,
ut Clericis per orbem vagandi occasio
adimatur.

Itaque

Sæculum VI. Itaque Ecclesiæ Africanæ post tot ca-
 A. C. 535. lamitates reflorescebant, & conversio-
 ne quorundam Barbarorum augebantur.
Procop. IV. ædif. c. 8. Nimirum fidem susceperunt Mauri, qui
 Regionem Tripolitanæ vicinam incole-
 bant. Horum urbs Cidamus appellaba-
 tur, ipsique dicebantur *Pacati*, ob in-
 tegerrimam fidem, qua Pacem cum
 Romanis servabant. Omnes Justiniani
Ibid. c. 4. Imperatoris cura, sicut etiam Gadabitani
 Leptisensibus proximi ad Christiana Sa-
 cra transierunt. In extrema parte Pen-
 tapoleos duæ urbes erant positæ, quæ
Ibid. c. 2. ambæ Augila dicebantur. Incolæ adhuc-
 dum Ammonem & Alexandrum Divinis
 honoribus prosequabantur, iisque fere-
 bant Sacrificia. Justinianus vera fide im-
 bui jussit, & Christianos reddidit ædifica-
 ta in eorum Patria S. Virginis Ecclesia.
 In Ecclesiam mutavit templum, quod Ju-
 dæi habebant Borione, urbe Maurusianis
 contermina. Eam ipsi a Salomone ædi-
 ficatam jactabant. Hos igitur omnes Ju-
 stinianus adduxit, ut Religionem Chri-
 stianam amplecterentur.

§. LII.

*Epiphanius obit. Anthimus Patriarcha
 Constantinopolitanus.*

Interim Epiphanio Constantinopolitano
 Patriarcha anno 535. vita functo An-
 thimus

thimus Episcopus Trapezuntinus Theo-
 doræ Imperatricis favore in Sedem de-
 functi euectus est. Catholicus a pleris-
 que habebatur, hinc unus ex Delegatis
 Catholicorum contra Severianos fuerat.
 Re ipsa tamen sicut & ipsa Imperatrix
 Concilii Calcedonensis hostis erat. E-
 phrem Patriarcha Antiochenus de hac
 ordinatione certior factus scripsit Impe-
 ratori, rogans, ut curam gereret, ut Epi-
 stolæ Synodicæ Anthimi, quas pro more
 missurus esset, Doctrinæ Ecclesiæ inte-
 gerrime consentirent. Acceptis deinde
 ipsius epistolis Synodicis ad eundem re-
 scripsit, non recusans easdem recipere
 (quippe Anthimus impiam Doctrinam so-
 lenter texerat) sed rogans, ut Fidem
 suam magis clare & distincte exponeret,
 atque Eutychem Doctrinamque ejus ana-
 thematizaret. Ephrem, quid Anthimus
 sentiret, minime ignorabat; id enim
 cognoscimus ex Epistola ipsius ante ad
 eum data, in qua monstrabat, quod Con-
 cilium Calcedonense Nestorium & Euty-
 chem pariter damnasset, & ostendebat,
 in quo articulo posterior esset Hæreti-
 cus.

Anthimo ordinato eo usque Acepha-
 lorum crevit audacia, ut illius Sectæ Du-
 ces, scilicet, Severus Anti-Patriarcha An-
 tiochenus, Petrus a Sede Apamiensi pul-
 sus, & aliquis Monachus Syrus, cui no-
 men

Sæculum VI.
 A. C. 535.

Liber c. 20.
 Marc. Chro.
 an. 535.

Sup. §. 32.

Phot. Bibl.
 Cod. 128. p.
 777. in fin.

Ibid. p. 781.

Sæculum VI.
A. C. 535.
Lib. tom. 5.
Cons. p. 32.

men Zoara, non tantum Constantinopolim se conferrent, sed etiam in privatorum domibus conventus agerent, imo & baptizarent. Abbates Catholici Constantinopolitani Romam miserunt, qui docerent, quam malo loco Res fidei starent; cum vero comperissent, ipsum Papam Constantinopolim venturum, adventum ejus expectare statuerunt, postquam Imperator promisisset, curaturum se, ut omnia effectui darentur, quæcunque Pontifex contra Schismaticos Canonice decrevisset.

§. LIII.

Agapitus Papa Constantinopoli.

Procop. 1.
Goth.
Liber brev.
c. 21.
Marcel. Chr.
an. 535. 596.

Agapitus Papa Theodati Regis Gothorum imperio Constantinopolim proficisci coactus est. Quippe cum Justinianus devictis Vandalis, & Africa in potestatem redacta, etiam Italiam a Gothorum jugo liberare cogitaret, Theodatus imminente periculo territus, datis ad Papam Senatūque Romanum litteris mortem denunciat Senatoribus, uxoribus Liberisque eorum, nisi efficerent, ut Imperatoris exercitus ab Italia averteretur. Ergo Agapitus Papa hanc Legationem in se suscipere quasi compulsus, cum tam longo itineri subeundo pecuniæ sibi non suppetere, Vasa sacra Ecclesiæ S. Petri oppignoravit, pro pecuniæ Summa, quam ei

ei ærario Principis Præfecti accepto ipsius Sæculum VI.
chirographo mutuam dederunt. Ubi in A. C. 536.
Græciam pervenit Agapitus, hominem *Greg. III.*
ad eum adduxerunt nec loqui nec a terra *Dial.*
surgere valentem. Papa Parentes ipsius,
qui eum obtulerant, interrogavit, an cre-
derent sanari posse. Responderunt; se
id futurum per Dei omnipotentiam &
S. Petri Auctoritatem firmiter sperare.
Mox Papa orare cœpit, & Missam inchoa-
vit, qua celebrata ab Altari procedit,
claudum manuprehendit, & terra levat,
& præsentem omni populo ingrediendi fa-
cultatem eidem restituit. Tum immisso
in os ipsius Corpore Domini nostri lingua
quoque ab ægritudine liberata & solu-
ta est.

Papa Constantinopolim intravit se-
cunda die Febr. anno 536. quinque Epis-
copis Legatis suis & Clericis, quos ad-
duxerat, scilicet, Theophane & Pelagio
Ecclesiæ Romanæ Diaconis, Menna &
Petro Notariis & quibusdam aliis comi-
tantibus. Missis ab Imperatore, qui *Lib. brev.*
venientem exciperent, honorem exhi- *c. 21.*
buit, at novo Patriarchæ Anthimo col- *Libell. to. 5.*
loqui noluit. Illud vero, quod Legatio- *Cons. p. 32.*
nis susceptæ causa fuerat, obtinere non
potuit, ut bellum a Gothorum cervicibus
removeret, quod in hujus apparatus Im-
perator ingentes sumptus impendisset.
Itaque solius Religionis negotium tracta-
re

Sæculum VI.
A.C. 536.

re statuit. Imperatore atque Imperatrice rogantibus, ut Anthimi Salutationem admitteret, & in Communionem reciperet, utrumque se facturum promisit Papa, si modo Anthimus Fidei Confessionem manu sua scriptam, & Catholicam traderet, & ad Sedem suam Trapezuntinam reverteretur; *impossibile enim est, inquiebat, ut translatus homo in Sede Constantinopolitana permaneat.* Imperatrix secreto magna munera Papæ offerebat, minas etiam intentabat; sed Agapitus in Sententia stetit immotus. Imo Imperatori persuasit, ut Anthimum deponi juberet, qui Severo Auctore Sedem Constantinopolitanam relinquere, quam Fidei Catholicæ Professionem dare maluit. Id quippe suo instinctu factum Severus in epistolis suis ad Theodosium Alexandrinum gloriabatur.

Evagr. IV.
hist. c. II.

§. LIV.

Anthimus deponitur.

Anthimus ad Concilium, quod Papa ad eum judicandum Constantinopoli celebravit, venire recusans, depositus est, (*) & Pallium suum Imperatori reddidit, discessitque in locum, ubi eum Imperatrix suo

(*) Hoc solo exemplo satis refutantur dicentes, nullam fuisse Romanorum Pontificum Constantinopoli Auctoritatem.

fuo Patrocinio tueretur. Cum Anthi-
mo Severus, Petrus & Zoara damnati.
Pulso Anthimo Episcopus Constantino-
politanus electus est Mennas Alexandriae
natus, magni Nosocomii S. Samsonis
Constantinopoli Præpositus, Catholi-
cus, Concilium Calcedonense recipiens,
Scientia & Morum integritate insignis.
Eum Imperator omnibus Clericis &
Populo applaudente delegit, & Papa
suis manibus in Ecclesia S. Mariæ con-
secravit.

Sæculum VI.
A.C 536.
Libell. to. 5.
Conc. p. 14.

Agapitus Papa, data Epistola Syno-
dali ad Petrum Patriarcham Jerosoly-
tanum, quæ in hoc Concilio egisset, edo-
cuit. *Cum ad Imperatoris Aulam, in-*
quit, pervenissemus, Sedem Constantino-
politana[m] ab Anthimo Episcopo Trapezun-
tino usurpatam vidimus. Imo idem erro-
rem Eutybis abjicere recusavit. Quam-
obrem, postquam Penitentia[m] tempus fru-
stra concessimus, indignum declaramus, qui
Catholicus & Episcopus habeatur, donec
Doctrinam Patrum integre receperit.
Alii quoque, quos Sancta Sedes damnavit,
tibi rejiciendi sunt. Multum admirati
sumus, tibi hanc injuriam Sedi Constanti-
nopolitanae illatam probatam fuisse, cum
potius ea ad nos deferre oportuisset. Sed
jam hoc vitium delevimus, dum ordina-
vimus Mennam ex Orientali Ecclesia
Hist. Eccles. Tom. VII. Nn pri-

to. 5. p. 47.

Sæculum VI. *primum*, (*) *a Nostra Sede ordinatum.*

A.C. 536. Tum Episcopi Orientis Papæ, quem Patrem Patrum & Patriarcham appellant, Libellum supplicem tradiderunt, in quo Severum accusant, quod Gentilium My-

to. 5. Conc. p. 38. Papa Con-stantinopoli.

Sup. XXXI

S. 39.

steriis fuisset initiatus, Doctrinam Euty-
chis & Manetis seminasset, Sanctorum Sanguinem in Oriente seditiosorum Judæorum manibus & opera effudisset. Etiam de Petro Apamiensi & Zoara conqueruntur, quos speciatim ignorantia & vitæ licentiosæ incusant, & orationem claudunt rogando, ut Ecclesia ab his Hæreticis liberetur, Edictum Imperatoris petatur, quod Scripta ipsorum flammis tradi jubeat, atque Sententia in Anthimum pronuntiata executioni mandetur. Huic Libello Episcopi undecim subscripserunt, quorum primi sunt Tholassius Beritensis, Megas Bercensis & Joannes Gabalensis. Conspiciuntur etiam signa triginta trium Presbyterorum, Diaconorum aut Lectorum a diversis Ecclesiis

(*) *Primum a Nostra Sede ordinatum.* hat der Deutsche Uebersetzer gegeben: pag. 239. der erste von der Orientalischen Kirche ist, und von unserem Stuhle selbst ordiniret worden. Diese Uebersetzung ist falsch. Die Römischen Bischöfe haben nicht den Bischof zu Constantinovel für den ersten in Orient gehalten, sondern den von Alexandria, und nach demselben den von Antiochia.

fii delegatorum. Primo loco Delegati Antiocheni occurrunt.

Sæculum VI.
A. C. 536.

Agapitus Papa alium quoque Libellum supplicem accepit, quem ipsi Mari-
nus Presbyter, & Monasteriorum Con-
stantinopoli Exarchus, tam suo quam et-
iam aliorum Abbatum ejusdem Civita-
tis, Jerosolymæ, & Orientis, tunc Con-
stantinopoli præsentium, nomine tra-
didit. Papam titulo Archiepiscopi anti-
quæ Romæ, & Patriarchæ Oecumenici
honorant. (*) Accusant Schismaticos
Acephalos Dioscori & Eutychis Sectato-
res, quod Conventus agerent, & in hunc
ferme modum loquuntur: *Virorum Dig-
nitate eminentium Domos ingrediuntur,
& suis erroribus sæminas infatuant. Al-
taria & Baptistevia in ædibus privatis
Civitatis, & Suburbiorum, erigunt, &
Palatii tutela confisi, omnes contemnunt.
Loaras spretis Imperatoris Legibus, quæ
cavent, ne Hæretici congregentur, & bap-
tizent, multos in Festo Paschæ baptizavit,
atque inter eos, aliquorum liberos nume-
rare est, qui in Palatio habitant.* Tum
supplices de Depositione Anthimi men-
tionem faciunt, & petunt, ut Pontifex
ipsi diem præstituat, qua ad Ecclesiam
suam Trapezuntinam redeat, & nisi obe-
diat, ab Episcopatu deponatur, aliusque

to. 5. Conc.
p. 21.

N n 2

ordi-

(*) Quid ad hæc Protestantes?

Sæculum VI. A. C. 536. ordinetur. Item petunt, ut Papa ex Civitate Constantinopolitana ejici jubeat tanquam viros jam diu ante damnatos Severum, Petrum & Zoaram pluresque alios Episcopos, Presbyteros & Monachos tam Nestorianos quam Eutychianos, quos suo loco & tempore nominaturi essent. Huic Libello subscripserunt Abbates nonaginta sex, plerique Constantinopolitani aut ex locis circumjacentibus, aliique ex Palæstina & Syria, nam aliqui litteris Syriacis signarunt. Agapitus Papa hos Libellos ad Imperatorem misit; sed ecce! priusquam Res conficeretur, incidit in morbum, & mortuus est, 22. April. ejusdem anni 536. Pontificatus sui Mense decimo.

Lib. c. 22.

Lib. Pent.

Obiit itaque Constantino- poli, cum in eo esset, ut omnia necessaria ad reditum suum in Italiam pararet, postquam Pelagium Diaconum Apocri- siarii sui munus apud Imperatorem obire jussisset. Corpus ejus Romam transla- tum, & ad S. Petrum sepultum est. Aga- pitus una Ordinatione Diaconos quatuor & Episcopos undecim creavit.

§. LV.

*Concilium Constantinopolitanum sub
Menna.*

Imperator Justinianus, ut ea, quæ Aga- pitus inceperat, perficerentur, & Schis- mati-

maticorum causa finiretur, Concilium ^{Sæculum VI.}
Constantinopoli congregari iussit. ^{A. C. 536.} Ses-
sio prima Sexto Nonas Maji post Confu-
latum Belisarii Indictione decima quarta
id est secunda die Maji anno 536. cele-
brata. Huic Concilio Mennas præerat. ^{to. 5. init.}
Ad ejus dexteram primo sedebant quin-
que Episcopi ex Italia, qui tanquam Aga-
piti Papæ Legati Constantinopolim ve-
nerant. Ad sinistram primus sedebat
Hypacius Ephesinus. Universim in hoc
Concilio quinquaginta duo Episcopi ade-
rant. Proximo loco deinde erant Dele-
gati ab absentibus; primo quidem & se-
paratim Delegati Ecclesiæ Romanæ, nam
quinque illi Episcopi Italiæ Nomen totius
Occidentalis Ecclesiæ præferebant. Pro
Delegatis autem habebantur Clerici quos
Agapitus secum adduxerat, atque inter
alios Pelagius Diaconus. Deinde sede-
bant Delegati Ephrem Patriarchæ Antio-
cheni, Petri Patriarchæ Jerosolymitani,
Soterici Archiepiscopi Cæsariensis in
Cappadocia, Elpidii Ancyrani, Photii
Corinthii. Clerici Constantinopolitani
quoque Concilio intererant. Sed nemo
Nomine Ecclesiæ Alexandrinæ ob turbas, ^{Sup. §. 21.}
quibus agitabatur, adfuit.

Omnibus suo loco confidentibus, in- ^{p. 7.}
troducuntur Abbates, qui Imperatori Li-
bellum obtulerant. Cum ipsis Theodo-
rus Referendarius, illum Libellum Patri-

Sæculum VI. bus afferre jussus, intravit. Abbates
A. C. 536. Constantinopolitani erant quinquaginta
 quatuor; unde judicare Lector possit,
 quantus Monasteriorum numerus in hac
 magna Civitate & vicinia fuerit. Pri-
 mus erat Marianus Abbas S. Dalmatii.
 Secundus Agapitus Abbas Diensis. An-
 tiochia, id est, ex secunda Syria, unde-
 cim advenerant, quorum primus fuit Pau-
 lus ex Monasterio S. Maronis Delegatus.
 Ex Palæstina aderant Novemdecim Duce
 Domitiano Monasterii S. Martyrii Abba-
 te. Aliqui ex monte Sinai, & *Raitba*
 venerant. Abbates & Delegati univer-
 sim octoginta septem fuere.

Abbates.

p. II.

Patres jusserunt Abbatum Libellum
 legi. Is accusationes contra Anthimum,
 Severum, Petrum & Zoaram continebat,
 illis ferme similes, quæ in Libellis Aga-
 pito Papæ traditis legebantur. Anthi-
 mum accusant, quod relicta jam diu Ec-
 clesia sua Trapezuntina falsa ascetica vi-
 tæ specie hominibus imposuisset. Tum
 oratione ad Imperatorem directa dicunt:
*Quamvis hos Schismaticos pellere potuisses,
 Laude tamen dignus es, quod volueris, ut
 secundum Canones judicarentur ab Archi-
 episcopo antiquæ Romæ, quem Deus huc
 ad nos misit, sicut olim S. Petrum Romam
 Simonis præstigias dissipaturum. Igitur
 supplices a te petimus, ut Papæ Sententiam
 executioni dari jubeas, & Ecclesiam ab
 Anthi-*

Anthimo cæterisque istis Hæreticis libe- Sæculum VI.
res. Tum Episcopi Italiæ & Sacræ Se- A.C. 536.
 dis Legati Libellos duos Agapito Papæ
 tam ab Abbatibus quam ab Episcopis tra- p. 22.
 ditos, & Epistolam Synodalem Agapiti,
 ad Petrum Jerosolymitanum datam, le-
 gendam obtulerunt. Ut huic Epistolæ
 fieret satis, Mennas Mandatarios consti- p. 47.
 tuit, qui Anthimum quærent, quæ acta
 essent significarent, & citarent, ut post
 dies tres in Concilium veniret. Hic fuit
 Sessionis primæ finis.

sessio
 Sessio secunda post quatrimum, sci-
 licet, sexta Maji anno 536. celebrata.
 Mandatarii retulerunt, quod Anthimum
 in omnibus locis, in quibus ipsum inve-
 niendi spes fuisset, perquisivissent, sed,
 ubi esset, detegere non potuissent. Ad
 hoc Mennas Patriarcha dixit: *etsi An-* p. 58.
thimi voluntas in Concilium non veniendi
satis pateat, nihilominus ut Jesu Christi
lenitatem imitemur, iterum trium dierum
moram ei concedimus. Et alios Manda- Sessio
 datarios delegavit, qui postquam decima secunda.
 Maji, quid egissent, retulissent, Patriar- p. 66.
 cha tertio moram concessit, & rursus alios p. 71.
 misit Mandatarios. Tum ne ullus igno-
 rantiam obtendendi locus Anthimo relin-
 queretur, jussit publice affigi Monito-
 rium, in quo Inquisitio, & Citatio conti-
 nebantur.

Sæculum VI. Singulis Citationibus dies tres dati
A. C. 536. fuerant, & septem dies Monitorio, itaque
 ad Sessionem quartam demum 21. Maji
 p. 78. convenerunt. Mandatariis referentibus
 quod diligenter perquisivissent, nec ta-
 men, ubi Anthimus lateret, potuissent
 p. 82. explorare, & Monitorium fixissent, Men-
 nas Patriarcha Patrum Sententiam exqui-
 sivit, & primo quidem Romanorum, de-
 inde reliquorum in Concilio presentium.
 p. 86. Tum Hypacius Ephesinus jubente Con-
 cilio pronunciavit; reum esse Anthi-
 mum, & violasse Canones, cum se ab
 una Sede ad aliam transferri consen-
 sisset, in Religionem quoque peccasse,
 cum secreto tueatur Hæresin Eutychem,
 & Ecclesiarum Pacem, quam reducere
 tantæ molis fuerat, turbare adnitatur,
 contra datam Imperatori fidem, & pol-
 litationem in suis epistolis Patriarchis
 factam, se in omnibus Sacræ Sedis Sen-
 sum secuturum. Sufficiens tempus Pœ-
 nitentiæ ipsi concessum, jam tandem in
 errore contumaciter perseverantem se-
 cundum Papæ Sententiam Episcopatu
 Trapezuntino & Christianorum Commu-
 nione esse privandum. Patriarcha ita-
 que judicium his consentaneum tulit.
 p. 90. Tunc vero confurgentibus Patribus Ori-
 entales & quidam alii sæpius acclama-
 runt, postulantes ut simul Severus, Pe-
 trus & Zoara anathematizarentur. *Eji-
 cite,*

cite, clamabant, *impios, qui in Domibus* Sæculum VI.
privatorum baptizant! destruite Zoaræ A.C. 536.
speluncam! incendite Hæreticorum lati-
bula! ut quid Petrus Monasteria habet,
omnis generis Hæreticorum receptacula?
 Rogabat Patriarcha importunos ut ex-
 pectarent, donec Imperatoris volunta-
 tem explorasset. Hunc finem sortita est
 Sessio quarta, cui septuaginta & unus
 Episcopus subscripserunt. Latini sub-
 scripserunt Latine, Græci Græce & Syri
 numero quadraginta Syriace.

§. LVI.

Severus, Petrus & Zoara damnantur.

Ad Sessionem quintam quarta Junii an-
 no 536. conventum. Theodorus Re- p. 100.
 ferendarius Libellos Imperatori ab Epis- p. 107.
 copis secundæ Syriæ, Abbatibus Constan-
 tinopolitanis & quibusdam Jerosolymita-
 nis traditos attulit. His legi jussis &
 Referendario Imperatoris recedente, p. 118.
 lecta est etiam Epistola Monachorum ad
 Patriarchas Romanos & Concilium dire-
 ctam. In ea dicebant, Sententia in An-
 thimum pronunciata, jam cogi se etiam
 accusare Severum & Petrum, qui totum
 Orientem perturbassent. Hic ipsorum
 crimina, superius memorata, referunt, Sup. XXXI
 & petunt, ut Severus & Petrus Anathe- §. 45. 46.
 mate percutiantur, Imperator vero ro- p. 126.

Nn 5 getur,

Sæculum VI. A. C. 536. getur, ut eos Constantinopoli ejiciat, Conventus illicitos prohibeat, & scripta impia Severi flammis consumi jubeat. Subjungunt: *Petimus etiam, ut ille Syrus damnetur, qui Zoara dicitur, homo stupidus & insolens, qui nihil, nisi quod ab istis didicit, capit.*

Huic Libello satisfacturi Romani potularunt, ut duæ Epistolæ Hormisdæ Papæ, prima 10. Febr. anno 518. ad Monachos secundæ Syriæ, & altera ad Epiphanium Patriarcham Constantinopolitanum 26. Maji anno 521. datæ legerentur, in quibus Severum Antiochenum, & Petrum Apamiensem damnabat. Legatis has epistolas latine scriptas exhibentibus versio earum Græca prælecta est. Tum

Concilium Constantinopolitanum. p. 143. *Sup. XXXI* §. 38. 54. Patriarcha Mennas Notarios Ecclesiæ Constantinopolitanæ Tabulas ad hanc Causam pertinentes producere jubet. Lectus est Libellus Clericorum & Monachorum Antiochenorum Patriarchæ Constantinopolitano Joanni & ipsius Synodo anno 518. traditus. Item Relatio ejusdem Synodi Patriarchæ facta, in qua Severus anathematizatur. Libellus Abbatum Constantinopolitanorum, vi cujus Concilium Sententiam dixerat. Tum Acclamations in Ecclesia Constantinopolitana 15. Julii anno 518. Epistolæ

ibid. n. 40. Joannis Constantinopolitani ad Joannem *ibid. n. 43.* Jerosolymitanum & Epiphanium Tyriensem

fem in Causa Reconciliationis. Epistola Sæculum VI.
 Synodalis Joannis Jerosolymitani ad Jo- A. C. 536.
 annem Constantinopolitanum. Epistola
 Epiphaniï Tyriensis ad Concilium Con- n. 44.
 stantinopolitanum. Acclamationes in Conc. p. 243.
 Ecclesia Tyriensi 16. Sept. 518. Epistola n. 46.
 Episcoporum secundæ Syriæ ad Joannem Conc. p. 243.
 Constantinopolitanum & ipsius Syno-
 dum, continens Accusationes contra Se-
 verum & Petrum. Inquisitiones illius
 Provinciæ Præsidis contra Petrum secun-
 dum Libellum a Clericis Episcopis obla-
 tum. Libellus Monachorum Apamien-
 sium ad eosdem Episcopos.

His omnibus perlectis Mennas Pa-
 triarcha, quid Patres sentirent, exposcit.
 Romani primo respondent in hunc mo-
 dum: *Liquet, Severum, Petrum & Socios* p. 150.
ipsorum jam diu Hormisdæ Papæ Decretis
fuisse damnatos, quamobrem eos arbitra-
mur damnatos cum impiis Severi libris
contra Decreta Concilii Calcedonensis &
S. Leonis Epistolas. Eodem Anathemate p. 251.
involvimus Loavam, omnesque, qui cum
ipsis communicant. Tum Concilium di-
xit: Anathema Severo & Petro jam diu
damnatis & Loavæ! Anathema Baptismo p. 254.
adulterino, & impiis Severi Libris! Men-
 nas Patriarcha Concilii Judicium Senten-
 tia solemniter pronunciata confirmavit.
 Ita Concilium Constantinopolitanum fi-
 nitum, maxime ob Acta, quæ suo quæ-
 que

Sæculum VI. que tempore retulimus, huic quintæ Ses-
A. C. 536. sioni inserta memorabile.

Nov. 42. to. 6. Justinianus Imperator Concilii Sen-
Conc. p. 264. tentiam Constitutione ad Mennam Pa-
 triarcham directa, quam verisimiliter i-
 psius precibus concessit, confirmavit.
Concilii Exi- Prohibet ne Anthimus, Severus, Petrus &
tus. Zoara Civitatem Constantinopolim aut
 quameunque aliam, quæ majoribus ac-
 censerî possit, ingrediantur. Severi li-
 bros cremari jubet, eorum descriptio-
 nem prohibet, & qui transcripserit ab-
 scissa manu dextra temeritatem luat.
 Omnibus Hæreticis præsertim Sectato-
 ribus Nestorii, Eutyichis & Severi prohi-
 bet, ne Seditionem excitent, nec Pacem
 Ecclesiæ agendo Conventicula illicita,
 aut illegitima Sacramentorum Admini-
 stratione perturbent. Hæc Lex sexta
 Aug. anno 536. data.

to. 5. Conc. Monachi ex Palæstina, qui Constan-
Nov. 40. tinopolim missi fuerant, hanc Legem,
 Epistolam Mennæ Patriarchæ, ad Petrum
 Patriarcham, & Acta Concilii Constan-
 tinopolitani Jerosolymam detulerunt.
 Cum Petrus Patriarcha Concilium suum
 Jerosolymæ decimo tertio Cal. Octobr.
 post Consulatum Belisarii Indictione de-
 cima quinta, id est, 19. Sept. 536. con-
 vocasset, in eo Sententiam a Patribus
 Constantinopolitanis Canonice latam
 comprobarunt, & Anthimi Depositionem
 con-

confirmarunt; nam cœteri diu antea sa-
tis damnati fuerant. Huic Sententiæ
quadraginta novem Episcopi subscripse-
runt, inter quos Petrus Jerosolymitanus,
Elias Cæsariensis & Theodosius Scytho-
polititanus eminebant. Credibile est, in
Provinciis plura ejusmodi Concilia fuisse
celebrata.

Eusebius Presbyter, thesauro Eccle-
siæ S. Sepulchri Jerosolymæ Præfectus,
unus ex illis, qui ad Concilium delegati
fuerant, dum Constantinopoli versatur,
in favorem suæ Ecclesiæ Privilegium ob-
tinuit, quo alienare sibi liceret Domos,
modicos Reditus afferentes, ut Peregri-
norum innumerabilium, qui ad visitan-
da sacra loca confluebant, inopiæ faci-
lius succurreret. Illud quoque Concilii
effectus credi potest, quod ad reprimen-
da Schismaticorum molimina Imperator
prohibuerit, ne S. Sacrificium Constans
Constantinopoli in Oratoriis domuum privata-
rum celebraretur nisi a Clericis, quos
Patriarcha misisset, addita poena, ut e-
jusmodi Domus Fisco addicerentur. Hæc
Lex anno sequente 537. sicut etiam illa,
quæ sumptus in Exequias impendi soli-
tos moderatur, data. Constantinopoli
mille & centum Tabernæ numerabantur,
quæ curando cujuscunque funeri neces-
saria tenebantur suppeditare, ideoque
ab omnibus aliis Tributis eximebantur.

Quod-

Sæculum VI.
A. C. 536.

Nov. 40.

Nov. 58.

Nov. 59.

Sæculum VI. Quodlibet feretrum, id est, corpus de-
A. C. 536. functi, octo Moniales cantantes & tres
Nov. 43. Acolyti comitari debebant. Ex illis un-
 decies centum octies centum Tabernæ
 Fossores dabant, qui Decani, seu Lecti-
 carii dicebantur, & ex omnibus Artifi-
 cum Societatibus sumebantur. Tre-
 centæ Tabernæ reliquæ solum pecunias
 dabant. Itaque omnium Defunctorum
 Exequiæ gratis ducebantur, nisi quis Pom-
 pam augere & expensis communibus ali-
 quid addere vellet.

§. LVII.

Silverius Papa. Deinde Vigilus.

Liber brev.
c. 22.

Chr. Mar-
cell. 536.

Lib. Pontif.

Cum de Morte Agapiti Papæ nuncium
 Romam allatum fuisset, jubente Theo-
 dato Rege in ejus locum suffectus est Sil-
 verius Subdiaconus Hormisdæ Papæ fi-
 lius, qui annis duobus sedit. Interim
 Theodora Augusta Vigilio, Ecclesiæ Ro-
 manæ Diacono, qui Constantinopoli ver-
 sabatur, clam ad se vocato, promissum
 extorquet; ipsum Concilium Calcedo-
 nense abrogaturum, atque ad Theodo-
 sium Alexandrinum Anthimum, & Seve-
 rum litteras daturum, quibus Fidem ipso-
 rum approbaret. Ipsa e contra Vigilio
 auri libras septingentas pollicebatur, mit-
 tebatque Mandata ad Belisarium, ut Pa-
 pa eligeretur. Vigilus fide foeminae da-
 ta & accepta Romam venit, Silverio Sa-
 cram Sedem jam occupante. Ergo Ra-
 vennam

vennam delatus ad Belisarium, Imperatricis Mandata ostendit, eique ducentas libras aureas pollicetur, si efficeret, ut in locum Silverii Papa ordinaretur. Belisarius decima Dec. 536. ceperat Romam, quæ suadente potissimum Silverio Papa deditionem fecerat. Verum Anno sequente Vitiges Gothorum Rex Urbem obsidione cinxit. Multo tempore tenuit oppugnatio, qua durante tanta apud Gothos fuit Ecclesiarum SS. Petri & Pauli extra Urbem positarum Veneratio, ut non solum nihil mali illis intulerint, sed etiam Clerici plenam libertatem officiis divinis vacandi reliquerint.

Interim Silverius Papa accusatur, quod Gothis scripsisset, Urbem secreto traditurus. At omnibus constabat, Calumniatorum hoc esse commentum, atque quemdam Causidicum, cui nomen Marcus, & militem Pratorianum, cui nomen Julianus, falsas litteras quasi a Silverio ad Regem Gothorum scriptas cupidisse, nihilominus Belisarius vocato ad Palatium Silverio tam ipse quam uxor eius Antonina, quam Augusta arcanorum omnium participem habebat, secreto quidem sed summo conatu persuadere adlaborarunt, ut Imperatrici morem gereret, Concilium Calcedonense tolleret, & datis litteris Hæreticorum Fidem approbaret. Papa e Palatio regressus illis, quo-

Sæculum VI.
A. C. 536.

Procop. 1.
Goth. c. 14.

Liberat. c. 22
Procop. 1.
Goth. c. 25.

Sæculum VI. quorum consilio utebatur, aperuit, quid
A.C. 537. Augusta a se exigeret, (*) & in Eccle-
 siam S. Mariæ Sabinæ se recepit. Illo
 rursus ad eum mittitur Photius Antoni-
 næ ex prioribus nuptiis filius, qui eum
 ut ad Palatium rediret invitavit, addi-
 to juramento promittens, incolumem fu-
 turum. Qui Silverium Papam comita-
 bantur, suadebant, ne se fidei Græcorum
 etiam jurantium permetteret. His non
 obstantibus exiit, & in Palatium conces-
 sit. Hac quidem die nihil mali ipsi illatum,
 sed ob jurisjurandi Religionem ad Eccle-
 siam, in qua morabatur, redire licuit.

A Belisario tertio quoque accersitus
 Silverius intellexit, sibi strui insidias; ni-
 hilominus postquam orasset, & Causam
 suam Deo commendasset, ex Ecclesia
 prodiit, & in Palatium ivit. Advenien-
 tem jusserunt solum intrare, atque ex il-
 lo tempore illis, qui ipsum secuti fue-
 rant, nunquam amplius visus est. Al-
 tera die Belisarius Presbyteros, Diaconos
 & omnes Ecclesiæ Romanæ Clericos con-
 vocatos alium Papam eligere jussit. His
 quid sibi faciendum dubitantibus, &
 quibusdam resistentibus, tandem Belisa-
Schisma VII. rii Auctoritas prævaluit, & Vigilins 22.
 Nov. anno 537. Papa ordinatus est. Tunc
 vero

(*) Tristissimum lectu certe est in Historia Ec-
 clesiastica Vigilii Schisma! sed, *Dux Fœmina fa-
 ci!* Virg. L. I.

vero Belisarius instare, ut sibi Vigilus ^{Sæculum VI.}
 stipulatas ducentas auri libras traderet, A. C. 537.
 & quod Augustæ promiserat, impleret.
 Sed Vigilus, ut jam ea facere vellet, æ-
 gre adduci poterat, tum avaritia tum Ro-
 manorum metu prohibente.

Silverius Papa interea in Exilium mis-
 sus est Pataram in Lycia, cujus Civitatis
 Episcopus Constantinopolim profectus
 Justiniano Dei vindictam denunciavit,
 quod temere totius Ecclesiæ Caput Sede
 sua expulisset. Imperator omnium, quæ
 Imperatrix egisset, ignarus, jussit ut Sil-
 verius Romam reveheretur, & in Rei ve-
 ritatem inquireretur, an litteras ad Go-
 thos dedisset, & siquidem scripsisse con-
 vinceretur, in alia Urbe Episcopus esse
 juberetur, si autem innocens esset, in
 Sedem suam restitueretur. Tum Pela-
 gius Diaconus, quem Agapitus Apocry-
 fiarium suum Constantinopoli reliquerat,
 ab Imperatrice subordinatus, ipsiusque
 Mandata deferens, tanta qua potuit ce-
 leritate profectus est, ut effectum Man-
 datorum Imperatoris, & Silverii in Ur-
 bem reditum impediret. Sed potior
 fuit Cæsarei Mandati Reverentia. Ergo
 Silverio redeunte territus Vigilus, me-
 tuensque, ne Sede pelleretur, ad Belisa-
 rium misit, qui dicerent suis verbis: *Tra-*
de mihi Silverium, alias quod a me exi-
gis, non possum. Ita Silverius duobus
 Defensoribus aliisque Vigilii servis tradi-
 tus.

Sæculum VI. tus, in Insulam Palmariam delatus est,
A.C. 538. ubi custoditus, & vigesima Julii, 538.
 inedia extinctus est, postquam Sacram Se-
 dem duobus annis tenuisset.

Liber. Vlt.
Tun. Chr.

Tum Vigilus, ut, quod promiserat Imperatrici, efficeret, Antoninæ tradidit Epistolam ad Theodosium Alexandrinum, Anthimum Constantinopolitanum depositum & Severum Antiochenum datam, in qua profitetur, se eandem ac ipsos Fidem tenere, sed rogat ut hanc Epistolam secretam habeant, imo se ipsis suspectum esse fingant. Cum hac Epistola misit Fidei suæ Confessionem, in qua duas in Jesu Christo Naturas & S. Leonis Epistolam rejiciebat, Anathema dicens illis, qui unam Personam & unam Essentiam non confiterentur. Nominatim Paulum Samosatenum, Diodorum Tarsensem, Theodorum Mopsuestenum & Theodoretum anathematizat. Cum Hæreticis secreto scripisset, Possessionem S. Sedis retinuit.

§. LVIII.

Epistolæ Vigilii.

Ep. 4. p. 315. **P**ublice Vigilus nunquam non Fidem Catholicam professus, id ipsum datis ad Imperatorem Justinianum litteris authentice comprobavit. Imperator offensus quod Vigilus, Pontificatum aspiciatus, pro more sibi non scripisset, nec Mennæ Patriarchæ Epistolæ, quæ Fi-
 dei

dei ipsius professionem continebat, re-
 spondisset, Fidem ejus suspectam habere
 cœpit. Forte nec illud, quod secreto
 ad Schismaticos scripserat, Justinianum
 latuit. Igitur Dominicum Patricium
 Romam mittit cum Epistolis, quibus con-
 ceptam de Papa suspensionem, & quam
 arcte vera Fides sibi cordi sit, aperit. Vi-
 gilius Papa datis Responsorii Imperato-
 ris Fidem prolixè laudat, & affirmat, non
 aliam se Fidem tenere, quam Anteces-
 sores sui Cœlestinus, Leo, Hormisdas,
 Joannes & Agapitus. Se quatuor Con-
 cilia & S. Leonis Epistolam recipere, at-
 que omnibus illis, qui contrarium cre-
 dunt, anathema dicere, nominatim Se-
 vero, Petro Apamiensi, Anthimo, Zoaræ
 & Theodosio Alexandrino. Cum vero
 hos viros jam satis damnatos sciret, non
 credidisse, opus esse, ut Mennæ hos ite-
 rum damnanti responderet. Tandem
 Imperatorem rogat, ut S. Sedis Præro-
 gativas tueatur, & non alios quam Viros
 Catholicos & omni exceptione majores
 ad se Romam mittat. Omnibus satis
 perspicuum est, hanc Epistolam nihil esse
 aliud, quam propriam Vigili Papæ Apo-
 logiam, ut conceptam de se suspensionem
 ab Imperatore removeret.

Sæculum VI.
 A. C. 538.

Eodem tempore ad Mennam Patriar-
 cham dedit Epistolam, in qua eundem
 laudat, quod promisso Agapito Papæ
 dato in sua Ordinatione steterit quatuor

Ep. 5.

Sæculum VI. Concilia receperit, & Schismaticos anathematizaverit. Ad calcem istarum duarum Epistolarum præter manum Vigilii Papæ etiam signum Dominici Patricii appositum decimo quinto Cal. Octobr. Justiniano Consule id est 17. Sept. 540. visebatur.

*Vig. ep. p.
311. Baluz.
nova Coll.
p. 1472.*

Interim Vigilius post suam Ordinationem Legitimus Papa habebatur; id enim apparet ex consultatione Profuturi Episcopi Bragensis in Lusitania, cui Vigiliius 29. Junii Joanne Consule id est 538. rescripsit. (*) Initio differit de Priscillianistis, qui a carnibus superstitiose abstinebant, & concludit in hæc verba: *Abstinentiam, virtutem Deo acceptam, non vituperamus; illos vero damnamus, qui Dei Creaturas detestantur.* Agit etiam de modo reconciliandi Arianos; nempe quia Gothi Hispaniæ dominabantur, quorum aliqui semper convertebantur. Dicit, Ecclesiam satis consecrari, si Missa ibi fuerit celebrata, etiamsi Aqua Benedicta non fuerit aspersa. Dicit quoque Ordinem precum in Missa semper esse eundem, si modicam Additionem in Festis principalioribus excipias. Vult dicere, quod Canon Missæ nunquam mutetur, si excipiantur causæ peculiares, quæ post *Communicantes* inseruntur. In hac Epistola usus Aquæ Benedictæ absolute notatur. Cum

(*) In his verbis oculatissimus P. Balduinus malam Fleurii Fidem videre se putat.

Cum Theodebertus Francorum Rex ^{Sæculum VI.}
 flagrante inter Romanos & Gothos bello A. C. 538.
 copias misisset in Italiam, Vigilium
 Papam a Moderico Legato suo consuli
 iussit, qualem Pœnitentiam subire ille
 deberet, qui uxorem fratris sui duxisset.
 Papa præter Rescriptum ad Regem da-
 tum etiam S. Cæsario Arelatensi in illius *Ep. 3. p. 314.*
 Regis Ditione habitanti datis litteris
 mandavit, ut in facti hujus circumstan-
 tias, & Pœnitentis dispositionem inqui-
 reret, deinde Regem edoceret, quantum
 temporis ad illam Pœnitentiam requi-
 reretur, & rogaret, ut hujusmodi scan-
 dala in futurum præcaveret. Causa, quam
 adducit Papa, cur istud negotium S. Cæ-
 sario committat, notari meretur; *Mo-
 dus Penitentiae, inquit, arbitrio Episco-
 porum præsentium relinquendus est, ut
 pro majore vel minore compunctione Pœ-
 nitentis etiam Indulgentia concedi possit.*
 Hæc Epistola 13. Martii anno 538. data est.

§. LIX.

Concilium Aurelianense tertium.

Eodem anno septima Maji, seu Nonis
 Mensis tertii, post Paulini junioris
 Consulatum quarto, Regis Childeberti
 vigesimo septimo, Episcopi Regni ipsius
 Aureliæ congregati Concilium celebra-
 runt, quod tertium habetur. Condide-
 runt triginta Canones. In primò decer-
 nitur, Concilia singulis annis esse cele-
^{v. Coimt. an.}
^{538. n. 9.}
^{Can. 3.}

Sæculum VI. A. C. 538. branda, & declaratur, non esse Episcopis causam legitimam, ob quam venire recusent, si in Ditione diversorum Regum existant. Gallia olim inter Francos, Burgundiones & Gothos divisa, unius Nationis Reges ægre concedebant, ut Episcopi sui ad Concilium in alterius Regno celebrandum migrarent; at sublatum jam erat istud impedimentum, postquam universæ Galliarum Provinciæ Francis, licet in diversis Partibus regnantibus, parebant. Antiqua Electionum forma, ut nempe Episcopus ab Episcopis illius Provinciæ consentientibus Clericis & Civibus eligatur, observari præcipitur. Verisimile est hunc Canonem ideo positum, quod Potestates Sæculares Episcoporum Electionem turbare cœperint.

- c. 11. Clerici, qui cujusquam Patrocinio subnixi officiis suis fungi recusaverint, ex Canone deleantur, & nec stipendia nec munera accipiant.
- c. 19. Si superbia inflati, aut contumacia inflexibiles obedire detrectaverint, ad Communionem Laicam redigantur, donec Episcopo satisfacerint.
- c. 21. Si dato Chirographo, aut juramento factionem inierint, quod antetempus breve in pluribus locis factum fuerat, pro Synodi arbitrio puniantur. Ista quoque Clericorum repugnatio ex Dominatione Barbarorum originem sumsisse videtur.

detur. Clericus nec Actor sit nec Reus Sæculum VI.
A. C. 538.
in Judicio Sæculari sine licentia Episcopi.

Episcopus Clerico ea, quæ ipsi Antecessor donaverit, auferre non possit. Ille ipse autem, qui donavit, ea Clerico, si indignum postea se reddiderit, auferre valeat. Tunc etiam ea adimere possit, si huic Clerico cujusdam Ecclesiæ aut Monasterii Administrationem conferat. Hujusmodi Reditus Clericis ob quamdam Administrationem, aut Episcopi Beneficentia, collati Beneficiorum, ut jam ante notavimus, Origo extiterunt.

Missa celebretur hora tertia, id est, Nona matutina Diebus solemnibus, ut Fideles eo facilius ad Serum Vesperis interesse possint. Laici e Missa non exeant, priusquam Oratio Dominica fuerit recitata, & data Benedictio, si Episcopus præsens sit. Nemo Officiis Divinis armatus intersit. Istud manifeste Barbarorum causa additum est, nam Romani, nisi militarent, aut iter facerent, ne quidem gladium ad latus habebant. Præterea in hoc Concilio legitur; quia

c. 17.

c. 14.

c. 29.

c. 28.

Sæculum VI. quæ antea Diebus Dominicis facere licebat, etiamnum liceat. Volumus tamen, ut omnes omittant labores rurales, id est, non arent, vineam non putent, fœnum non succidant, frumentum non demetant, aut flagellent, non eruncent solum, non nectant sepimenta, ut plus supersit temporis, quo in Ecclesia precibus vacent. Si qui hoc Præceptum transgrediantur, non Laicorum sed Episcoporum sit eos corripere. Superius retulimus, Lege Constantini, si necessitas postularet, etiam opus rurale fuisse permisum. Quia autem Judæi per totam Galliam dispersi habitabant, omnino timendum erat, ne Christiani eorum Superstitionem imitarentur. Christiani Neophyti, si Nuptias incestas contraxerint ignorantes, non separentur, qui autem scientes spretis legibus coierint, divellantur. Judicium penes Episcopum sit. Juvenibus Pœnitentia non imponatur, nec conjugibus, nisi pars utraque consentiat; quæ de Pœnitentia publica sunt accipienda. (*) Hi sunt Canones tertii Concilii Aurelianensis, qui mihi notatu digni visi sunt.

*L. 3. Cod. de
fer. Sup. X.
§. 27.*

l. 10.

l. 24.

§. I. X.

(*) Ex his eruitur tam juvenes quam Conjuges secreto fuisse confessos, & secretam ipsis impositam Pœnitentiam; Nam Confessio publica non nisi in Ordine ad Pœnitentiam publicam admittebatur, & hæc solum peccata sua confitentibus imponebatur.

§. LX.

Sæculum VI.
A.C. 538.*S. Albinus Andegavensis.*

Concilio Episcopi novemdecim & Presbyteri septem absentium loco subscripserunt. Primus fuit Concilii Præses Lupus Archiepiscopus Lugdunensis, qui vigesima quinta Sept. inter Sanctos colitur. Tum tres alii Archiepiscopi, Pantagathus Viennensis, quem Ecclesia 17. April. honorat, Leo Senonensis, Arcadius Bituricensis, Flavius Rothomagensis. Inter Episcopos memorandi veniunt Eleutherius Antiffiodorensis, S. Laudo Constantinensis, S. Agricola Cabillonensis, S. Gregorius Lingonensis, S. Gallus Claromontanus, S. Albinus Andegavensis. Hic familia nobili prope Venetiam natus, adhuc juvenis ad Monasterium Cincillacense seu *Tintillant* se recepit. Ibi cum omnium virtutum genere effulgeret, annum agens trigesimum quintum, Abbas electus est, at postquam annos quinque præfuisset, invitatus evocatur, & Episcopus Andegavensis ordinatur. Tunc vero alendis pauperibus, defendendis Civium suorum causis, invisendis ægrotis, redimendis captivis totus incubuit. Miraculorum quoque dono claruisse fertur, atque tribus cæcis lumen restituisse, & mortuum ad vitam revocasse. Fortunatus, qui triginta post annos vitam ipsius scripsit,

Oo 5

scripsit,

Sæculum VI. scripsit, refert illorum nomina, & circumstantias. Præsertim S. Albinus zelum

A. C. 538. contra Matrimonia incesta laudat, dicitque, Virum Sanctum ut in hac materia Disciplinam Ecclesiæ tueretur, forte petus Martyrii periculo objecisse. Iter suscepit ad S. Cæsarium hac super re ab eo consilium petiturus, in qua profectioe S. Lubinum tunc Monasterii Bruani Abbatem & exinde Episcopum Carnutensem socium habuit. In Conciliis etiam S. Albinus hunc abusum tollere conatus est, & hoc quoque Concilium tertium Aurelianense in uno Canone illarum Nuptiarum sceditatem damnat. Cum in aliquo Concilio Collegæ ipsius instarent, ut quosdam illius culpæ reos & excommunicatos absolveret, atque Eulogias seu Panem benedictum eis mitteret, dixit: *Cogitis me, ut benedicam, neglecta Dei Causa, sed maxima est ejus Potentia, & ipse sibi illatas injurias vindicare potest, si velit.* Et ecce! qui excommunicatus erat, subito animam reddidit, antequam Eulogias ore recipere potuisset. S. Albinus postquam rexisset Ecclesiam Andegavensem annis viginti & mensibus sex ad Superos migravit anno 550. prima die Martii, qua Ecclesia ejus memoriam colit.

Can. 10.

Mart. Rom.
1. Mart.

HISTO-